rijksuniversiteit groningen

faculteit gedrags- en maatschappijwetenschappen

studiegids 2016/2017

sociologie

bacheloropleiding
masteropleiding
schakelprogramma

Gouden regels

De onderstaande regels zijn ingesteld om het onderwijsprogramma voor studenten en docenten zo soepel mogelijk te laten verlopen. Alle belangrijke communicatie is ook alleen dan goed mogelijk als iedereen zich aan deze regels houdt. Iedereen, docent en student, wordt geacht deze regels na te leven.

1. ***Gebruik van het officiële e-mail adres***
   Alle informatie, ook de officiële informatie, verloopt via de officieel toegekende studenten e-mail adressen (naam@student.rug.nl). Gebruik dan ook uitsluitend dit e-mail adres (of link, indien mogelijk, door naar je privé e-mail adres). Dit is mede belangrijk omdat de communicatie voornamelijk via e-mail verloopt.

2. ***E-mail gebruik***
   Docenten krijgen heel veel mails per dag. Denk daarom goed na voor je een vraag per e-mail stelt. In de studiegids en via het Student Portal is veel informatie te vinden. Kun je de informatie niet vinden, zorg dan dat je je vraag tijdig stelt (en bijvoorbeeld niet een dag voor het tentamen iets over het tentamen vragen).

3. ***Inschrijven voor opleidingen, cursussen en tentamens***
   Studenten dienen hun inschrijving voor hun opleiding op orde te hebben. Als je niet via CSA staat ingeschreven voor een opleiding kun je niet deelnemen aan de tentamens van die opleiding. Iedere student wordt geacht zich tijdig via Progress WWW aan te melden voor colleges, practica en projecten. Doe je dit niet, dan kun je worden uitgesloten van deelname. Bovendien mis je dan aansluiting naar de Student Portal en daarmee belangrijke informatie over de cursus. Als je bent ingeschreven voor een cursus, word je automatisch aangemeld voor het bijbehorende tentamen.

4. ***Tijdige aanwezigheid***
   Zorg ervoor dat je op tijd aanwezig bent bij colleges en alle andere onderwijsactiviteiten. Niets is zo storend voor studenten en docenten als mensen die nog binnenkomen tijdens colleges die al begonnen zijn. Bovendien is het heel vervelend als anderen op jou moeten wachten tijdens groepsbijeenkomsten.

5. ***Ongestoorde collegevoortgang***
   Tijdens alle onderwijsbijeenkomsten dienen mobiele telefoons uit te staan! Ook in het studielandschap wordt het niet getolereerd dat er telefoons aan staan, telefoongesprekken worden gevoerd of anderszins op storende wijze wordt gehandeld.

6. ***Aanwezigheid projecten***
   Tenzij door de docent expliciet anders aangegeven, geldt voor alle onderdelen van de projecten een verplichte aanwezigheid. Dit geldt tevens voor hoor- en werkcolleges bij bepaalde vakken. Bij afwezigheid loop je het risico uit het project/cursus gezet te worden. Vakanties tijdens de collegeweken zijn dus niet mogelijk.

7. ***Deadlines***
Deadlines worden niet voor niets gesteld. Als er een deadline is gesteld voor bijv. het inleveren van een verslag, houd je daar dan ook aan. Docenten kunnen zich het recht voorbehouden om te laat ingeleverde verslagen niet of onvoldoende te beoordelen.

8. ***Groepswerk***
Door de opleiding is bewust gekozen voor groepswerk als onderwijsvorm voor een aantal onderdelen. Zoals de naam al aangeeft is het daarbij de bedoeling dat iedereen die deel uitmaakt van zo'n groep meewerkt aan het onderwijs en eindproduct. Groepsleden mogen en moeten zelfs studenten die free-rider gedrag vertonen hierop aanspreken. Uitsluiting van het onderwijs kan een gevolg zijn!

9. ***Communicatieve etiquette***
Geef bij schriftelijke of elektronische communicatie duidelijk aan voor wie het bericht bedoeld is, waar het over gaat en wie de afzender is. Formuleer duidelijk en gebruik goed Nederlands. Alle teksten die je inlevert behoren te voldoen aan de eis van correct en goed Nederlands of Engels.

10. ***Correcte bronvermelding***
Plagiaat is streng verboden. Het zonder bronvermelding overnemen van tekstfragmenten is een doodzonde voor academici. Dit geldt zowel voor het kopiëren van teksten uit wetenschappelijke literatuur als van het internet. Dit geldt ook voor het overnemen van elkaars teksten en dan voor zowel de pleger als de verstrekker. De examencommissie beschouwt plagiaat als een vorm van fraude.

11. ***Meewerken aan evaluaties***
In het kader van de kwaliteitszorg wordt al ons onderwijs op verschillende wijzen (schriftelijk, mondeling) geëvalueerd. Het is vanzelfsprekend dat je daar je medewerking aan verleent als daar om gevraagd wordt. Het is voor de opleiding, dus ook voor studenten, van het grootste belang dat we de kwaliteit van het onderwijs hoog houden.

12. ***Aanmelden voor buluitreikingen***
Als je denkt dat je aan alle verplichtingen voor het halen van je Propedeuse-, Bachelor- of Masterexamen hebt voldaan, kun je dit controleren met de studieadviseur. Je kunt je bul aanvragen via ProgressWWW. De bullen worden op vier momenten in het jaar uitgereikt.

1 Algemene informatie Sociologie Groningen

De opleiding Sociologie leidt studenten op voor beroepen in sociaal-wetenschappelijk onderzoek en beleidsadvisering. Bij beleidsadvisering ligt de nadruk op het gebruik van onderzoeksgegevens voor de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid.

Toelating tot de opleiding Sociologie

VWO-diploma
Alle profielen van het VWO geven toegang tot de Bacheloropleiding Sociologie.

HBO-propedeuse diploma
Met ingang van academisch jaar 2015-2016 is de regeling voor studenten die op basis van een propedeuse van het HBO (en niet in het bezit van een VWO diploma zijn) toegelaten willen worden tot de opleiding Sociologie, veranderd.

Vanaf dit jaar dien je, naast je HBO propedeuse, aanvullend twee toetsen te halen, die door de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen worden aangeboden. Het gaat om een Wiskundetoets en een Engels toets, beiden op VWO-niveau. Beide toetsen dienen met een voldoende (minimaal 5,5) te worden afgerond.

HBO-diploma
Voor studenten met een HBO-diploma bestaat de mogelijkheid om zich via een éénjarige Pre-master te kwalificeren voor de Masteropleiding Sociologie. Tijdens dit éénjarige programma wordt aandacht besteed aan academische vaardigheden op het terrein van methoden en technieken van onderzoek en statistiek. Daarnaast volgt men ook een aantal sociologische theorievakken. Na succesvolle afsluiting van dit jaar krijgt de student toegang tot de Masteropleiding sociologie.

Colloquium Doctum
Voor wie niet in het bezit is van een VWO-diploma, propedeuse HBO of einddiploma HBO, bestaat de mogelijkheid een toelatingsexamen voor de Bacheloropleiding af te leggen. Voorwaarde is dat men 21 jaar of ouder is. Het Colloquium Doctum bestaat uit een toets wiskunde en Engels. Voor meer informatie over de toelating tot de Bacheloropleiding sociologie via een Colloquium Doctum kan men terecht bij de studieadviseur. Meer informatie over het aanvragen van een Colloquium Doctum is te vinden op:
http://www.rug.nl/education/nederlandse-studenten/inschrijven/colloquium-doctum

Organisatie van de opleidingen

Studielast

De studielast van elke opleiding en elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in European Credits (EC). Een EC staat gelijk aan 28 studie-uren. Een studiejaar bestaat uit 60 EC, gelijkmatig verdeeld over vier blokken. De studielast van een Bacheloropleiding bedraagt ten minste 180 EC. De studielast van een Masteropleiding bedraagt ten minste 60 EC. Voor zelfstudie hanteert de opleiding als richtlijn dat studenten in staat zijn, afhankelijk van de moeilijkheidsgraad van de literatuur, 8 tot 10 pagina's per uur te verwerken.

Indeling studiejaar
Het studiejaar 2016/2017 is ingedeeld in twee semesters die elk weer zijn verdeeld in twee blokken. De laatste twee weken van ieder blok zijn tentamenweken.

- Het eerste semester begint met een studiestartweek en blok 1A op 5 september 2016. Blok 1B begint op 14 november. In de vierde week van blok 1B is er een periode met herkansingen voor de vakken uit blok 1A.
- Het tweede semester begint met blok 2A op 6 februari 2017. In de vierde week van blok 2A is er een periode met herkansingen voor de vakken uit blok 1B. Blok 2B begint op 17 april. In de vierde week van blok 2B is er een periode met herkansingen voor de vakken uit blok 2A. Na blok 2B is er een periode met herkansingen voor de vakken uit blok 2B.

De kerstvakantie loopt van 26 december 2016 tot en met 6 januari 2017. In alle andere weken heb je onderwijsverplichtingen. Mocht je op vakantie gaan buiten de vakanties, dan loop je dus het risico (verplichte) onderdelen van een vak te missen. Check dit dus voordat je eventueel een vakantie boekt.

Studiekosten
De kosten voor studieboeken en leermiddelen zijn relatief laag. In het propedeusejaar maximaal €740,- ; in het tweede en derde jaar in totaal € 1480,-. De studiekosten voor het Masterprogramma bedragen maximaal € 740,-. De RUG kent een prijsbeleid studiekosten. Deze regeling beoogt een beheersing van de studiekosten, zodat de component 'studiekosten' het budget van de studiefinanciering niet te boven gaat. Men is dus niet meer geld aan studiemateriaal kwijt dan de Minister ter beschikking stelt. In de regel zijn deze bedragen voldoende voor verplichte boeken, readers, handleidingen, enz. Soms is het onvermijdelijk dat de kosten hoger zijn dan het plafondbedrag. In dat geval kan de helft van het bedrag dat men meer kwijt is bij het faculteitsbestuur worden teruggevraagd d.m.v. het overleggen van aankoopbewijzen of is een andere regeling getroffen. Studenten kunnen informatie over het prijsbeleid studiekosten krijgen via www.rug.nl/hoezithet. Zij kunnen zich tevens wenden tot de University Student Desk of de studieadviseur.

Loopbaanmiddag
De opleiding organiseert tezamen met de studievereniging Sociëtas ter oriëntatie van de studenten op de arbeidsmarkt de zogeheten Sociologie Carrièredag. Voor deze middag worden alumni van de opleiding uitgenodigd. Zij zullen vertellen hoe het hen na de afronding van hun studie op de arbeidsmarkt is vergaan. Aanwezigheid bij de Carrièredag is verplicht binnen de vakken studiewerkgroepen en vaardighedentraject.

Kwaliteitskranten: onmisbaar voor sociologen!
Sociologen houden zich bezig met de samenleving. De krant is voor hen onmisbaar om de ontwikkelingen in die samenleving bij te houden. Dat geldt ook voor sociologiestudenten. Bij heel veel vakken in de opleiding wordt achtergrondkennis over de samenleving verondersteld. Die vind je niet in de Metro of de Spits, maar wel in kwaliteitskranten (bijvoorbeeld NRC Handelsblad, Volkskrant, Trouw, NewYork Times). In deze goede kranten kun je prachtige stukken lezen over de achtergronden bij het nieuws, dikwijls in de vorm van sociaal-wetenschappelijke beschouwingen door academici of academisch geschoolde journalisten. Als je een goede socioloog wilt worden, raadt de opleiding je aan vanaf het eerste jaar alle dagen een kwaliteitskrant te lezen. Dit kan op verschillende manieren:

1. Bijna alle goede kranten (waaronder de Volkskrant, de Trouw en het NRC Handelsblad) bieden speciale abonnementen voor studenten aan. Dit houdt in dat studenten maar *50% van de abonnementsprijs voor een abonnement betalen!* Probeer je huisgenoten of een paar medestudenten over te halen een gezamenlijk studentenabonnement op een krant te nemen of vraag je ouders om het abonnement te betalen. Dan hoeft de krant lezen niet duur te zijn en blijf je goed op de hoogte van alle ontwikkelingen in de samenleving.
2. In plaats van een studentenabonnement, kun je voor een goede krant ook in de bibliotheek van de Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen terecht. De bibliotheek heeft een leestafel met kwaliteitskranten en –tijdschriften. Ook heb je daar gratis toegang tot het volledige archief van veel kwaliteitskranten (Nederlands en internationaal).
3. Een laatste optie is het internet. De meeste kwaliteitskranten hebben een website, waarop je de actualiteiten kunt volgen. Interessante achtergrondartikelen worden meestal niet via de website aangeboden.

2 Voorzieningen voor studenten

Onderwijsadministratie
De facultaire onderwijsbalie is gevestigd op de eerste verdieping van het Heymansgebouw, tegenover de bibliotheek. De openingstijden zijn dagelijks van 9.00-12.00 uur en 13.00 – 17.00 uur. Je kunt er terecht voor informatie over de inschrijving van colleges, individuele resultatenregistratie, het maken van afspraken met de studieadviseur etc.
De onderwijsbalie is telefonisch bereikbaar op 3636301.

Voor opleiding specifieke zaken, bijvoorbeeld bul aanvragen, kun je terecht bij Gea van Wijk van het onderwijsbureau van sociologie. Het onderwijsbureau is te vinden in kamer 21 van het Boumangebouw. Het onderwijsbureau is telefonisch bereikbaar op 3637398 en per e-mail via onderwijsbureau.sociologie.gmw@rug.nl.

Repro/klapperwinkel
De facultaire repro en klapperwinkel bevindt zich in het gebouw Grote Rozenstraat 3, Tel: 050 363 6228. Je kunt hier terecht voor aankoop van collegereaders, schrijfblokken, etc. en voor het printen, kopiëren en laten inbinden van scripties en dergelijke. De openingstijden zijn dagelijks van 8.15 tot 16.30 uur (12.30 -13.15 gesloten)

Computervoorzieningen
Sociologiestudenten kunnen gebruik maken van de PC's die staan opgesteld in de computerzalen van de faculteit. Alle computerzalen zijn geopend op maandag t/m donderdag van 8.00 - 18.00 uur en op vrijdag van 8.00 - 17.30 uur. Op deze PC's heb je toegang tot de voor de studie benodigde softwarepakketten. Om deze PC's te kunnen gebruiken, dien je in het bezit te zijn van een geldige RuGpas. Bij problemen met deze voorzieningen, kun je je vervoegen bij het ICT beheer, Grote Kruisstraat 2/1, tel. 3633232.

Bibliotheek Gedrags- en Maatschappijwetenschappen
De Bibliotheek Gedrags- en Maatschappijwetenschappen is gehuisvest op de eerste verdieping van het Heymansgebouw, tel. 050 363 6555. Naast een grote collectie boeken en gedrukte tijdschriften, biedt de bibliotheek toegang tot veel elektronische tijdschriften en literatuurbestanden. In de bibliotheek kan men ook terecht om te studeren. Er zijn ongeveer 130 studieplekken en 24 studentcomputers. Voor het lenen van materialen dien je een geldige collegekaart te hebben. Studenten mogen ook gebruik maken van andere RUG bibliotheken.
Internet: http://myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/bibliotheek/diensten/bibgmw/

De openingstijden van de Bibliotheek Gedrags- en Maatschappijwetenschappen zijn:
maandag t/m donderdag van 9.00-21.30 uur en vrijdag van 9.00-17.00 uur.
In vakantieperiodes (rond kerst, in de zomer) zijn er beperktere openingstijden.

Methodologiewinkel
In de methodologiewinkel zitten medewerkers die advies geven aan iedereen die op welk niveau dan ook met onderzoek bezig is. De medewerkers denken mee en adviseren over de opzet en verwerking van onderzoek en zijn behulpzaam bij praktische problemen zoals problemen met bepaalde software. De winkel bevindt zich in kamer 113, Grote Rozenstraat 19 en is dagelijks bereikbaar van 13.00-17.00 uur, Tel: 050 363 6190, E-mail: methodologiewinkel@rug.nl

International Office
Voor vragen over Exchange of studeren in het buitenland kun je terecht bij het International Office in kamer Heymans 0025 (begane grond). De openingstijden van het International Office zijn op maandag t/m vrijdag van 9.30 – 11.30 uur. Telefoon: 050 363 6559

Kantine GMW
Het Heymansgebouw heeft een kantine met verse etenswaren. Deze kantine is op maandag t/m vrijdag geopend van 10:00-15:00 uur. Ontbijt is verkrijgbaar van 10:00-11:00 uur.
Verder zijn er in de kantine een aantal automaten voor koffie, thee, frisdrank en enkele snacks.

Het Micaffé in het Gadourekgebouw is open op maandag t/m donderdag van 8:45-16:45 uur en op vrijdag van 8:45-15:45 uur.

Gebouwenbeheer/portiersdienst
Het Boumangebouw aan de Grote Rozenstraat 31 is geopend maandag t/m donderdag van 8.00 - 18.00 uur, vrijdag en in de zomervakantie van 8.00 - 17.30 uur. Het gebouw is in de weekeinden en tijdens feestdagen gesloten. Voor verloren/gevonden voorwerpen, defecte kopieermachines en dergelijke kan men bij de portiers terecht in het Heymans gebouw. Telefoon: 050-3636314.

Klachten en suggesties
Klachten over algemene zaken zoals bijvoorbeeld (de organisatie van) het onderwijs kun je aankaarten bij de Directeur Onderwijs, prof. dr. B.J.M. Steverink. Je kunt je daarvoor melden bij het Onderwijsbureau of rechtstreeks bij de Directeur Onderwijs (onderwijsdirecteur.sociologie.gmw@rug.nl). Ook kun je terecht bij de studentenvertegenwoordiging in de opleidingscommissie sociologie, de jaarvertegenwoordiging, of de studentenfractie(s) in de faculteitsraad. Voor klachten met betrekking tot de beoordeling kun je terecht bij de Examencommissie (zie hoofdstuk 3 van deze Studiegids).

Voor suggesties is er de ‘Serviceknop’ op de facultaire Nestorpagina, waar je suggesties over van alles wat je tegen komt in je studie kwijt kunt. De binnengekomen suggesties worden doorgestuurd naar de betrokken personen voor eventuele behandeling.

3 Examen- en tentamenregelingen

Vaste Commissie voor Examens Sociologie
De Vaste Commissie voor Examens Sociologie, kortweg Examencommissie, is de commissie die het niveau van de examens waarborgt en bewaakt. Dit betekent dat zij er op toeziet dat elk Bachelor- of Masterdiploma in de Sociologie garant staat voor het universitaire niveau dat in Nederland en Europa verwacht mag worden van een universitaire opleiding in de Sociologie. In de praktijk vervult de Commissie deze functie door te beslissen over vrijstellingen, beoordeling van vakken gedaan in het buitenland en het al dan niet toekennen van een Propedeuse, Bachelor- of Masterdiploma. Viermaal per jaar reikt de Examencommissie de diploma's uit tijdens een officiële buluitreiking. Daarnaast bewaakt en controleert de Examencommissie de juiste uitvoering van de onderwijs- en examenregeling.

De Examencommissie bestaat uit drie universitair (hoofd)docenten, te weten:
- dr. M.A.J. van Duijn (voorzitter)
- dr. M.H. Bosman (tot 31 december 2016) / dr. L. Heyse (per 1 januari 2017)
- dr. J.K. Dijkstra

en een extern lid
- dr. J. Tuinstra (UMCG)

De studieadviseur is adviserend lid van de Examencommissie. Het secretariaat van de Examencommissie is te bereiken via mw. G.A. van Wijk (3637398) of per e-mail: examencommissie.sociologie.gmw@rug.nl.

Onderwijs- en examenregelingen
Elke universitaire opleiding beschikt over een eigen onderwijs- en examenreglement, het zogeheten OER. In het OER zijn de hoofdlijnen van het onderwijsprogramma en de examinering vastgelegd. Daarnaast bestaan aanvullende regelingen zoals de regels en richtlijnen van de Examencommissie en het basiseenheid reglement. Het OER van het huidige studiejaar van zowel de Bacheloropleiding als de Masteropleidingen is opgenomen in hoofdstuk 15 in deze studiegids, de regels en richtlijnen van de Examencommissie in hoofdstuk 13.

De volgende besluiten en procedures zijn van belang voor de studievoortgang van studenten van de opleiding Sociologie. Het betreft verplichte aanmeldingen voor vakken, ingangseisen voor vakken, vormeisen van werkstukken en inleverprocedures (i.v.m. plagiaatcontrole). Lees deze informatie goed door!

Verplicht aanmelden voor vakken
Het aanmelden via ProgressWWW voor vakken is verplicht. De aanmeldingsmodule is gekoppeld aan de Nestorpagina van het desbetreffende vak en aan de tentameninschrijving. Wie zich niet aanmeldt, heeft geen toegang tot het vak en kan dan ook geen tentamen maken. Inschrijven is mogelijk vanaf elke PC/laptop/telefoon met een internetaansluiting. De aanmeldperiode (en afmeldperiode) in ProgressWWW gaat van start bij aanvang van het blok daar voor en duurt tot aanvang van het betreffende blok (bijvoorbeeld: de aanmeldperiode in ProgressWWW voor blok 1b start bij aanvang van blok 1a en staat open tot de start van blok 1b). Wie te laat is met aanmelden kan zich melden bij de onderwijsbalie. Alle studenten die in de vijfde week van het blok ingeschreven staan voor het vak, - én na controle ook daadwerkelijk toelaatbaar zijn- worden automatisch ingeschreven voor het betreffende tentamen. Studenten die de eerste kans niet halen of hier niet aan deelnemen, worden op basis van de cursusinschrijving automatisch ingetekend voor de herkansing.

Wie een reeds behaald tentamen wil herkansen, moet zich hiervoor apart aanmelden via de GMW onderwijsbalie.

Blokkaderegelingen
In de Bachelor- en Masteropleiding en de Pre-Master zijn een aantal blokkades opgenomen. De studieprogramma's zijn hiërarchisch van opbouw wat betekent dat voorkennis nodig is om bepaalde vakken te kunnen volgen. De blokkades in het programma hebben als doel de student een bepaald niveau te laten behalen voordat deze kan doorstromen in de opleiding. Zo is er een blokkade om van de propedeuse door te kunnen naar het tweede jaar (zie ook de informatie over het Bindend Studieadvies in het hoofdstuk over de bacheloropleiding). Ook worden ingangseisen gesteld bij projecten en het bachelorwerkstuk. In de Pre-Master zit de blokkade voornamelijk in het statistiek- en schrijfonderwijs. De blokkaderegelingen zijn beschreven in het OER en bij de studieprogramma's van de desbetreffende opleidingen. Zie www.rug.nl/ocasys voor de ingangseisen voor afzonderlijke vakken.

Tentamens
- Voor elk vak zijn twee tentamen gelegenheden;
- Studenten hebben het recht hun tentamens evenals de normen op grond waarvan ze zijn beoordeeld, in te zien;
- De nakijktermijn van tentamens is gesteld op 10 werkdagen;
- Indien een tentamen de laatste onderwijsverplichting is voor de Masterbul, wordt dit tentamen gedateerd op 10 werkdagen na de tentamendatum.

  Universitaire regels bepalen dat alleen een cijfer gelijk aan 6 of hoger geldt als voldoende. Daarom worden geen cijfers tussen de 5.4 en 6.0 toegekend. Eindcijfers lager dan 5.5 of hoger dan 6 kunnen afgerond worden, met een precisie van maximaal 1 decimaal.

Gemiddelde eindcijfer en (summa) cum laude
Over alle studieonderdelen waaraan een cijfer wordt toegekend, wordt een op basis van studiepunten gewogen gemiddelde berekend dat op de cijferlijst of het diplomasupplement vermeld zal worden. Het gewogen gemiddelde wordt volgens de volgende methode berekend:

> Het gewogen gemiddelde van alle cijfers wordt bepaald door van elk examenonderdeel het aantal studiepunten te vermenigvuldigen met het voor dat onderdeel toegekende cijfer, de uitkomsten hiervan op te tellen en het resultaat daarvan te delen door het totaal aantal behaalde studiepunten van onderdelen waarvoor een cijfer (voldoende) is toegekend.

Indien het onafgeronde gewogen gemiddelde, exclusief de scriptie hoger is dan een 8.00 kan een cum laude worden toegekend volgens de methode zoals beschreven in artikel 5 van de Regels en Richtlijnen van de examencommissie (hoofdstuk 13):

Vrijstelling propedeuse en/of specifieke vakken
Studenten die een propedeuse Sociologie hebben behaald bij een WO-opleiding Sociologie elders in Nederland kunnen op grond van dat diploma vrijstelling krijgen voor alle propedeusevakken. Zij hebben een gesprek met de studieadviseur die samen met de student naar mogelijkheden zoekt om eventuele lacunes in de kennis van de student weg te werken.

Indien een student, op welke gronden dan ook, meent vrijgesteld te kunnen worden van het volgen van onderwijs en het afleggen van tentamens voor een bepaald vak, kan hiertoe een

beargumenteerd verzoek worden ingediend bij de Vaste Commissie voor de Examens Sociologie (Examencommissie). Het verzoek tot vrijstelling dient bij voorkeur te geschieden in het blok voorafgaande aan het blok waarin het betreffende vak wordt gegeven.
Het verzoek om vrijstelling moet beargumenteerd worden op basis van een (of meerdere) vak(ken) gevolgd bij een andere opleiding zoals blijkt uit een bij te voegen beschrijving uit de studiegids van het reeds gevolgde vak. Daarnaast moet een schriftelijk bewijs van een voldoende resultaat op het betreffende vak overlegd worden.
De examencommissie besluit, na advies van de desbetreffende vakdocent, om het verzoek al dan niet te honoreren. Van dit besluit wordt de student schriftelijk op de hoogte gesteld. Wordt het verzoek gehonoreerd dan wordt dit in de cijferlijst met een 'VR' geregistreerd.
Zie ook artikel 7 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie in Hoofdstuk 13.

Conversie van internationale- naar Nederlandse cijferwaardering

Internationaal:	Nederlands (cijfer):
D,E, F/ 1, 2	5
C / 3	6
B / 4	7
A / 5	8

Bij sommige universiteiten zal een D als marginaal geslaagd worden gerekend. De opleiding Sociologie rekent dit echter als een onvoldoende (5).
Internationale waardering maakt gebruik van de toevoegingen - en +, om meer verfijnde waardering te geven. Bij de opleiding Sociologie wordt bij de omrekening geen waarde gehecht aan deze toevoegingen.

Toekenning studiepunten voor studiegerelateerde activiteiten

Activiteiten die door Sociologie worden ondersteund en die gerelateerd zijn aan de opleiding, zoals het bestuurslidmaatschap van Sociëtas, SOAP, Almanakcommissie of
Introductiecommissie, worden gehonoreerd met een 'V', en maximaal 2 ECTS in totaal, mits het bestuurslidmaatschap minstens één jaar heeft geduurd.

Ephorus

De laatste versie van ieder schriftelijk werkstuk dient te worden aangeboden aan Ephorus voor controle op plagiaat van teksten van Internet. Ephorus heeft daarnaast een database en controleert ook op gelijkenis met – door andere studenten- eerder ingeleverd werk. Wanneer de docent dit vraagt, moet ook een (cursus)opdracht aan Ephorus aangeboden worden. Dit kan via de Nestorpagina van het betreffende vak. Tegen studenten die worden betrapt op plagiaat, wordt bij de Examencommissie een klacht vanwege fraude ingediend. De examencommissie zal deze studenten horen. De bronverstrekker – met andere woorden de student die zijn/haar werkstuk heeft uitgeleend- zal ook uitgenodigd worden door de examencommissie.
Zie ook artikel 9 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie in
Hoofdstuk 13.

Het is van belang de volgende regels in acht te nemen bij het (gezamenlijk) produceren en inleveren van werkstukken.

Code samenwerking in groepen

1. Studenten die een groepswerkstuk produceren houden een digitaal logboek bij.

2. In het logboek wordt opgeschreven wanneer er gezamenlijke bijeenkomsten zijn geweest, wie daarbij aanwezig waren, wat daar is besproken (notulen) en welke besluiten er zijn genomen (besluitenlijst).
3. Individuele studenten zijn gehouden aan de besluiten zoals vastgelegd in de besluitenlijst.
4. De docent kan te allen tijde tijdens het project inzage vragen in het logboek en de geformuleerde leerdoelen.
5. Indien tussentijds de bijdrage van een lid van de groep onder de maat blijft informeren de andere leden van de groep de verantwoordelijke docent. Deze beslist over verdere maatregelen na alle leden van de groep gehoord te hebben.
6. De docent kan studenten die gezamenlijk aan een werkstuk hebben gewerkt verschillend belonen, al naar gelang de omvang van de bijdrage.
7. De docent kan in de beoordeling van het groepswerkstuk de samenwerking betrekken.

Vormvereisten schriftelijk werkstukken

1. In de tekst van schriftelijke werkstukken zijn spelling en grammatica correct, en staan de leestekens op de juiste plaats.
2. Werkstukken worden digitaal aangeleverd. Op speciaal verzoek van de docent verschaft de student een geprint exemplaar.
3. Ieder werkstuk bevat een titelpagina met daarop de titel, de na(a)m(en) van de auteur(s), vak, afdeling, begeleidende docent(en) en een tijdsaanduiding wanneer het werkstuk is gemaakt.
4. Iedere bladzijde van het werkstuk bevat een paginanummer, en een hoofd met daarin de achterna(a)men van de maker(s) en een korte titel van het werkstuk.
5. Werkstukken zijn geschreven in lettertype Times New Roman, font 11 of 12, regelafstand 1,5 worden afgedrukt op portrait-formaat en bevatten brede kantlijnen.
6. De auteur maakt zichtbaar welke delen van de tekst citaten of parafrases zijn en uit welke bron ze komen.
7. Tabellen, figuren en andere illustraties zijn zo uitgevoerd dat ze ook zonder de hoofdtekst begrijpelijk zijn.
8. Verwijzingen in de tekst vinden plaats volgens de APA richtlijnen.
9. Het werkstuk bevat aan het eind een bibliografie met alle bronnen waarnaar in de tekst is verwezen; de bibliografie is gemaakt volgens de daarvoor geldende regels.
10. Eventuele noten bij de tekst worden opgenomen als eindnoten.
11. Werkstukken die niet aan deze vormvereisten voldoen worden niet beoordeeld.

Vormvereisten voorblad afstudeerscriptie

Het voorblad van de scriptie moet de volgende informatie bevatten:

1. Titel
2. Naam student en studentnummer
3. Maand en jaar
4. Rijksuniversiteit Groningen (evt. met logo)
5. Opleiding Sociologie
6. Naam begeleider en naam referent

Er mag een foto of afbeelding op het voorblad worden geplaatst, maar de bovengenoemde informatie moet in zijn geheel goed leesbaar zijn.

Inleveren van Bachelorwerkstuk en Masterscriptie
Als de Bachelorthese met een voldoende is afgerond, moet deze digitaal ingeleverd worden bij de bibliotheek via: http://bsoc.scripties.gmw.eldoc.ub.rug.nl/. De Masterthese moet bij de bibliotheek worden ingeleverd via http://msoc.scripties.gmw.eldoc.ub.rug.nl/UDA/
Hierna wordt het cijfer pas geregistreerd in ProgressWWW.

Voor de Masteropleiding geldt daarnaast dat één exemplaar van de goedgekeurde Masterscriptie ingeleverd moet worden bij de scriptiebegeleider of referent. De scriptie moet ook via Ephorus worden ingeleverd.

Hieronder volgt meer informatie over de bul aanmeldingsprocedure en de gang van zaken rondom de buluitreikingen

Buluitreikingen
Zowel het behalen van Propedeuse-, Bachelor- als Masterexamen is een formele aangelegenheid. Zodra alle afzonderlijke examenonderdelen zijn afgelegd, is een student voor het desbetreffende examen geslaagd. Het examen wordt definitief met het uitreiken van een bul, ter plekke ondertekend door examencommissie en kandidaat. De uitreikingen van de Propedeuse- en Bachelorbullen vinden groepsgewijs plaats, de Masterbullen worden in individuele sessies uitgereikt.

Hieronder zijn de data van de buluitreikingen voor het studiejaar 2016/2017 vermeld:

Deadline aanmelding in Progress voor buluitreiking; tevens deadline inleveren masterscriptie (met cijfer!)	***Datum Buluitreiking***
Maandag 7 november 2016	Vrijdag 9 december 2016
Maandag 30 januari 2017	Vrijdag 3 maart 2017
Maandag 1 mei 2017	Vrijdag 2 juni 2017
Donderdag 31 augustus 2017	Donderdag 5 oktober 2017 Vrijdag 6 oktober 2017

Het is niet mogelijk om op een ander dan de hierboven genoemde data een bul uitgereikt te krijgen of op te halen.

Aanvragen bul en aanmelden buluitreiking
Het aanvragen van zowel de bachelor- als masterbul gaat via het bul aanvraagsysteem, dat een onderdeel is van ProgressWWW. Hierin moeten de persoonlijke gegevens gecontroleerd en zo nodig aangevuld worden.
In dit systeem wordt het studieprogramma opgevoerd in de vorm van een vakkenpakket met de reeds afgesloten vakken, eventueel aangevuld met (verplichte of keuze) vakken die nog niet afgerond zijn. Het geheel van de behaalde plus de geplande vakken wordt beoordeeld door de studieadviseur. De examencommissie moet het vakkenpakket goedkeuren. Alle stappen kunnen in ProgressWWW worden bijgehouden.
Zodra het vakkenpakket is goedgekeurd, de vakken zijn behaald, de bachelor- of masterthese is ingeleverd (zie hierboven) en de bul is aangevraagd, wordt de bul aangemaakt.
In het systeem is te volgen in welk stadium de aanvraag verkeert. Een verzoek om wijziging van het vakkenpakket (bijvoorbeeld omdat een tentamen niet is behaald en er een vervangend vak mogelijk is) kan bij de examencommissie worden ingediend.

Bullen die zijn aangemaakt worden in principe uitgereikt op de eerstvolgende buluitreiking.

Ter afsluiting van dit hoofdstuk over examen en tentamenregelingen het volgende:

Klachten over de beoordeling
Ondanks ieders beste bedoelingen kan er iets mis gaan in de beoordeling van tentamens of werkstukken. Het eerste aanspreekpunt voor klachten over de beoordeling is de betreffende docent/examinator of de studieadviseur. In tweede instantie kan men daarvoor terecht bij de examencommissie. Als de kwestie ook na tussenkomst van de examencommissie niet is opgelost, is het mogelijk schriftelijk in beroep te gaan of bezwaar aan te tekenen via het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten van de universiteit (online, uiterlijk binnen zes weken na dagtekening van het besluit). Nadere informatie hierover is te vinden op:
http://www.rug.nl/education/laws-regulations-complaints/

4 Studentenvertegenwoordiging en -activiteiten

Studentengeleding OpleidingsCommisssie Sociologie (OCS)
De opleidingscommissie heeft de wettelijke taak gevraagd en ongevraagd te adviseren over het onderwijs van de opleiding. In de OCS wordt het Onderwijs- en Examenreglement (OER) besproken. In het OER is de opleiding, de vakken, de vorm van toetsing, het aantal tentamens, de onderwijsvormen, eventuele ingangseisen, de studielast, etc. omschreven. Het OER van het huidige studiejaar van de Bachelor- en Masteropleidingen Sociologie is afgedrukt achterin deze Studiegids. Volgens een grotendeels vaste agenda bespreekt de OCS in maandelijkse bijeenkomsten de kwaliteit van het onderwijs.

De opleidingscommissie van sociologie bestaat uit drie docentleden en vier studentleden. Van deze vier studentleden hebben er drie stemrecht. De onderwijsdirecteur en de studieadviseur zijn adviserend lid, zij hebben geen stemrecht.

Voor studenten is de opleidingscommissie het platform om mee te denken over het studieprogramma en om eventuele tekortkomingen in het studieprogramma ter discussie te stellen. Ben je van mening dat het studieprogramma niet goed is opgebouwd of dat een vak haar doelstellingen niet realiseert, dan kun je deze kritiek kenbaar maken aan de studentleden van de studentengeleding van de OCS of aan de voorzitter van de OCS, Dr. A.C. Glebbeek. De studentengeleding is bereikbaar via het mailadres ocsociologie@rug.nl. De studentgeleding heeft ook een eigen facebook pagina: opleidingscommissie sociologie rijksuniversiteit groningen.

Jaargroepvertegenwoordiging (JV)
Werken aan je eigen onderwijs? Neem plaats in de jaarvertegenwoordiging (JV)! De doelstelling van de JV is het signaleren van problemen in jouw eigen studiejaar. Hiermee ontstaat de verantwoordelijkheid om in actie te komen als er zich binnen een cursus problemen voordoen. Je kunt dus direct iets betekenen voor je eigen onderwijs. Naast de signaalfunctie komt de JV een aantal maal per blok samen om de colleges te evalueren. De evaluaties vinden schriftelijk plaats middels een combinatie van interviews en eigen opvattingen. De informatie wordt verwerkt tot een eindverslag en zal samen met de andere evaluatieformulieren bij de vergadering van de OpleidingsCommissie worden besproken. Zowel de tussentijdse evaluaties als de eindevaluaties vinden plaats volgens een format. Studievereniging Societas ziet toe op de naleving van dit format en draagt zorg voor een coördinator. In deze structuur is de JV dan ook opgenomen als commissie van de studievereniging. De studievereniging krijgt op deze manier meer 'officieel' contact met de verschillende studiejaren en studentgelederen, maar ook kan er een hoge mate van continuïteit in de JV gegarandeerd worden. Voor jaarvertegenwoordigers staat tegenover de werkzaamheden, ervaring in het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs, een mooie opstap naar andere medezeggenschaporganen en een boekenbon aan het einde van het studiejaar.

Studievereniging Sociëtas
Sociëtas, de studievereniging der Groninger Sociologen, is opgericht in 1990. Sociëtas is bedoeld voor studenten, docenten en al het andere personeel van de vakgroep Sociologie. Het doel van de vereniging is het contact tussen studenten onderling en tussen studenten, docenten en ander personeel te onderhouden. Dit wordt gedaan door het organiseren van verschillende activiteiten. Zo is er elke maand een borrel en worden er maandelijks andere activiteiten

georganiseerd, zoals paintballen, bowlen, een kerstdiner en de jaarlijkse afsluitende barbecue in de Hortus. Daarnaast zijn er meer inhoudelijke activiteiten zoals de Nacht van de Sociologie (NvdS), de Landelijke Sociologiedag (LSD) en de Sociologie Carrièredag.

Door lid te worden krijg je korting op verschillende activiteiten. Bovendien kan via het lidmaatschap korting op studieboeken verkregen worden van 10%. Je kunt gedurende de hele studietijd lid worden. Sociëtas maakt het mogelijk om op een leuke manier je medestudenten uit alle jaarlagen te leren kennen. Voor meer informatie kan je kijken op de website: www.societasonline.nl of een mail sturen naar societasonline@gmail.com.

Naast het bestuur is een aantal commissies actief binnen Sociëtas. Dat zijn de almanakcommissie, de introductiecommissie, de excursiecommissie, de commissie voor de NvdS, en de commissie voor de organisatie van de Carrièredag. De SoAP is een volledig zelfstandige geleding.

SOAP
SOAP staat voor SOciologisch Antropologisch Periodiek. Sommigen zal dit misschien verbazen, want antropologie maakt helemaal geen deel uit van deze basiseenheid. Dit was echter een aantal jaren geleden wel het geval. De SOAP is inmiddels wel een begrip geworden aan de Grote Rozenstraat dus een naamsverandering zit er niet in. Docenten en studenten van de basiseenheid krijgen de SOAP gratis.

De redactie bestaat uit tien Groningse sociologiestudenten, zowel ‘Pre-master studenten' als 'reguliere studenten', die voor onbeperkte tijd meewerken aan de tweemaandelijkse bevalling van de SOAP. De redactie wacht altijd met veel belangstelling op ingezonden kopij. Eigen stukken of reacties op verschenen artikelen kunnen in het postvakje worden gelegd of via het netwerk worden verzonden aan soap.groningen@rug.nl.

Alumnivereniging GroningerSociologen
In het voorjaar van 2004 is een vereniging van in Groningen afgestudeerde sociologen opgericht. Deze vereniging onderhoudt het contact tussen de opleiding en de afgestudeerden en tussen de afgestudeerden onderling. Daartoe kunnen allerlei sociale en wetenschappelijke activiteiten worden georganiseerd. Er is ook een website: www.groningersociologen.nl en een nieuwsbrief. Er wordt aan gewerkt om zoveel mogelijk afgestudeerden lid van de vereniging te maken. We gaan ervan uit dat alle nieuw afgestudeerden lid zullen worden.

Via de alumnivereniging wordt een systematisch overzicht verkregen van de functies die Groningse sociologen vervullen en de organisaties waarin zij werken. Naar verwachting zal het op te bouwen netwerk te zijner tijd ook als vraagbaak voor studenten kunnen gaan functioneren (bijvoorbeeld bij het zoeken naar stageplaatsen of het oriënteren op een werkkring). Voorzitter van de alumnivereniging is drs. Theo van der Zee.

Herman Boeije Fonds
Studenten kunnen voorstellen indienen voor activiteiten als aanvulling op het studieprogramma en hiervoor financiering krijgen uit het Herman Boeije fonds. In voorgaande jaren is er bijvoorbeeld financiering gegaan naar de Almanak, de SOAP, de Nacht van de Sociologie, de Excursie naar Budapest en de Landelijke Sociologie Dag. Voorwaarden voor financiering zijn:
- de activiteit moet buiten het studieprogramma om georganiseerd worden;

- de activiteit moet gerelateerd zijn aan het vakgebied Sociologie.

Studenten dienen voorstellen voor 1 april bij de studentenadministratie in te dienen. Een format voor het indienen van een voorstel kan worden aangevraagd bij: g.a.van.wijk@rug.nl.

LinkedIn is een site om je professionele netwerk te onderhouden. Op LinkedIn kunnen studenten zich aanmelden bij de groep van Sociologie Groningen. Die groep kan relevant zijn voor vinden van stageplek of werk. http://www.linkedin.com

5 Studiebegeleiding

Het bijhouden van je studievoortgang is in beginsel je eigen verantwoordelijkheid, maar vanzelfsprekend voelt de opleiding zich medeverantwoordelijk voor de studievoortgang van haar studenten. Het is een gezamenlijk belang van student en opleiding dat studenten tijdig hun tentamens halen en zoveel mogelijk binnen de voor hun opleiding gestelde studieduur afstuderen. Als student ben je verantwoordelijk voor je eigen inzet voor de studie en voor het bijhouden van welke onderdelen van het programma je nog moet doen. De verantwoordelijkheid van de opleiding houdt in dat zij een studieprogramma aanbiedt, dat zo is opgebouwd dat redelijkerwijs verwacht mag worden dat een student dit programma zonder vertraging kan doorlopen. Daarnaast behoort het tot haar verantwoordelijkheid studenten voldoende te informeren over studiekeuzes en de studievoortgang van haar studenten te bewaken en studenten waar nodig daarop aan te spreken. Uiteraard is de opleiding niet verantwoordelijk voor jouw uiteindelijke studieresultaten.

Dit hoofdstuk informeert je over hoe je je eigen verantwoordelijkheid voor je studievoortgang kunt invullen en hoe de opleiding haar verantwoordelijkheid vormgeeft door middel van voorlichting en studiebegeleiding.

Wat <u>moet</u> je zelf doen?

Veel studievertraging komt tot stand doordat studenten niet of verkeerd zijn geïnformeerd over hun verplichtingen of over keuzes die ze moeten maken. De opleiding doet zijn best je te informeren over belangrijke keuzes die je moet gaan maken (zie hieronder). Maar dat is voor ons lastiger naarmate jouw studieachterstand groter is. Daarom:

1. **Lees de studiegids van elk jaar dat je Sociologie studeert goed.**
   In de studiegids staat naast algemene informatie over de Bachelor- en Masteropleiding en Pre-master Sociologie, specifieke informatie over het studieprogramma dat je geacht wordt te volgen, zoals welke vakken je moet volgen en aan welke voorwaarden je moet voldoen om bepaalde vakken te mogen volgen. http://www.rug.nl/gmw/education/study-guide/gids1617/gidsen1617

2. **Bewaar alle studiegidsen van de jaren dat je Sociologie studeert.**
   Het bewaren van studiegidsen is belangrijk omdat in de studiegidsen het verplichte programma dat je moet volgen om als Bachelor en/of Master af te studeren staat vermeld. Begin je bijvoorbeeld in 2015 met de propedeuse, dan staat in de studiegids van collegejaar 2015/2016 het verplichte programma van de propedeuse, in de studiegids van collegejaar 2016/2017 het verplichte programma van het tweede jaar etc. Door dus de studiegidsen vanaf het moment dat je Sociologie gaat studeren te bewaren, kun je altijd achterhalen wat je verplichte programma is. De studiegidsen van de laatste jaren zijn ook digitaal te raadplegen.
   http://www.rug.nl/gmw/education/study-guide/archive/

   Het programma van het studiejaar waarin je het programma voor het eerst doet is dus je verplichte programma en blijft dat ook, ook als je langer over het betreffende programma doet. Het lastige is dat er bijna elk jaar wel het een en ander verandert in het programma. Zo kan de studielast van een vak veranderen of verdwijnen er vakken. Dat kan betekenen dat bijvoorbeeld het programma van de propedeuse 2015/2016 niet helemaal identiek is aan het programma van de propedeuse 2016/2017. Dit is vooral

lastig voor studenten die niet binnen een jaar alle vakken van het studieprogramma van het betreffende jaar halen. Om die reden staat er, indien er programmawijzigingen zijn, een schema in de studiegids met de vakken die zijn veranderd of verdwenen en met de nieuwe vakken die deze oude vakken vervangen. Deze schema's zijn ook een belangrijke reden om je studiegidsen goed te bewaren.

Wat doet de opleiding voor jou?

Onder studiebegeleiding door de opleiding Sociologie wordt verstaan het geheel van activiteiten ter begeleiding en ondersteuning van studenten in de Bachelor- en Masteropleiding en de Pre-Master Sociologie. Studiebegeleiding valt uiteen in de volgende onderdelen:

1. Begeleiding van studenten bij keuzes tijdens de studie
2. Begeleiding en ondersteuning bij foute studiekeuze
3. Studievoortgangsregistratiesysteem.
4. Helpen oplossen van studieproblemen

Ad. 1 Begeleiding van studenten bij keuzes tijdens de studie: Voorlichting
Op verschillende momenten in je studie moet je keuzes maken. Om je daarbij te helpen, organiseert de studieadviseur daarover voorlichtingsbijeenkomsten. Onderstaande tabel geeft een overzicht van deze voorlichting voor specifieke groepen Sociologiestudenten.

Voor wie?	***Waarover?***	***Wanneer?***
Eerstejaars studenten	Introductie en informatie BSA	6 september 2016
Tweedejaars studenten	Introductie	9 september 2016
Tweedejaars studenten	Veldspecialisaties en minoren	20 december 2016
Derdejaars studenten	Master	Januari 2017
Pre-master studenten	Introductie	6 september 2016
Pre-master studenten	Veldspecialisaties	20 december 2016
Pre-master studenten	Master	Januari 2017

Tijdens de Bacheloropleiding

Introductie propedeuse
Studeren aan de universiteit is in menig opzicht heel anders dan naar de middelbare school gaan. Hoe de propedeuse en het vervolg van de studie is opgebouwd, wat er van studenten verwacht wordt, wat studiesucces bevordert en wat de valkuilen zijn en welke voorzieningen de opleiding en de universiteit studenten kunnen aanbieden wordt allemaal verteld tijdens de introductiebijeenkomst tijdens de studiestartweek in september.

Informatiebijeenkomst Bindend StudieAdvies
Met ingang van het studiejaar 2010/2011 kennen alle opleidingen binnen de Rijksuniversiteit Groningen een Bindend StudieAdvies (BSA). Eerstejaars studenten moeten in hun eerste jaar tenminste 45 ECTS halen. Halen zij dit niet, dan volgt een negatief studieadvies en wordt de inschrijving bij de opleiding beëindigd. Vanwege de gevolgen van het BSA voor studenten en de complexiteit van de regelgeving is er in de studiestartweek een informatiebijeenkomst over het BSA gepland.
Aanwezigheid is verplicht!

Voorlichting verdiepings- en verbredingsminor, 2e en 3e jaar
Het programma in de Bacheloropleiding Sociologie is voor iedereen de eerste anderhalf jaar gelijk. In het tweede semester van het tweede jaar van de Bacheloropleiding ga je je in een bepaalde richting van de Sociologie specialiseren door het volgen van verschillende veldspecialisaties. In het eerste semester van het derde jaar kun je kennis maken met een ander vakgebied dan Sociologie door een verbredingsminor te kiezen. Voor een goede keuze is informatie essentieel. Daarom organiseert de opleiding Sociologie in december een voorlichtingsbijeenkomst, voor alle tweedejaars Bachelorstudenten. Tijdens deze voorlichtingsbijeenkomst wordt informatie verstrekt over de veldspecialisaties en de verbredingsminoren.
De universiteit heeft een website geopend waar je onder meer informatie vindt over aanmelden en het aanbod van de verbredingsminoren (http://www.rug.nl/minor)

Mastervoorlichting; 3e jaar
De meeste Bachelorstudenten willen na het behalen van hun Bachelordiploma een Masteropleiding gaan volgen. Ook bij deze keuze wil de opleiding Sociologie behulpzaam zijn en organiseert zij elk jaar in januari een Mastervoorlichting voor eigen studenten.

Tijdens deze voorlichtingsbijeenkomsten wordt veel inhoudelijke en praktische informatie gegeven. Bovendien is dit de gelegenheid om vragen te stellen. Aanwezigheid bij deze voorlichtingsbijeenkomsten is in het kader van het vaardighedentraject verplicht.

Tijdens de Pre-master
Introductie
Studeren aan de universiteit is in menig opzicht anders dan studeren aan het HBO. Om Pre-master studenten voor te bereiden op studeren aan de universiteit organiseert de opleiding Sociologie in de studiestartweek in september een introductiebijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst wordt aandacht besteed aan de opbouw van de Pre-master en aan succes- en faalfactoren. Daarnaast is deze bijeenkomst ook bedoeld om Pre-master studenten een gelegenheid te bieden met elkaar kennis te maken.

Mastervoorlichting
Ondanks dat Pre-master studenten zich meestal voor aanvang van de Pre-master al hebben laten informeren over de Masteropleiding, blijkt dat de behoefte aan meer verdiepende informatie over de verschillende mogelijkheden binnen de Masteropleiding Sociologie groot is. De Mastervoorlichting voor de derdejaars Bachelorstudenten in januari is daarom ook bedoeld voor de Pre-master studenten.

Tijdens de Masteropleiding
Stage en scriptie
Belangrijke onderdelen van het afstudeertraject in de Masteropleiding zijn de stage en de scriptie. De stage en scriptie zijn gepland in het tweede semester van de Masteropleiding. Om studenten te informeren over de eisen die aan stage en scriptie worden gesteld, over de methoden die studenten kunnen gebruiken om een stageplek te vinden en over hoe de opleiding studenten daarbij kan ondersteunen, vindt er een voorlichtingsbijeenkomst plaats bij de start van het eerste semester in de studiestartweek in september.

Ad. 2 Begeleiding en ondersteuning bij (foute) studiekeuze
Wanneer je erover twijfelt of je wel de goede studie hebt gekozen of wanneer je tevreden bent met je studiekeuze voor Sociologie, maar ondanks de plenaire voorlichtingsbijeenkomst toch

niet goed weet welke minoren of welke Master je wilt gaan doen, dan zijn er mogelijkheden binnen en buiten de opleiding om je verder te helpen bij je keuzes. Binnen de opleiding is de studieadviseur het eerste aanspreekpunt om je vragen en twijfels mee te bespreken. Hiervoor moet je een afspraak maken bij de GMW onderwijsbalie. In geval van grote twijfel over de juiste studiekeuze is het volgen van de cursus 'Studiekeuze' een manier om erachter te komen welke studie beter bij je past. Deze cursus wordt aangeboden door het Studenten Service Centrum (http://myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/studenten-service-centrum/).

Ad. 3 Studievoortgangregistratiesysteem
Naast dat je zelf je studievoortgang bewaakt, volgt de opleiding je studievoortgang ook. Om je waar nodig te ondersteunen en je van goed studieadvies te kunnen voorzien heeft de opleiding een studievoortgangregistratiesysteem. Het studieregistratiesysteem houdt het volgende in:

- studievoortgangsgesprek met de studieadviseur na de eerste tentamenperiode in de propedeuse als het behaalde studieresultaat daar aanleiding voor geeft of na de eerste tentamenperiode van de Pre-master;
- halfjaarlijkse brief in het eerste en tweede studiejaar met de tot dan toe behaalde studieresultaten, eventueel samen met een uitnodiging voor een studievoortgangsgesprek met de studieadviseur als het behaalde studieresultaat daar aanleiding voor geeft;

Het studieadvies na 1 jaar wordt gebaseerd op de gerealiseerde studielast (hoeveel EC gehaald) en behaalde cijfers. Het schema hieronder geeft aan welk advies je kunt verwachten bij welk studieresultaat.

Gerealiseerde studielast na 1 jaar studeren	***Advies***
60 EC	Positief studieadvies: toegang postpropedeutische fase. Veel vertrouwen in behalen Bachelor in 3 jaar
45 – 59 EC	Positief studieadvies: toegang postpropedeutische fase. Vertrouwen behalen in Bachelor, eventueel met wat vertraging
< 45 EC	Negatief studieadvies: de inschrijving bij de opleiding wordt beëindigd.

Ad. 4 Helpen oplossen van studieproblemen
Soms is studeren niet zoals je had verwacht en valt studeren en/of je studieresultaat tegen. Hier kunnen allerlei redenen voor zijn: je bent niet echt gemotiveerd, andere aspecten van het studentenleven zijn veel leuker en slokken bijna al je tijd op, je plant het voorbereiden van de tentamens niet goed, het onderscheiden van hoofd- en bijzaken lukt niet goed, het opbouwen van een zelfstandig leven is minder makkelijk dan gedacht of je zit simpelweg niet lekker in je vel. Is er iets dat je in je studievoortgang belemmert, dan zijn er een aantal mensen en instanties bij de opleiding en/of de universiteit waar je terecht kunt.

Studieadviseur
De studieadviseur geldt voor dit soort zaken als eerste aanspreekpunt. Je kunt bij de studieadviseur terecht voor alle studieproblemen of klachten. In sommige gevallen kan de studieadviseur voldoende helpen om de studieproblemen op te lossen. In andere gevallen kan

de studieadviseur je doorverwijzen naar andere instanties van de universiteit, zoals studieondersteuning, studentendecaan of studentenpsycholoog. Op de website van Sociologie kun je zien wanneer het inloopspreekuur van de studieadviseur is http://www.rug.nl/education/study-advisors/. Het is ook mogelijk een afspraak te maken met de studieadviseur. Dit kun je doen via de onderwijsbalie GMW: 050 – 363 6301. Afspraken maken per e-mail is niet mogelijk.

Vragen van studenten.
Als je een vraag hebt over een vak, keuzes tijdens je studie of over je studievoortgang, dan wil de opleiding die graag beantwoorden. Je kunt voor veel vragen terecht bij de Onderwijsbalie GMW. Of bij het Onderwijsbureau van Sociologie via het e-mailadres: onderwijsbureau.sociologie.gmw@rug.nl. Dit adres kun je mailen als je vragen hebt voor de studieadviseur, het onderwijsbureau, maar ook voor de opleidingsdirecteur. Op het onderwijsbureau worden de binnengekomen berichten gesorteerd en vervolgens beantwoord of naar de relevante functionarissen doorgestuurd. ***Maar denk goed na voor je dit e-mailadres gebruikt!*** De praktijk leert dat studenten vaak vragen stellen die ze na een kleine moeite ook zelf kunnen beantwoorden. We hebben de indruk dat als we enkele dagen later aan de beantwoording van de vragen toekomen, veel problemen allang zijn opgelost. Dat is niet goed, want hierdoor is minder tijd beschikbaar voor vragen die juist wel veel aandacht en tijd nodig hebben. In het algemeen mag je ervan uitgaan dat je e-mail binnen een week wordt beantwoord. Heb je na een week nog niets gehoord, dan kun je een herinneringsmail sturen. Voor zeer urgente of voor meer ingewikkelde kwesties is het beter even langs te gaan op het onderwijsbureau of op het inloopspreekuur van de studieadviseur.

University Student Desk
Studenten, maar ook aankomende studenten uit binnen- en buitenland kunnen bij de University Student Desk (USD) terecht met vragen over o.a. studiemogelijkheden, toelating, aanmelding, in- en uitschrijving, loting en selectie, studievertraging, (studie)financiering en arbeidsmarkt. Bij complexe en/of privacygevoelige kwesties maken de medewerkers van de USD een afspraak voor je met een studentendecaan. Mocht je vraag niet kunnen worden beantwoord, dan word je doorverwezen naar die instantie die je wel verder kan helpen. Op de site kun je verschillende formulieren vinden zoals voor restitutie van je collegegeld.
(http://myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/inuitschrijving/)

De website www.rug.nl/hoezithet is een 24-uurs service van de USD voor vragen over nog veel meer relevante onderwerpen. Staat je vraag er niet bij, dan kun je via de contactbutton op deze website een mail sturen.

Het Studenten Service Centrum
Bij het Studenten Service Centrum (SSC) kun je terecht voor advies, ondersteuning, en cursussen op het gebied van studie en studeren. Je kunt denken aan advies bij in- en uitschrijven, studievertraging, geldzaken, studiekeuzekwesties, bezwaar en beroep, studeren in het buitenland, academische vaardigheden en aan (individuele) ondersteuning bij persoonlijke problemen. Kijk voor adressen en openingstijden van de verschillende afdelingen van het SSC op: http://myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/studenten-service-centrum/

Het SSC bestaat uit drie onderdelen:

- **StudieOndersteuning**
  is een expertisecentrum op het gebied van academische vaardigheden met als doel studenten soepel door hun studie te loodsen, door middel van een ruim aanbod aan cursussen op het gebied van effectief studeren, doeltreffend communiceren en persoonlijke ontwikkeling.
- **Studentenpsychologen**
  De studentenpsychologen bieden hulp bij problemen op het gebied van studeren, het omgaan met anderen, relatie met ouders, beslissingen nemen, spanningen en angsten, depressiviteit en gebrek aan assertiviteit. De hulp bestaat doorgaans uit een (korte) serie individuele gesprekken. Er zijn ook vormen van hulp in groepsverband, zoals een assertiviteitstraining of een kortdurende groepstherapie.
- **Studentendecanen**
  De studentendecanen zijn gespecialiseerd in financiële kwesties, in- en uitschrijvingsvraagstukken, loting en selectie, studiekeuzeproblemen, studeren met een functiebeperking en bezwaar- en beroepsprocedures. Bij een studievertraging door bijzondere omstandigheden van 15 ECTS of meer is een afspraak met een studentendecaan van groot belang voor je recht op afstudeerondersteuning. Meld direct, dat werkt perfect! Meer hierover vind je op de website: www.rug.nl/studievertraging

Meer informatie over het SSC vind je op de website www.rug.nl/ssc.

BELANGRIJK VOOR STUDENTEN MET STUDIEFINANCIERING VAN DUO:

1. Zorg ervoor dat je elke belangrijke verandering in je studie (vertraging, omzwaai enz.) meteen bespreekt.
Ga te rade, voorkom schade!
2. Laat elke studievertraging van meer dan 4 weken altijd direct schriftelijk registreren bij je studieadviseur, want wellicht kom je in aanmerking voor financiële ondersteuning uit het Profileringsfonds. Wanneer de vertraging groter is of dreigt te worden dan twee maanden, moet je daarnaast zelf een afspraak maken met een studentendecaan van het SSC voor een vervolgmelding. Houd er rekening mee dat het Profileringsfonds een (studie)jaarsystematiek hanteert. Studievertraging die doorloopt in een volgend studiejaar, moet je opnieuw melden. De studentendecaan van het SSC geeft ook uitleg over tempo- en prestatiebeurs, Afstudeerfonds, uitschrijving, werk en uitkering.
Niet gemeld: geen geld!
3. Vraag Profileringsfondsondersteuning op tijd aan. Wie te laat is, krijgt geen financiële compensatie.
Niet op tijd: kans kwijt!

Studeren met een functiebeperking
Heb je een tijdelijke of chronische functiebeperking (bijv. dyslexie, concentratieproblemen, verstoorde motoriek etc.) en heb je om die reden extra voorzieningen nodig (bijv. vergroot tentamen, extra tentamentijd; speciale stoel tijdens colleges), dan kun je dit melden bij de studieadviseur. De studieadviseur kan de extra voorzieningen voor je regelen en kan je ook meestal doorverwijzen naar een studentendecaan. Zie voor meer informatie:
www.rug.nl/studenten/studiebegeleiding/hoehetanderskan/index

Algemeen
Zie voor informatie over allerlei algemene voorzieningen van de Rijksuniversiteit Groningen voor studenten op www.rug.nl/studenten

6 De Bacheloropleiding Sociologie

Eindtermen en structuur van de opleiding
De Bacheloropleiding Sociologie leidt op voor de Master Sociologie, de Research Master Human Behavior in Social Contexts en de Educatieve Master Maatschappijleer. Het programma bestaat uit drie typen onderdelen: Kennis & Inzicht (KI), Methoden & Technieken (M&T) en Praktijkgerichte Onderdelen (PO).

Kennis en Inzicht
Het KI-programma heeft tot doel middels directe kennisoverdracht studenten op de hoogte te stellen van de stand van kennis in de Sociologie. De kern van het KI-programma is de inleiding tot de verschillende sociale ordes en hun onderlinge relatie. Centraal staat daarbij de Primaire orde en haar relatie met de andere sociale ordes: Organisaties, Markt en Overheid. Het bevorderen van Sociale Welvaart is daarbij het richtinggevend criterium voor het beoordelen van het functioneren van deze ordes. In het eerste jaar worden studenten ingeleid in het functioneren van deze ordes. In het tweede en derde jaar staat de relatie tussen de Primaire orde en de andere Ordes centraal (Sociale Welvaart, Organization and Society).

De vier fundamentele ordes: het OMOP model

Twee spontane sociale ordes	
- op basis van persoonlijke relaties:	PRIMAIRE ORDE
- op basis van onpersoonlijke ruilrelaties:	MARKT
Twee geconstrueerde sociale ordes	
- op basis van alomvattend gezag:	OVERHEID
- op basis van specifiek gezag:	ORGANISATIES

De OMOP-colleges worden zoveel mogelijk gedurende de eerste drie semesters van de studie verzorgd. Dit OMOP-programma wordt vooraf gegaan door Inleiding Sociologie in het eerste jaar en aangevuld met de Cyclus Maatschappijtheorieën in het derde jaar.

Methoden en Technieken
Het M&T-programma heeft tot doel studenten vaardigheden te leren voor het verrichten van sociaal wetenschappelijk onderzoek. Het M&T-programma bestaat uit twee onderdelen: algemene methodologie en statistiek.

Algemene methodologie heeft betrekking op kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het zelfstandig bijdragen aan de stand van kennis over de samenleving. In deze vakken staat de empirische cyclus als norm voor de verwerving van nieuwe, wetenschappelijk verantwoorde kennis centraal. Het gaat hier om de vakken: Methodologie en dataverzameling, Kwalitatieve onderzoeksmethoden, Wetenschapsfilosofie en Application of Theories.
De statistiekvakken zijn gericht op het beschrijven, analyseren en modelleren van (grote hoeveelheden) empirische data. De vier statistiekvakken zijn cumulatief georganiseerd. Bij de vakken worden naast hoorcolleges, practica en werkcolleges gegeven waarin de analyses worden geoefend en toegepast. In de practica en werkcolleges worden studenten intensief begeleid bij het maken van verplichte opdrachten. Bij practica is deelname over het algemeen verplicht, zodat studenten snel leren met statistische software om te gaan. Omdat is gebleken dat studenten in het eerste jaar vaak te weinig uren studeren om statistiek goed onder de knie te krijgen, wordt sterk aanbevolen om ook van de begeleiding bij werkcolleges gebruik te

maken. Studenten kunnen het recht op begeleiding verliezen als ze opdrachten niet inleveren of niet komen opdagen bij verplichte onderdelen.

In de studie Sociologie zijn vakken op het gebied van methoden, technieken en statistiek een centraal element. Om deze vakken met goed gevolg af te kunnen ronden is het belangrijk dat je in je vooropleiding voldoende wiskunde hebt gehad. De wiskundestof die je moet beheersen vind je bijvoorbeeld in het volgende boek:

Franken, W.M. & Bouts, R.A. (2002). Wiskunde voor Statistiek, een voorbereiding. 2de druk. Bussum: Coutinho. ISBN 9189062833177. Kosten: ca. € 15,–

Praktijkgerichte Onderdelen
De Praktijkgerichte Onderdelen zijn gericht op de oefening en de toepassing van verworven kennis en de vergroting van de vaardigheden. De Praktijkgerichte Onderdelen zijn uitdrukkelijk bedoeld als zelfstandige studieonderdelen en niet als practica voor de oefening van verworven kennis. In de Praktijkgerichte Onderdelen wordt expliciet aandacht gegeven aan de training en verwerving van vaardigheden. Het Praktijkgerichte Onderwijs is voor een belangrijk deel georganiseerd in projecten. De projecten in de eerste drie semesters van de studie hebben tot doel verworven kennis toe te passen en nieuw verworven vaardigheden te oefenen (Tussen Geld & Geluk, Gemeente en Haar Burgers, Europese Waarden). De projecten in het vierde semester zijn op de inhoud van het keuzeonderdeel toegesneden. Vaak worden in deze projecten opdrachten uitgevoerd die door externe instanties zijn geformuleerd. In het laatste half jaar van de Bacheloropleiding werken studenten aan hun Bachelor werkstuk.

Studiewerkgroepen
In het eerste jaar vindt er in het eerste semester per blok een aantal bijeenkomsten in studiewerkgroepen plaats. De samenstelling van deze kleine groepen blijft gedurende dit semester bestaan. Tijdens de bijeenkomsten kunnen studenten aangeven welke problemen zij tijdens het studeren tegenkomen en waarover zij met elkaar willen discussiëren. Naast deze eigen inbreng staan algemene studievaardigheden centraal. Aan de hand van opdrachten wordt er inzicht verkregen in de eigen studievaardigheden. Er wordt onder andere gesproken over het belang van een goede planning en het voorbereiden op tentamens.
Er wordt zoveel geprobeerd de samenstelling van deze groepen ook in andere vakken constant te houden.

Vaardighedentraject
Na de Propedeuse start **in het tweede jaar** het vaardighedentraject. Aan het begin van het studiejaar stelt iedere student voor zichzelf doelen op over de ontwikkeling van verschillende vaardigheden. Over deze doelen worden afspraken gemaakt met de vaardighedencoördinator. Gedurende het tweede en derde jaar schrijven de studenten op vaste tijdstippen reflectieverslagen over de voortgang van de gemaakte afspraken. Aan het eind van de Bacheloropleiding evalueert de vaardighedencoördinator, in een individueel gesprek en aan de hand van de reflectieverslagen, of de afspraken zijn nagekomen.

Opbouw programma

Major en minoren

Studenten die ingeschreven staan voor de Bacheloropleiding Sociologie volgen de major Sociologie en een verbredingsminor buiten de opleiding Sociologie. De Bacheloropleiding Sociologie (major) omvat in totaal 180 EC met daarbinnen een verbredingsminor van 30 EC.

De *major* omvat de eerste vier en het laatste semester van de opleiding. In de eerste vier semesters worden de grondslagen gelegd voor het op vruchtbare wijze kunnen deelnemen aan de minoren en aan het Bachelorwerkstuk in het tweede deel van de opleiding. De eerste drie semesters omvatten een verplicht, uniform programma. Tijdens het vierde semester kun je kiezen uit een aantal veldspecialisaties. De major wordt afgesloten met een Bachelorwerkstuk. Dit heeft de vorm van een artikel waarin de student laat zien in staat te zijn op wetenschappelijk niveau te communiceren. Het Bachelorwerkstuk heeft het format van een empirisch onderzoeksverslag op basis van een kwantitatieve data-analyse.

Naast de major kiest de student een verbredingsminor in het vijfde semester (eerste semester van het derde jaar). Door het volgen van een verbredingsminor maakt de student kennis met een ander vakgebied. Iedere student kiest een verbredingsminor. Het is ook mogelijk om dan een half jaar in het buitenland te studeren. Hiervoor is het belangrijk om vroeg te starten met oriënteren.

Keuzemogelijkheid in het tweede studiejaar

In het studiejaar 2016-2017 biedt de opleiding de mogelijkheid tot enige differentiatie. In het vierde semester gaan studenten zich verdiepen in de stand van de Sociologie van een specifiek beleidsterrein. Ze maken kennis met de mogelijkheden tot interventie, en voeren in een groep een door een externe partij gedefinieerde onderzoeksopdracht uit. De student kiest een specifiek beleidsterrein uit het aanbod van: Criminaliteit en Veiligheid, Onderwijs, Arbeid en Medische sociologie. Daarnaast volgen ze een project gericht op het beleidsterrein, waarvan de probleemstelling in de regel tot stand komt in overleg met een commercieel onderzoeks- en beleidsadviesbureau. Dit bureau zal ook betrokken zijn bij de uitvoering en beoordeling van het onderzoek.

Toelating tot de veldgebonden projecten

Het aantal plaatsen van de projecten wordt verdeeld over de verschillende veldspecialisaties. Plaatsing zal zoveel mogelijk geschieden op voorkeur, maar een garantie is dat niet. De procedure is als volgt:

- Studenten die willen deelnemen aan een veldgebonden project dienen zich vóór vrijdag 23 december 2016 (17.00uur) via Progress aan te melden voor de projecten.
- De studieadviseur zal op basis van voorkeuren, studenten toewijzen aan de verschillende projecten.
- In de tweede week van januari krijgen studenten die zich voor een project hebben aangemeld, te horen bij welk project zij zijn ingedeeld.
- Studenten moeten zich ook inschrijven voor de bijbehorende veldspecialisatie (vak) dat parallel loopt met het project.
- Studenten die zich niet op tijd aanmelden voor de projecten, kunnen worden uitgesloten van deelname.

Verbredingsminor
In het programma is in het derde jaar een verbredingsminor van 30 EC opgenomen. De verbredingsminor kan worden ingevuld met een minor die door een andere opleiding dan Sociologie wordt aangeboden. Ook is het mogelijk om naar het buitenland te gaan.

De meeste opleidingen van de Rijksuniversiteit Groningen bieden minoren aan. Je bent volledig vrij in het kiezen van een van deze minoren (maar soms dient men binnen een minor een ander vak te volgen). Het kan voorkomen dat het volgen van een bepaalde minor een toegangseis is voor een specifieke Masteropleiding. Een overzicht van de minoren die worden aangeboden door andere opleidingen is te vinden op: http://www.rug.nl/minor. Het is belangrijk deze pagina goed in de gaten te houden omdat hier ook informatie over voorlichting en de inschrijfprocedure van het komende studiejaar wordt gegeven. Elk jaar wordt er eind april een minorenmarkt in het Academiegebouw gehouden. Hier kun je terecht met inhoudelijke vragen over de verschillende minoren. De voorlichting op 20 december zal ook voor een deel gewijd zijn aan het kiezen van de verbredingsminor.

Master Journalistiek
Wil je na de Bachelor Sociologie verder gaan met de Master Journalistiek (selectie), dan is de Minor *Media en Journalistieke Cultuur* verplicht. Deze minor wordt gegeven bij de Letteren Faculteit en bestaat uit 30 EC. Meer informatie over deze minor (http://www.rug.nl/let/education/bachelor/minoren/overzicht_minoren/media-en-journalistieke-cultuur) en Master is te verkrijgen bij de studieadviseur Journalistiek M.S.D.Buurke@let.rug.nl.

Studeren in het buitenland
Het is binnen de structuur van de minoren mogelijk om een semester in het buitenland te studeren zonder studievertraging op te lopen. Dit kan tijdens de verbredingsminor in het derde jaar. De eisen die Sociologie stelt aan een verbredingsminor in het buitenland zijn in principe dezelfde als aan een minor in Nederland.

Mocht je van plan zijn om in het buitenland te gaan studeren dan is het van groot belang dat je op tijd begint met oriënteren en organiseren, bij voorkeur al aan het einde van je eerste jaar. Je kunt hiervoor langs gaan bij de International Office (Heymansgebouw, tegenover de portiers. Dagelijks open tussen 9.30-11.30). Daarna kun je hiervoor in overleg treden met de coördinator Internationalisering dr. J. Dijkstra. Hij kan helpen bij het kiezen van een universiteit en de samenstelling van een studieprogramma. Verderop in deze studiegids vind je meer specifieke informatie over internationalisering.

Bindend Studie Advies
Studenten die starten met hun studie aan de Rijksuniversiteit Groningen, krijgen te maken met het 'Bindend StudieAdvies' (BSA). Deze studenten moeten in hun eerste inschrijvingsjaar tenminste 45 EC van hun programma halen. Lukt dat niet, dan vervalt de inschrijving in het tweede studiejaar. Haal je tussen de 45 EC en 59 EC, dan mag je verder studeren. Op 6 september 2016 is er een verplichte voorlichting over de rechten en plichten van zowel studenten als de opleiding met betrekking tot het BSA.

Honours College
Studenten die in de propedeuse uitstekende resultaten halen, worden uitgenodigd om aan het Honours College deel te nemen. Aan het einde van het eerste semester van het eerste jaar, krijgen studenten met zeer goede resultaten een uitnodiging om hieraan deel te nemen.

Het Honours College bestaat uit een extra-curriculair traject van 45 EC dat naast persoonlijke ontwikkeling, gericht is op zowel verdieping in het vakgebied als op discipline overschrijdende verbreding. Voor de verdieping volgt de student 25 EC binnen zijn/haar eigen faculteit en opleiding. De verschillende faculteiten organiseren speciale modules voor het Honours College. Daarnaast zullen studenten deelnemen aan onderzoeksactiviteiten in samenwerking met een docent of promovendus binnen Sociologie. In dat kader nemen studenten ook deel aan seminars en bezoeken ze een congres.
Voor de verbreding volgt de student twee, niet aan de eigen opleiding verwante, honours modules (10 EC). Daarnaast biedt de RUG een interdisciplinair project. In dit project, de Petrus Camper Leergang, gaat het niet louter om academische kennis, maar wordt de kennis verrijkt met de persoonlijke visie van vooraanstaande personen die optreden als docent.

Het Honours College biedt studenten bij uitstek de gelegenheid zich te kwalificeren voor de Research Master Human Behavior in Social Contexts van de Faculteit GMW. De coördinator van het Honours College is mw. dr. H. Steenbergen.

Sociologische testdagen
Tijdens de sociologische testdagen neem je als respondent deel aan een onderzoek van een docent, postdoc-onderzoeker of onderzoeker in opleiding (aio) van de opleiding Sociologie / ICS. Daardoor ervaar je zelf hoe het is om deel te nemen aan onderzoek en je krijgt inzicht in diverse methoden en de grote hoeveelheid onderzoek die hier binnen het Sociologische Instituut / ICS wordt uitgevoerd. De testdagen zijn daarom een belangrijk deel van je opleiding tot socioloog. Bovendien zijn de testdagen voor de onderzoekers van belang om gegevens te verzamelen voor hun studies. De testdagen vinden plaats in het najaar en het voorjaar, als onderdeel van de Studiewerkgroepen en het Vaardighedentraject. Deelname aan beide testdagen (najaar en voorjaar) is een voorwaarde voor alle studenten die voor de bovengenoemde onderdelen studiepunten willen halen. De punten voor deze vakken worden pas geregistreerd als de vakken met voldoende resultaat zijn gevolgd en men heeft deelgenomen aan beide testdagen.

Vertrouwelijkheid gegevens Sociologie Testdagen
De vertrouwelijkheid van de data die studenten tijdens de testdagen verstrekken wordt op de volgende wijze gewaarborgd:
1) Iedere student heeft een willekeurig Testdag-nummer toegewezen gekregen. Op de September Testdag staat voor de eerstejaars studenten dit nummer op een sticker op de map met vragenlijsten. Ze behouden dit unieke nummer gedurende hun hele studie.
2) De enige keer dat de student zijn/haar studentnummer *en* Testdagnummer moet invullen op een en hetzelfde document, is op het zgn. "toestemmingsformulier" dat aan het einde van iedere Testdag wordt ingevuld. De reden hiervoor is dat de Testdagcoördinator na moet kunnen gaan welke studenten aan de voorwaarde van deelname aan de Testdagen hebben voldaan.
3) De onderzoekers zien alleen de Testdagnummers, die op de voorpagina van iedere vragenlijst staan. Deze vier cijferige nummers geven geen informatie over de identiteit van de deelnemer. De enige persoonlijke informatie welke de onderzoekers hebben is de informatie die in de vragenlijst door de student wordt ingevuld (zoals geslacht, geboortejaar).

4) Wanneer de student geen toestemming geeft om zijn/haar data te gebruiken, kan dit door middel van het invullen van een "toestemmingsformulier"" kenbaar worden gemaakt. In dat geval zal de Testdagcoördinator de onderzoekers het Testdagnummer doorgeven en hen verzoeken de betreffende vragenlijst te vernietigen.

Studieprogramma eerste jaar: cohort 2016/2017

Vakcode	*Titel*	*EC*	*Semester*
SOBA101A	Inleiding Sociologie	5	1A
SOBA107A	Primaire orde	5	1A
SOBA105C	Statistiek 1	5	1
SOBA103A	Project: Geld en geluk	5	1
SOBA102A	Markt	5	1B
SOBA104B	Klassieke Sociologische Teksten	5	1B
SOBA106A	Methodologie en dataverzameling	5	2A
SOBA108A	Statistiek 2	5	2A
SOBA109A	Project: Gemeente en haar burgers	5	2
SOBA111A	Organisaties	5	2B
SOBA112B	Overheid	4	2B
SOBA14	Statistiek 3	5	2B
SOBA115	Studiewerkgroepen	1	Hele jaar

LET OP!
Om toegelaten te worden tot vakken in het tweede studiejaar moet je in het eerste studiejaar hebben voldaan aan je BSA-norm.

Studieprogramma tweede jaar: cohort 2015/2016

Vakcode	*Titel*	*EC*	*Semester*
Verplichte onderdelen			
SOBA904	Social and Institutional Change	5	1A
SOBA202B	Application of theories	5	1A
SOBA223	Project: Europese Waarden	8	1
SOBA201	Sociale Welvaart	5	1B
SOBA220	Professionele vaardigheden	2	1B
SOBA204A	Organization and Society	5	1B
SOBA222	Kwalitatieve onderzoeksmethoden	5	2A
SOBA221	Social Networks	5	2B
SOBA217	Beleid en Onderzoek	5	2B
Keuzeonderdelen			
Uit de onderstaande vakken dient er één gevolgd te worden:			
SOBA207A	Onderwijssociologie	5	2A
SOBA301A	Arbeidssociologie	5	2A
SOBA208A	Medische Sociologie	5	2A
SOBA302A	Sociologie van de Criminaliteit & Veiligheid	5	2A
Uit de onderstaande vakken dient er één gevolgd te worden:			
SOBA213A	Project Onderwijs	10	2
SOBA308A	Project Arbeid	10	2
SOBA214A	Project Medische Sociologie	10	2
SOBA309A	Project Criminaliteit & Veiligheid	10	2

LET OP!
Het vaardighedentraject start in het tweede studiejaar, maar pas aan het einde van het derde studiejaar zal, bij voldoende resultaat, het studiepunt worden bijgeschreven.

Studieprogramma derde jaar: cohort 2014/2015

Vakcode	*Titel*	*EC*	*Semester*
Verbredende minor		30	1A,B
Keuzeonderdelen			
Uit de onderstaande vakken dient er één gevolgd te worden:			
SOBA207A	Onderwijssociologie	5	2A
SOBA301A	Arbeidssociologie	5	2A
SOBA208A	Medische Sociologie	5	2A
SOBA302A	Sociologie van de Criminaliteit & Veiligheid	5	2A
SOBA322	Leiderschap, Strategie & Beleid	5	2A
Verplichte onderdelen			
SOBA323	Voortgezette statistiek	5	2A,B
SOBA313A	Bachelorwerkstuk	10	2A,B
SOBA304A	Wetenschapsfilosofie	5	2B
SOBA312B	Cyclus maatschappijtheorieën	4	Hele jaar
SOBA318	Testdagen en vaardighedentraject	1	Hele jaar

7 De Masteropleiding Sociologie

Inhoud en structuur van de Masteropleiding Sociologie
De structuur van de Masteropleiding Sociologie in Groningen kenmerkt zich door de verplichte beleidskern, specialisatie vakken en een afstudeertraject, bestaande uit stage en scriptie. De vakken worden gegeven in het eerste semester. In het tweede semester start de stage en scriptie. De routes waarin studenten zich kunnen specialiseren zijn:

- Sociologie van Criminaliteit & Veiligheid
- Sociologie van Gezondheid, Welzijn & Zorg
- Sociologie van Arbeidsrelaties en Levensloop
- Politiek, Maatschappij & Beleid

  Engel-talige track: Social Network in a Sustainable Society

Beleidskern
De voor alle studenten verplichte *beleidskern* bestaat uit drie vakken: Pro-sociaal gedrag, Beleidsontwerp en Beleidsevaluatie. De vakken zijn gebaseerd op verschillende momenten in de beleidscyclus, waarbij zowel het doel als de uitgangssituatie verschillen.
In de cursus *Pro-sociaal gedrag* wordt onderzoek besproken waarin theorieën centraal staan die verklaren waarom mensen bereid zijn tot gedrag dat verder reikt of zelfs in strijd is met het korte termijn eigenbelang. De vraag hoe de sociale voorwaarden voor pro-sociaal (altruïstisch of solidair) gedrag veranderen, staat daarbij centraal. In de cursus *Beleidsontwerp* staan de theoretische grondslagen voor beleidsadvisering centraal. Het gaat om de vraag in welke omstandigheden een publieke beleidsinterventie noodzakelijk is. Hierbij komen aan de orde: redenen om te interveniëren (marktfalen, overheidsfalen), typen interventies en hun onderliggende gedragsassumpties. Studenten leren een beleidstheorie te (re)construeren, en al bij het ontwerp na te denken over de evaluatie van het beleid. In de cursus *Beleidsevaluatie* staat de vraag centraal hoe achterhaald kan worden of het beleid het beoogde effect heeft gehad. Het gaat dan om productevaluaties, gewoonlijk gebaseerd op experimenten en quasi-experimenten. Bij de beperkingen en nadelen van deze conventionele methoden wordt eveneens stilgestaan. Daarnaast komen de ex-ante evaluaties ter sprake. Relevante methodeonderdelen daarvoor zijn: scenario-ontwikkeling, simulaties en kosten-baten analyse.

Vier routes (NL)
In de routes specialiseren studenten zich inhoudelijk, al naar gelang de geprefereerde beroepspraktijk. In elke route volgt de student twee vakken van elk 5 EC. Dat lijkt niet zoveel, maar studenten kunnen in het afstudeertraject hun specialisatie verder vormgeven. De opleiding adviseert studenten en helpt hen de stage en scriptie zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de door hen gekozen route. De vormgeving van het afstudeertraject, in het bijzonder de stage en de scriptie, verschillen per student.

Sociologie van Criminaliteit & Veiligheid
Studenten Sociologie kunnen zich specialiseren op het terrein van criminaliteit en veiligheid. De route bestaat uit twee vakken: 'Criminaliteit en Veiligheid: theorieën' en 'Criminaliteit en Veiligheid: beleid en interventies'. In de cursus *Theorieën* wordt aandacht besteed aan verschillende theoretische invalshoeken ten aanzien van criminaliteit en veiligheid. In de cursus *Beleid en Interventies* worden beleidsmaatregelen en beleidsinterventies kritisch tegen

het licht gehouden en geëvalueerd. In deze cursus worden naast reguliere colleges tevens gastcolleges verzorgd door deskundigen op het terrein van criminaliteit- en veiligheidsbeleid.
Van studenten die willen deelnemen aan de route Criminaliteit en Veiligheid wordt geadviseerd dat ze het bachelorvak Sociologie van Criminaliteit en Veiligheid hebben gehaald. Verder wordt studenten geadviseerd om de minor Misdaad en Straf te volgen. Deze minor wordt gegeven bij Rechten en bevat vakken als Inleiding Criminologie, Inleiding Strafrecht voor niet-juristen, Penologie en Jeugdrecht. Studenten die niet die minor kunnen volgen wordt aangeraden om ten minste het vak Inleiding Strafrecht voor niet-juristen te volgen.

Sociologie van Gezondheid, Welzijn & Zorg
De route Sociologie van Gezondheid, Welzijn & Zorg richt zich op actuele vraagstukken op het terrein van sociale determinanten van gezondheid en welbevinden in een levensloopperspectief. Daarnaast richt de route zich op de rol van de medische professie in de samenleving, en op vragen rondom de grenzen van de gezondheidszorg. De route wordt aangeboden in samenwerking met het UMCG. In de cursus *Sociale determinanten van gezondheid* wordt vooral in gegaan op de vraag waarom sociale factoren en sociale relaties zoveel invloed hebben op de fysieke en mentale gezondheid en zelfs op de levensduur van mensen. Inzicht in dit fenomeen kan zeer belangrijke beleidsimplicaties hebben, vooral in een maatschappij waarin het relatieve aandeel ouderen nog steeds toeneemt, en dus de gezondheid van mensen hoog op de beleidsagenda staat. Het veld van onderzoek naar de relatie tussen sociale factoren en gezondheid is enorm, maar ook heel divers, en er zijn veel verschillende verklaringen geopperd voor het bestaan van deze relatie. Specifiek zal aandacht worden besteed aan de rol van gedragstheorieën (waaronder gezondheidsgedrag) die de link tussen sociale factoren en gezondheid kunnen helpen ophelderen. Naast onderzoek, wordt ook uitgebreid aandacht besteed aan beleid en interventies en de implementatie ervan. De cursus *Medicalisering* behandelt de rol van de medische professie in de samenleving, actuele ontwikkelingen in de gezondheidszorg, en vragen rondom de doelen en grenzen van de gezondheidszorg. In beide cursussen worden hoor- en werkcolleges afgewisseld met gastcolleges door experts op specifieke terreinen. Studenten die de route volgen hebben de mogelijkheid stage- en scriptiebegeleiding vanuit het UMCG te ontvangen.

Sociologie van Arbeidsrelaties en Levensloop
Centraal in de route Arbeidsrelaties en Levensloop is de aandacht voor de flexibilisering van de Nederlandse arbeidsmarkt van de afgelopen twee decennia. Naar het zich laat aanzien zal ook de komende periode het arbeidsmarktbeleid van overheid en organisaties in het teken staan van flexibilisering. De reden is dat flexibilisering heeft bijgedragen aan de sterke toename van de arbeidsparticipatie, doordat vraag en aanbod beter op elkaar konden worden afgestemd. Door flexibilisering zijn burgers beter in staat gesteld betaalde arbeid te combineren met andere levensinteresses wat participatie in betaalde arbeid aantrekkelijker heeft gemaakt. Daarnaast maakt flexibilisering grote kostenbesparingen mogelijk voor arbeidsorganisaties en leidde dit ook tot nieuwe arrangementen voor de efficiënte inzet van personeel. Het gevolg is dat de arbeidsmarkt in Nederland zich heeft ontwikkeld tot een ‘transitionele arbeidsmarkt’, waarop burgers en bedrijven flexibel in hun behoeften kunnen voorzien.
Kenmerkend voor dit flexibiliseringsproces is dat het voor een belangrijk deel geïnitieerd en geregisseerd is door overheidsbeleid. Door geleidelijke aanpassingen en het ontwerp van nieuwe instituties is de arbeidsmarkt geleidelijk getransformeerd, waarbij enerzijds is ingespeeld op behoeften van burgers en arbeidsorganisaties en anderzijds richting is gegeven

aan die behoeften. Dat heeft uiteindelijk geleid tot een beleid dat sterk is gedifferentieerd naar levensfase.
De komende jaren worden in Nederland grote tekorten op de arbeidsmarkt verwacht. Daarom zullen de komende jaren arbeidsmarkt- en levensloopbeleid in het teken staan van vergroting van de arbeidsparticipatie door voortgaande flexibilisering van de arbeidsmarkt. De route Arbeidsrelaties en Levensloop heeft tot doel studenten voor te bereiden op beleids- en onderzoeksfuncties in de voorbereiding en uitwerking van dat beleid. De route bestaat uit twee cursussen van elk 5 EC: *Arbeid en levensloop* en *Arbeid en Arbeidsverhoudingen.*

Politiek, Maatschappij & Beleid
De route *Politiek, Maatschappij & Beleid* is geschikt voor studenten die na hun Masteropleiding graag de eenjarige lerarenopleiding willen volgen (zie hoofdstuk 8). In deze masterroute volgen studenten twee inhoudelijke cursussen voor het schoolvak Maatschappijleer te weten Klassieke Werken en Toekomst van de Partijendemocratie. In de cursus *Klassieke Werken* staan vijf klassieke politiek-wetenschappelijke werken centraal. De rode lijn in al deze werken is dat ze bestuderen welke beleidskeuzes er gemaakt worden. Ieder boek behoort tot een aparte benadering in de politicologie: vergelijkende politicologie, rationele keuzetheorie, politieke sociologie, conflictbenadering en politieke filosofie. In de cursus *Toekomst van de partijendemocratie* gaat het over de centrale rol die partijen spelen in het verzekeren van een link tussen maatschappij en beleid; tussen wat kiezers belangrijk vinden en wat de overheid doet. De mate waarin politieke partijen deze rol nog steeds vervullen, wordt door academici betwijfeld: de band tussen politieke partijen en de samenleving en kiezers is verbroken; door globalisering en Europese integratie is de mate waarin politieke partijen overheidsbeleid kunnen bepalen sterk beperkt. Als antwoord op deze ontwikkeling zien we de opkomst van populistische partijen die zich sterker richten op representatie dan regeringsmacht. In beide cursussen wordt er een grote eigen bijdrage van studenten gevraagd: in wekelijkse bijeenkomst nemen studenten en de docent de literatuur en gemaakte papers door.

<u>Het afstudeertraject</u>
Het afstudeertraject is met een zwaarte van 35 EC een belangrijk onderdeel van de Masteropleiding Sociologie. Verreweg de meeste ruimte is gereserveerd voor de stage en scriptie, waarin studenten hun specialisatie verder kunnen vormgeven. De cursus *Onderzoeksforum* is de inleiding tot het afstudeertraject. In deze cursus bespreken studenten met stafleden afgerond onderzoek van studenten. Tegelijkertijd worden studenten ertoe aangezet zelf invulling te geven aan stage en scriptie. De afronding van een afstudeerplan is een eindterm van het Onderzoeksforum. Het wordt studenten aangeraden hun scriptievoorstel te ontwikkelen in samenspraak met één van de docenten van de vakgroep, bij voorkeur binnen de gekozen route. Het onderzoeksforum vervult daarmee een centrale rol in het afstudeertraject. Enerzijds biedt het studenten criteria en standaarden om de kwaliteit van onderzoek te evalueren, anderzijds bereidt het studenten voor op stage en scriptie. Door de *Stage* zijn studenten gedurende een tweetal maanden actief in een mogelijke toekomstige beroepspraktijk. Aan de stage is de voorwaarde verbonden dat studenten zelf een opdracht verrichten. De opleiding stimuleert studenten de stage zo te kiezen en in te richten dat ze aansluit op de gekozen route en voorbereidt op de scriptie. De stage wordt afgesloten met een stageverslag, met daarin het inhoudelijke resultaat van de werkzaamheden gedurende de stage, en een reflectieverslag, waarin wordt gereflecteerd op de eigen positie in de stage verlenende instantie. De *Scriptie* is het afsluitende kwalificerende werkstuk. Met de scriptie levert de student een eigen, grotendeels zelfstandige bijdrage aan de stand van het onderzoek.

Voorlichting Stage & scriptie
Een belangrijk studieonderdeel van de Masteropleiding is de stage en scriptie. Bij de invulling van de stage en scriptie is veel ruimte om deze naar eigen interesse in te vullen. Als Masterstudent moet je zelf op zoek gaan naar een stageadres en scriptieonderwerp. Natuurlijk probeert de opleiding je daarbij te ondersteunen. Om die reden wordt in de studiestartweek een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd voor alle Masterstudenten over de organisatie van het Afstudeertraject. De tijd en plaats zullen t.z.t. op het rooster en op de Nestorpagina van het onderzoeksforum worden gepubliceerd. Daarnaast zul je in de cursus Onderzoeksforum veel informatie krijgen over het afstudeertraject.

Engels-talige track: Social Networks in a Sustainable Society
In deze Engelstalige track leren studenten de theorieën en methoden van sociale netwerken. Studenten worden opgeleid tot academisch geschoolde, zelfstandige professionals in de wetenschappelijke en toepassingsgerichte analyse van de rol van sociale netwerken voor beleid in centrale maatschappelijke terreinen, (mede) gebaseerd op succesvolle voorbeelden,

Deze track kent net als de Nederlandstalige routes een beleidskern, een afstudeertraject en routevakken. Het eerste routevak is het theorievak *Theories of Networks and Sustainable Cooperation en biedt een* overzicht van relevante theorieën die mechanismen aanreiken ter verklaring van het ontstaan, functioneren/opereren en de uitkomsten van netwerken op verschillende niveaus (bijvoorbeeld tussen mensen, tussen groepen, tussen organisaties). In dit vak is expliciet aandacht voor de microfundamenten van deze theorieën. Social Network Analysis is het tweede routevak. In dit vak staat de analyse van sociale netwerken centraal. In het tweede semester is er een stage (10 EC) en schrijven studenten een scriptie. De scriptie (20 EC) moet gericht zijn op netwerk- en samenwerkingsvraagstukken.

Toelating tot de Masteropleiding
Om toegelaten te kunnen worden tot de Masteropleiding moet de student in het bezit zijn van een afgeronde bachelor Sociologie. Studenten die niet in het bezit zijn van een bachelor Sociologie, kunnen via de pre-master van Sociologie (zie Hoofdstuk 9) toegang tot de Masteropleiding krijgen. Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor de manier waarop zij staan ingeschreven. Een niet juiste inschrijving kan problemen opleveren bij de inschrijving voor tentamens. Bovendien kan bij een niet juiste inschrijving vertraging optreden bij het aanvragen van de bul.

Studieprogramma Master: cohort 2016/2017

Vakcode	*Titel*	*EC*	*Semester*
Beleidskern (verplicht)			
SOMA02	Pro-sociaal gedrag	5	1B
SOMA03	Beleidsontwerp	5	1A
SOMA04	Beleidsevaluatie	5	1B
Afstudeertraject (verplicht)			
SOMA01	Onderzoeksforum	5	1A
SOMA07A	Stage	10	2
SOMA08	Scriptie	20	2
Route Sociologie van Criminaliteit & Veiligheid			
SOMA904	C&V: Theorieën	5	1A
SOMA905	C&V: Beleid en Interventies	5	1B
Route Sociologie van Gezondheid, Welzijn en Zorg			
SOMA909	GZW: Sociale determinanten van gezondheid	5	1A
SOMA902	GZW: Medicalisering	5	1B
Route Sociologie van Arbeidsrelaties en Levensloop Arbeidsrelaties			
SOMA20	SAL: Arbeid en levensloop	5	1A
SOMA22	SAL: Arbeid en Arbeidsverhoudingen	5	1B
Route Politiek, Maatschappij en Beleid			
SOMA23	P,M&B: Klassieke Werken	5	1A
SOMA24	P,M&B: Toekomst van de Partijendemocratie	5	1B

Studieprogramma Engelstalige Mastertrack: cohort 2016/2017

Vakcode	*Titel*	*EC*	*Semester*
Beleidskern			
SOMASN04	Policy design with network applications	5	1A
SOMASN03	Policy evaluation with network applications	5	1B
SOMASN05	Pro-social Behaviour	5	1B
Afstudeertraject			
SOMASN01	Research Forum	5	1A
SOMA08A	Thesis Master's Programme	10	2
SOMA07A	Internship Master's Programme	20	2
Route Social Networks in a Sustainable Society			
SOMASN06	Social Network Analysis	5	1
SOMASN02	Theories of networks and sustainable cooperation	5	1A

8 Educatieve Master Maatschappijleer

Samen met de lerarenopleiding biedt Sociologie Masterstudenten de mogelijkheid de eerstegraads lerarenbevoegdheid Maatschappijleer te halen met de Educatieve Master Maatschappijleer. Het eerste deel van dit hoofdstuk heeft betrekking op de tweejarige Educatieve Master Maatschappijleer. Aan het einde van dit hoofdstuk is een paragraaf opgenomen die betrekking heeft op de eenjarige Master Maatschappijleer, hierna te noemen Master LVHO. Deze Master is alleen (en onder voorwaarden) toegankelijk voor studenten die een Masteropleiding Sociologie of Politicologie hebben afgerond.

Doel van de opleiding
De Educatieve Master Maatschappijleer leidt op tot eerstegraads docent Maatschappijleer. Een eerstegraads docent Maatschappijleer kan zelfstandig lessen Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen ontwerpen en uitvoeren, zodat leerlingen kennis, houding en vaardigheden die centraal staan bij het vak kunnen verwerven. Dat betekent dat je kunt omgaan met leerlingen, kennis en vaardigheden hebt om kennis, houding en vaardigheden over te dragen en kennis hebt van de inhouden van het vak Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen op academisch niveau. De opleiding leidt je in de eerste plaats op tot docent in de bovenbouw van havo en vwo, maar met een eerstegraads bevoegdheid ben je ook bevoegd om in de onderbouw van vwo, havo en vmbo les te geven.

De opleiding leidt studenten op tot een kennisniveau dat vergelijkbaar is met dat van een socioloog op masterniveau. Een socioloog op masterniveau kan zelfstandig sociaal wetenschappelijk en beleidsonderzoek uitvoeren Door de opleiding ben je in staat om zelfstandig tot een oordeel te komen over de wetenschappelijke en beleidsmatige literatuur betreffende onderwerpen op het terrein van de sociale wetenschap. Ook heb je de kennis en vaardigheid om naast literatuur, empirische gegevens te verzamelen die je in staat stellen een heldere probleemanalyse te maken en gefundeerde uitspraken te doen over mogelijke beleidsinterventie, dan wel de effecten van beleid.

Met het verkrijgen van de Masterbul Educatieve Master Maatschappijleer verwerf je de titel ‘Master opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de eerste graad in Maatschappijleer’. Met het behalen van deze bul ben je ook bevoegd docent in het examenvak Maatschappijwetenschappen. Daarnaast biedt de bul je ook de mogelijkheid om als socioloog aan het werk te gaan.

Opbouw en inhoud van de opleiding

Duur
De Educatieve Master Maatschappijleer is een tweejarige opleiding.

Programma
De opleiding bestaat uit twee delen, te weten het vakinhoudelijk deel en de lerarenopleiding.

Vakinhoudelijk deel
Het vakinhoudelijk deel van de opleiding bevat de studieonderdelen gericht op de verwerving van de kennis, houdingen en vaardigheden die je als socioloog nodig hebt en op de verwerving van de kennis en vaardigheden op academisch niveau van de vakinhouden van Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen.

In totaal kent het vakinhoudelijke deel een studielast van 60 EC. In het eerste jaar van de Educatieve Master Maatschappijleer is het de bedoeling dat je 50 EC van de 60 EC van het vakinhoudelijk deel haalt. Voor de overige 10 EC is ruimte gemaakt in het tweede jaar. Het vakinhoudelijke deel bestaat uit de volgende vakken:

- Beleidsvakken (15 EC)
- Onderzoeksforum
- Scriptie Sociologie
- Klassieke Werken
- Toekomst van de Partijendemocratie
- Keuzeruimte

Het is aan te raden om de keuzeruimte in het vakinhoudelijke deel te vullen met vakken die aansluiten bij de vakinhoud van Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen. In het schoolvak Maatschappijleer staan vier thema's centraal:

1. de rechtsstaat;
2. politieke besluitvorming;
3. de verzorgingsstaat;
4. de pluriforme samenleving

In het schoolvak Maatschappijwetenschappen staan 4 hoofdconcepten centraal, te weten Vorming, Binding, Verhouding en Verandering en 8 contexten te weten samenlevingsvormen, veiligheid, media, maatschappelijke verschillen, religie, machtsverhoudingen in de wereld, natievorming en de rol van de staat en de wording van de westerse samenleving.
Vakken die op de RUG worden aangeboden en aansluiten bij deze thema's, hoofdconcepten en contexten kun je bijvoorbeeld vinden bij de volgende masteropleiding:

- Sociologie, vakken uit de specialisaties Criminaliteit en Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Zorg, en Arbeidsrelaties & Levensloop
- Godsdienstwetenschappen
- Geschiedenis
- Recht en bestuur
- Niet-juridische keuzevakken (faculteit Rechtsgeleerdheid)

De keuzevakken moeten te allen tijde mastervakken zijn. Informeer bij betreffende opleidingen naar de toelating tot dit vak.
Geef aan de examencommissie Sociologie door welke vakken je wilt gaan volgen.

Lerarenopleiding
Het tweede deel van de Educatieve Master Maatschappijleer ofwel de lerarenopleiding, bestaat uit vijf vakken en drie stages die gericht zijn op het verwerven van kennis, houdingen en vaardigheden die je als eerstegraads docent in het voortgezet onderwijs nodig hebt om het beroep van docent te kunnen uitoefenen. Bij de stages ligt de nadruk op de praktijk, bij de vakken meer op de theorie, maar altijd streven we naar een integratie van praktijk en theorie.

De vakken volg je bij de lerarenopleiding. De stages loop je op een middelbare school in Noord-Nederland. Alle vakken en de stages van de lerarenopleiding samen, hebben een studielast van 60 EC. In het eerste jaar van de Educatieve Master Maatschappijleer is het de bedoeling dat je 10 EC van de lerarenopleiding behaalt. In het tweede jaar behaal je de overige 50 EC. De lerarenopleiding bestaat uit de volgende vakken en stages:
Eerste jaar:

- Basiscursus Master Lerarenopleiding*
- Masterstage 1 leraar Maatschappijleer*

Tweede jaar:

- Masterstage 2 leraar Maatschappijleer
- Vakdidactiek 1 Maatschappijleer
- Vakdidactiek 2 Maatschappijleer
- Onderwijskunde VO
- Masterstage 3 leraar Maatschappijleer
- Onderzoek Master Lerarenopleiding

Zie voor een uitgebreide beschrijving van de vakken en stages de studiegids 2016-2017 Universitaire lerarenopleiding

Verplichte volgorde
Om aan de vakken van de lerarenopleiding in het tweede studiejaar te mogen beginnen moeten de volgende onderdelen met goed gevolg zijn afgerond:
1. de Basiscursus Master Maatschappijleer en de Masterstage 1 Maatschappijleer
2. Klassieke Werken en Toekomst van de Partijendemocratie

Daarnaast is het aanbevelingswaardig om in ieder geval vier van de overige studieonderdelen van het vakinhoudelijke deel te hebben afgerond en de scriptie.

Praktische informatie
Toelating
Je wordt toegelaten als je een afgeronde Bacheloropleiding Sociologie of Politicologie of een afgerond Pre-Master programma Sociologie hebt (zie voor Pre-Master Sociologie Hoofdstuk 9). Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor de manier waarop zij staan ingeschreven. Een niet juiste inschrijving kan problemen opleveren bij de inschrijving voor tentamens. Bovendien kan bij een niet juiste inschrijving vertraging optreden bij het aanvragen van de bul.

Inschrijving
De opleiding Sociologie is penvoerder van de Educatieve Master. Dat betekent dat je je voor de Educatieve Master Maatschappijleer alleen maar hoeft in te schrijven als Educatieve Master Maatschappijleer bij de opleiding Sociologie.

Aanmelding Basiscursus Master Maatschappijleer en Masterstage 1Maatschappijleer
Om in het tweede semester van het eerste studiejaar van de Educatieve Master te kunnen beginnen met de Basiscursus en Masterstage 1 Maatschappijleer moet je je voor 1 december 2016 aanmelden bij de lerarenopleiding via het aanmeldingsformulier dat je kunt downloaden van www.rug.nl/lerarenopleiding, knop Onderwijs, knop Basiscursus Master lerarenopleiding.

Stages
De lerarenopleiding zorgt voor een stageplek voor de Masterstages. Je hoeft dus zelf niet op zoek naar een stageplek. Aan het begin van het tweede semester in het eerste studiejaar krijg je te horen op welke school je Masterstage 1 gaat doen. Aan het eind van het eerste studiejaar ontvang je de gegevens van de school waar je Masterstage 2 en 3 gaat doen. Soms lukt het niet om voor alle studenten voor de zomervakantie al een stageplek te vinden. In dat geval is meestal in de eerste weken van het tweede jaar duidelijk op welke school je je masterstage 2 en 3 kunt gaan doen.

Overig
Het kan voorkomen dat een school een betaalde stageplaats biedt. De hoogte van de stagevergoeding varieert.

Voorlichting en introductie
Voorlichting Scriptie
Een belangrijk studieonderdeel van de Educatieve Master Maatschappijleer is de scriptie Sociologie. Bij de invulling van de scriptie is veel ruimte om deze naar eigen interesse in te vullen. Als masterstudent moet je zelf op zoek gaan naar een scriptieonderwerp. Natuurlijk probeert de opleiding je daarbij te ondersteunen. Om die reden wordt er aan het begin van het vak 'Onderzoeksforum' een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd voor alle masterstudenten over de organisatie van het afstudeertraject, waar naast de scriptie ook het studieonderdeel Onderzoeksforum onderdeel van uitmaakt (zie hoofdstuk over Master en afstudeertraject).

Introductie
Het is gebruikelijk om zowel in het eerste als in het tweede jaar een introductiebijeenkomst voor de educatieve masterstudenten te organiseren. In het eerste studiejaar heeft de introductiebijeenkomst tot doel jou met de andere educatieve masterstudenten en de vakdidacticus Maatschappijleer kennis te laten maken en om het studieprogramma toe te lichten. De vakdidacticus Maatschappijleer neemt voor de organisatie van de introductiebijeenkomst het initiatief. **Deze introductie is gepland op woensdag 7 september 2016 om 13.00**.

In het tweede studiejaar heeft de introductiebijeenkomst een meer inhoudelijk karakter en heeft tot doel je startklaar te maken voor je stage. Deze introductiebijeenkomst wordt georganiseerd door de lerarenopleiding en bestaat uit 1 dag. De introductiedag vindt plaats in de week voorafgaand aan de start van het schooljaar in het voortgezet onderwijs.

Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs Maatschappijleer (LVHO)[1]

Samen met de lerarenopleiding biedt Sociologie studenten met een afgeronde Master in de Sociologie of Politicologie de mogelijkheid de eerstegraads lerarenbevoegdheid Maatschappijleer te halen met de Eenjarige Master Maatschappijleer, in het vervolg LVHO genoemd.

Doel van de opleiding
De opleiding stelt zich als doel docenten op te leiden voor het voorbereidend hoger onderwijs. Een eerstegraads docent Maatschappijleer kan zelfstandig lessen Maatschappijleer ontwerpen en geven, zodat leerlingen kennis, houding en vaardigheden die centraal staan bij het vak Maatschappijleer kunnen verwerven. Dat betekent dat je kunt omgaan met leerlingen, kennis en vaardigheden hebt om kennis, houding en vaardigheden over te dragen en kennis op academisch niveau hebt van de inhouden van het vak Maatschappijleer en maatschappijwetenschappen. De opleiding leidt je in de eerste plaats op tot docent in de bovenbouw van havo en vwo, maar met een eerstegraads bevoegdheid ben je ook bevoegd om in de onderbouw van vwo, havo en vmbo les te geven.

Met het verkrijgen van de Masterbul Maatschappijleer verwerf je de titel 'Master leraar voorbereidend hoger onderwijs in Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen'.

Opbouw en inhoud van de opleiding

Duur
De LVHO is een eenjarige opleiding.

Programma
Het programma van de lerarenopleiding bestaat uit vijf vakken en drie stages. De vakken en stages zijn gericht op het verwerven van kennis, houdingen en vaardigheden die je als eerstegraads docent in het voortgezet onderwijs nodig hebt om het beroep van docent te kunnen uitoefenen. Bij de stages ligt de nadruk op de praktijk, bij vakken meer op de theorie, maar altijd streven we naar een integratie van praktijk en theorie.

De vakken volg je bij de lerarenopleiding. De stages loop je op een middelbare school in Noord Nederland. Alle vakken en stages van de lerarenopleiding samen hebben een studielast van 60 EC. De opleiding start met een korte basiscursus, waarin je kennis maakt met de grondbeginselen van lesgeven. Samen met de basiscursus loop je een begeleide stage. De korte basiscursus duurt tot aan de herfstvakantie. Als je de korte basiscursus met goed gevolg hebt afgerond kun je beginnen aan Masterstage 2 en vervolgens Masterstage 3. Tijdens Masterstage 2 en 3 werk je veel zelfstandiger dan tijdens de eerste stage en krijg je ook meer verantwoordelijkheden. Vanzelfsprekend word je ook tijdens deze stages begeleid, zij het minder intensief. De Basiscursus en Masterstage 1 kunnen ook gevolgd worden in het voorjaar voorafgaand aan de start van de LVHO, mits de student toelaatbaar is tot de LVHO.
Zie voor een uitgebreide beschrijving van de vakken en stages de studiegids 2016-2017 Universitaire lerarenopleiding.

[1] Voorheen Eenjarige Master Maatschappijleer

Praktische informatie

Toelating

Je wordt direct en definitief toegelaten als je een afgeronde Masteropleiding Sociologie hebt, mits je kunt aantonen kennis en inzicht te hebben in de staatsrechtelijke inrichting van het democratisch bestel in Nederland, de parlementaire geschiedenis en politieke cultuur in Nederland en de organisatie en functioneren van de Nederlandse rechtsorde. Met het behalen van de vakken Klassieke Werken en Toekomst van de Partijendemocratie voldoe je aan bovenstaande voorwaarde. Je wordt ook direct en definitief toegelaten als je een afgeronde Masteropleiding Politicologie hebt, mits je kunt aantonen kennis en inzicht te hebben in de sociologische thema's binding, macht en socialisatie, sociale cohesie, sociale ongelijkheid en rationalisering.

Inschrijving

De opleiding Sociologie is penvoerder van de LVHO Maatschappijleer. Dat betekent dat je je voor de LVHO Maatschappijleer moet in schrijven bij de opleiding Sociologie. Daarnaast moet je je aanmelden bij de lerarenopleiding. De contactpersoon bij de lerarenopleiding is mevr. Arends (050-3632000; A.M.F.A.Arends@rug.nl). Zie ook www.rug.nl/lerarenopleiding, knop onderwijs, knop LVHO (postmaster).

Introductie

Voor aanvang van het schooljaar van het voortgezet onderwijs vindt er een introductieweek plaats, die samenvalt met de start van de verkorte basiscursus. Deze introductie vindt normaliter plaats een week voordat het schooljaar 2016/2017 begint.

Meer informatie

Heb je na het lezen van deze informatie nog vragen, wend je dan tot de vakdidacticus Maatschappijleer dr. Marieke van der Wal (email: marieke.van.der.wal@rug.nl), of raadpleeg de studiegids van de lerarenopleiding.

Studieprogramma Educatieve Master Maatschappijleer 2016/2017

Vakcode	*Titel*	*EC*	*Semester*
Eerste jaar			
Beleid:			
SOMA03	Beleidsontwerp	5	1A
SOMA02	Pro-sociaal gedrag	5	1B
SOMA04	Beleidsevaluatie	5	1B
Route:			
SOMA23	PMB: Klassieke Werken	5	1A
SOMA24	PMB: Toekomst van de partijendemocratie	5	1B
Afstudeertraject:			
SOMA01	Onderzoeksforum	5	1A
SOMA08	Scriptie	20	2A
Lerarenopleiding:			
ULOM1005AL	Basiscursus Master Maatschappijleer	5	2
ULOM1105MA	Masterstage 1 leraar maatschappijleer	5	2
Tweede jaar			
Lerarenopleiding:			
ULOM1215MA	Masterstage 2 leraar maatschappijleer	15	1
ULOM1305MA	Vakdidactiek 1 maatschappijleer	5	1A
ULOM1405MA	Vakdidactiek 2 maatschappijleer	5	1B – 2A
ULOM1505	Onderwijskunde VO	5	1B
ULOM1610MA	Masterstage 3 leraar maatschappijleer	10	2
ULOM1710AL	Onderzoek master lerarenopleiding	10	2
Vakinhoud			
	Keuzevakken	10	

Studieprogramma Lerarenopleiding Maatschappijleer cohort 2016/2017 (eenjarig)

Vakcode	*Titel*	*EC*	*Semester*
ULOM1005AL	Basiscursus Master Maatschappijleer	5	1
ULOM1105MA	Masterstage 1 leraar maatschappijleer	5	1A
ULOM1215MA	Masterstage 2 leraar maatschappijleer	15	1B – 2A
ULOM1305MA	Vakdidactiek 1 maatschappijleer	5	1A
ULOM1405MA	Vakdidactiek 2 maatschappijleer	5	1B – 2A
ULOM1505	Onderwijskunde VO	5	1B
ULOM1610MA	Masterstage 3 leraar maatschappijleer	10	2
ULOM1710AL	Onderzoek master lerarenopleiding	10	2

9 De Pre-master Sociologie

Toegang tot de Pre-master Sociologie

Studenten die niet in het bezit zijn van een Bachelor Sociologie, kunnen via de Pre-master van Sociologie toegang verkrijgen tot de Masteropleiding. Om toegang te krijgen tot de Pre-master, moet je in het bezit zijn van een bachelordiploma, ongeacht de richting. De Pre-master is een verkort programma dat opleidt tot een niveau vergelijkbaar met dat van een Bachelor Sociologie.

Het is Pre-master studenten toegestaan slechts 2 jaar in de Pre-master te verblijven. Studenten die zich na twee jaar niet de toegang tot de Master hebben verworven, worden overgeplaatst naar de Bacheloropleiding. Dit zal in de regel een aanzienlijke studieverzwaring betekenen.

Structuur van de Pre-master

De Pre-master omvat 60 EC en bestaat uit twee componenten van beide 30 EC. De eerste component (30 EC) omvat sociologische kennis en inzicht vakken (KI) die tezamen met de studenten uit de Bacheloropleiding worden gevolgd. Studenten wordt de mogelijkheid geboden om een KI-vak te kiezen wat aansluit bij hun vorige opleiding. De tweede component (ook 30 EC) omvat Methoden en Technieken (M&T) en een kwalificerend onderzoeksverslag (Onderzoekspracticum). Studenten die in aanmerking denken te komen voor vrijstellingen dienen daartoe een verzoek te deponeren bij het secretariaat van de Examencommissie (zie ook Hoofdstuk 3).

Methoden en Technieken

Het M&T-programma heeft tot doel studenten vaardigheden te leren voor het verrichten van sociaal wetenschappelijk onderzoek. Het M&T-programma bestaat uit drie statistiekvakken, het vak methodologie en dataverzameling en het onderzoekspracticum.

De statistiekvakken zijn gericht op het beschrijven, analyseren en modelleren van (grote hoeveelheden) empirische data. De drie statistiekvakken zijn cumulatief georganiseerd. Bij de vakken worden naast hoorcolleges practica en werkcolleges gegeven waarin de analyses worden geoefend en toegepast. In de practica en werkcolleges worden studenten intensief begeleid bij het maken van verplichte opdrachten. Bij practica is deelname over het algemeen verplicht, zodat studenten snel leren met statistische software om te gaan.

In de studie Sociologie zijn vakken op het gebied van methoden, technieken en statistiek een centraal element. Om deze vakken met goed gevolg af te kunnen ronden is het belangrijk dat je in je vooropleiding voldoende wiskunde hebt gehad. De wiskundestof die je moet beheersen vind je bijvoorbeeld in het volgende boek:

Franken, W.M. & Bouts, R.A. (2002). Wiskunde voor Statistiek, een voorbereiding. 2de druk. Bussum: Coutinho. ISBN 9189062833177. Kosten: ca. € 15,–

Toelating tot de Masteropleiding

Een student kan worden toegelaten tot de Masteropleiding als de Pre-master is afgerond.
Bij aanvang van het studiejaar moet je je bachelor of Pre-master hebben afgesloten om te worden toegelaten tot de Master Sociologie.

Voorlichting Master Sociologie

In januari 2017 zal er een voorlichtingsbijeenkomst worden georganiseerd over de inhoud van en toelating tot de Masteropleidingen bij Sociologie. Houd daarvoor de berichtgeving via e-mail, Student Portal en publicatieborden in de gaten.

Studieprogramma pre-master: cohort 2016/2017

Vakcode	*Titel*	*EC*	*Semester*
Verplichte onderdelen			
SOBA101A	Inleiding Sociologie	5	1A
SOBA904	Social and Institutional Change	5	1A
SOBA105C	Statistiek 1	5	1
SOSCH006A3	Onderzoekspracticum I	3	1
SOBA201	Sociale Welvaart	5	1B
SOBA104B	Klassieke Sociologische Teksten	5	1B
SOBA106A	Methodologie en dataverzameling	5	2A
SOBA108A	Statistiek 2	5	2A
SOSCH006A4	Onderzoekspracticum II	7	2
SOBA111A	Organisaties	5	2B
SOBA14	Statistiek 3	5	2B
Keuzeonderdelen			
Uit de onderstaande vakken dient er één gevolgd te worden:			
SOBA207A	Onderwijssociologie	5	2A
SOBA301A	Arbeidssociologie	5	2A
SOBA208A	Medische Sociologie	5	2A
SOBA302A	Sociologie van de criminaliteit & veiligheid	5	2A

10 Afstudeertraject: Stage en Scriptie

Doelstelling
In de Masterfase van de studie verricht de student een stage en schrijft hij zijn scriptie. Het doel van de stage (10 EC) is het toepassen van de verworven kennis en vaardigheden in een beroepspraktijk van sociologen. Het doel van de scriptie (20 EC) is dat de student aantoont in staat te zijn zelfstandig een sociaal-wetenschappelijk onderzoek te verrichten. Hoewel dit geen expliciete doelstelling is, gebruiken veel studenten de stage als voorbereiding van hun scriptie. De stage biedt goede mogelijkheden voor een inhoudelijke oriëntatie op een veld of probleem en vaak ook mogelijkheden om data te verzamelen. De combinatie van stage en scriptie in één project biedt voordelen, maar dient vooraf gepland en georganiseerd te worden om latere teleurstellingen te voorkomen.

De coördinator van het onderzoeksforum is dr. R. Wielers.
De afstudeercoördinator is mw. dr. H. Steenbergen.

Tijdsplan
De student die in september begint met de Masteropleiding, start bij aanvang van het tweede semester met de stage (februari – maart) en werkt daarna aan zijn scriptie tot aan augustus. Om die planning te halen dient de student tijdig aan de voorbereidingen voor de stage te beginnen. Voorafgaand aan de stage dient de student een afstudeerplan te maken. Het voorbereidingstraject maakt inhoudelijk en formeel deel uit van het vak Onderzoeksforum.

Traject
September: tijdens de studiestartweek krijgen studenten informatie over de inhoud en planning van het afstudeertraject. Om goed voorbereid te kunnen zoeken naar een geschikt afstudeertraject en stageplaats, krijgen studenten in de studiestartweek ook een sollicitatietraining aangeboden.
September- december: In de periode van september t/m december moeten studenten op zoek naar een afstudeerplek. Ze worden daarbij geholpen in de zogenoemde focusgroepen, die zijn samengesteld uit studenten binnen een route en worden begeleid door verschillende docenten. In deze groep van medestudenten en docenten rapporteert de student over zijn plannen en de voortgang in het zoeken van een stageplaats en –begeleiding en het schrijven van een afstudeerplan. Er worden drie focusgroepbijeenkomsten georganiseerd; de eerste ongeveer halverwege het eerste blok, de tweede aan het begin van het tweede blok, de derde (afrondende) in het midden van het tweede blok. Op 19 december dient het afstudeerplan, met de handtekening van de interne begeleider (d.w.z. een docent van Sociologie) bij de afstudeercoördinator te worden ingeleverd. Het afstudeerplan is een verplicht onderdeel van het vak ‘Onderzoeksforum’. Studenten die niet of te laat hun afstudeerplan inleveren, hebben niet voldaan aan de eisen van het onderzoeksforum. Als het afstudeerplan is goedgekeurd, wordt voor de student op Nestor een logboek aangemaakt. De student, zijn begeleider en de afstudeercoördinator hebben toegang tot dit logboek.
Februari-maart: De student loopt stage, en houdt daarvan in de daarvoor gecreëerde ruimte in Nestor, een logboek bij. Uiterlijk een week na afronding van de stage levert hij zijn stagerapport bij de begeleidende docent in. De student werkt tijdens zijn stageperiode aan zijn scriptieopzet en leg deze dan voor aan zijn begeleider.
April: Uiterlijk 14 april 2017 moet de door begeleider en referent goedgekeurde scriptieopzet zijn ingeleverd bij de afstudeercoördinator. De student kan zelf in overleg met zijn interne

begeleider zoeken naar een passende referent voor de scriptie. Lukt dat niet, dan kan de afstudeercoördinator een referent toewijzen. Deze referent moet vervolgens nog wel goedkeuring verlenen aan de scriptieopzet. De door begeleider en referent goedgekeurde scriptieopzet moet dan wederom worden ingeleverd bij de afstudeercoördinator. De student houdt op Nestor een logboek bij van zijn activiteiten.
April - juli: De student werkt in regelmatig overleg met zijn begeleider aan de scriptie. Hij houdt daarvan zijn logboek bij op Nestor. Gedurende deze periode zal de opleiding ongeveer een keer per maand een terugkeermiddag organiseren. Tijdens deze middagen kunnen studenten ervaringen uitwisselen. Vooraf kunnen eventuele vragen naar de afstudeercoördinator worden gestuurd. Zodra de scriptie is goedgekeurd door de begeleider, wordt ze voorgelegd aan de referent. Wanneer de referent de scriptie ook goedkeurt, wordt ze aangeboden aan Ephorus (via Nestor). Begeleider en referent bepalen het eindcijfer, en informeren daarover de student.

Afstudeerplan
In het afstudeerplan staan de afspraken die de student heeft gemaakt met betrekking tot zijn stage en zijn voorlopige plannen met betrekking tot zijn scriptie. Het schrijven van het afstudeerplan maakt deel uit van het vak Onderzoeksforum; om Onderzoeksforum af te kunnen ronden dien je in oktober een uitgewerkt afstudeerplan met daaronder de handtekeningen van een interne en een externe begeleider bij de Onderwijsadministratie in te leveren. Het is niet toegestaan aan de stage te beginnen zonder goedgekeurd afstudeerplan.

Het afstudeerplan dient in de hierna aangegeven volgorde puntsgewijs te bevatten:

1. Persoonlijke gegevens
    a. Naam
    b. Studentnummer
    c. Jaar dat je met de studie sociologie bent begonnen
    d. Programma dat je bij sociologie volgt
        i. Pre-masterstudent / reguliere student
        ii. sociologie van criminaliteit en veiligheid/ sociologie van gezondheid, welzijn en zorg/ sociologie van arbeidsrelaties en levensloop / politiek, maatschappij en beleid/ educatieve master
    e. Telefoonnummer
    f. Aantal behaalde EC's in de master
2. Gegevens van de stageverlenende instantie
    a. Naam
    b. Adres
    c. Telefoonnummer van de stageverlenende instantie.
3. Beschrijving van de instantie
    a. wat voor soort instantie (onderzoek, advies, overheid, commercieel)
    b. werkterrein van de instantie (arbeid, organisaties, onderwijs, gezondheid, welzijn, criminaliteit en veiligheid, politiek & bestuur)
    c. taken
    d. positie
    e. samenstelling.

4. Gegevens van begeleiders
   Interne begeleider
   a. naam begeleider bij sociologie
   Externe begeleider
   b. titel en naam begeleider bij de stageverlenende instantie
   c. functie
   d. opleiding
   e. telefoonnummer
5. Tijdsplanning van de stage (periode, dagdelen).
   a. startdatum van stage
   b. verwachte einddatum van stage
6. Inhoud van de stageopdracht
   Welke werkzaamheden ga je verrichten en wat is er afgesproken om kennis te kunnen nemen van de activiteiten van de stageverlenende instantie. Verwacht wordt dat je de inhoud duidelijk en compleet beschrijft.
7. Begeleiding
   Afspraken die zijn gemaakt over de begeleiding.
8. Verwachte leereffecten van de stage.
9. Overige gegevens die voor de beoordeling van de opzet en uitvoering van de stage van belang zijn, waaronder begrepen rechtspositionele en financiële kwesties, voorts kwesties over verzekering en aansprakelijkheid. NB de student dient er zorg voor te dragen dat hij/zij tijdens de stage is verzekerd tegen ongevallen en wettelijke aansprakelijkheid; hetzij via een eigen verzekering, of via de stageverlenende instantie.
10. Oriëntatie op scriptie: Onderwerp, aanleiding (evt. in samenhang met stage) en relevantie.
11. Naam referent (docent bij sociologie, namenlijst op Nestor)
12. Theoretisch kader of tenminste een eerste indruk van de literatuur ter zake.
13. Probleemstelling.
14. Globale planning.
15. Datum + handtekening van interne en externe begeleider en student.

Zoeken & vinden van stageplaats

Een onderdeel van het vak Onderzoeksforum zijn de focusgroepen. In de focusgroepen bespreek je met studenten en docenten in jouw route wat jouw wensen zijn voor je afstudeertraject. Docenten zullen je begeleiden met het zoeken naar een passend afstudeertraject. Natuurlijk mag je ook zelf een stageplaats zoeken. Qua inhoud moeten de werkzaamheden liggen op het niveau van een aankomend socioloog. Richtlijn hierbij is dat minimaal de kennis en kunde die men aan het eind van het eerste semester van de Masteropleiding Sociologie heeft verworven in praktijk worden gebracht.

Daarnaast biedt de opleiding faciliteiten voor het vinden van een stageplaats. Zo kan op de Nestorpagina van het Onderzoeksforum een bestand van adressen en contactpersonen worden ingezien van instanties die stageplaatsen aanbieden of waar recentelijk studenten sociologie stage hebben gelopen. Van een aantal recentelijk verrichte stages zijn verslagen op het onderwijsbureau van Sociologie aanwezig. Mocht je gebruik maken van het stagebestand op de Nestorpagina, dan dien je de gegeven regels strikt te volgen, zodat het aantal studenten dat deze faciliteiten kan benutten maximaal is.

Logboek Stage
De student houdt in Nestor een digitaal logboek van zijn stage bij. Van het logboek maakt in ieder geval deel uit:
1. Het afstudeerplan;
2. Notulen van zijn gesprekken met de begeleider bij de stage verlenende instantie (externe begeleider) eventueel ook de begeleider bij sociologie (interne begeleider);
3. Rapportages van de resultaten van werkzaamheden. De student en interne begeleider kunnen deze documenten te allen tijde raadplegen. Het logboek wordt afgesloten met het stagerapport.

Stagerapport
Ter afronding van de stage schrijft de student een stagerapport. De student, de interne begeleider en bij voorkeur ook de externe begeleider komen bijeen voor een afsluitende bijeenkomst waarin de stage wordt geëvalueerd op basis van het stagerapport. De interne begeleider beslist over goedkeuring van de stage en het stagerapport. Het stagerapport bestaat uit:
- Rapportage van de resultaten van de werkzaamheden die tijdens de stage zijn verricht, bijvoorbeeld de stukken die de student voor de stageverlenende instantie heeft geproduceerd/geschreven (bijvoorbeeld notities, verslagen, onderzoeksverslag);
- Een verslag van de feitelijk uitgevoerde werkzaamheden;
- Een reflectieverslag, waarin de student ingaat op wat hij/zij heeft geleerd tijdens de stage, welke werkzaamheden leerzaam waren voor welke vaardigheden/kennis, welke werkzaamheden tegenvielen en in hoeverre de tijdens de studie geleerde kennis, houdingen en vaardigheden aansloten op de beroepspraktijk van de socioloog.

Afronding Stage
Wanneer het stagerapport is goedgekeurd door de interne stagebegeleider, schrijft en ondertekent de stagebegeleider een tentamenbriefje. Een hardcopy van het stagerapport wordt tezamen met het tentamenbriefje bij de onderwijsadministratie ingeleverd.

Onderwerp Scriptie
Vaak zal het onderwerp van de scriptie aansluiten bij de stage, maar dat hoeft niet. In sommige gevallen is het juist helemaal niet verstandig je scriptie en stage aan elkaar te koppelen. De student kiest zelf het onderwerp, maar moet daarbij aansluiten bij in de vakgroep sociologie aanwezige expertise. De focusgroepsbijeenkomsten voorafgaand aan de stage bieden daarvoor oriëntatie mogelijkheden.

Begeleiding
De scriptieopzet en de scriptie moeten worden goedgekeurd door een begeleider en een referent. De begeleider staat de student bij in de afbakening van het onderwerp, de formulering van de probleemstelling, de oriëntatie op de theorie, het uitdenken van de onderzoeksopzet en hij/zij adviseert bij de uitvoering en rapportage. De referent neemt formeel niet deel aan de begeleiding maar beoordeelt alleen de scriptieopzet en het eindresultaat. De afstandelijke rol van de referent sluit niet uit dat ook de referent advies kan geven over de scriptieopzet en over de (concept)scriptie. De referent dient **altijd** een docent te zijn die lid is van de vaste staf van de opleiding sociologie. De begeleider kan ook een lid zijn van de tijdelijke staf van de opleiding sociologie of een docent van de vaste staf van een

andere universitaire opleiding. Na goedkeuring door de examencommissie kunnen personen die werkzaam zijn buiten de universiteit optreden als begeleider.

De student benadert zelf een docent voor de rol als begeleider binnen de focusgroepen van het onderzoeksforum. Het ligt voor de hand om een docent als begeleider te vragen die expertise in (dan wel affiniteit met) de gekozen afstudeerroute heeft. Als het de student niet lukt om binnen de focusgroep een begeleider te vinden, meldt de student dit bij de afstudeercoördinator

Scriptieopzet

Het maken van een scriptie begint met het ontwikkelen van een scriptieopzet (zie verderop voor uitwerking). De student wordt bij de ontwikkeling van de scriptieopzet begeleid door de begeleider. De scriptieopzet moet **uiterlijk 14 april 2017** ter goedkeuring worden ondertekend door de scriptiebegeleider en de referent en vervolgens ingeleverd worden bij de afstudeercoördinator (of afgeven bij de onderwijsadministratie van sociologie). Het is zeer onverstandig met de uitvoering van de scriptie te beginnen voordat de scriptieopzet is goedgekeurd en ingeleverd!

De scriptieopzet behandelt achtereenvolgens de volgende punten:

1. Persoonlijke gegevens
    a. Naam
    b. Studentnummer
2. Scriptie(-opzet) gegevens
    a. datum begonnen met scriptieopzet
    b. datum goedkeuring scriptieopzet
    c. voorlopige titel van scriptie
    d. naam scriptiebegeleider
    e. naam scriptie referent
    f. verwachte datum dat scriptie zal zijn afgerond
3. Onderwerp en aanleiding van de scriptie
    a. Onderwerp
    b. Aanleiding
    c. Maatschappelijk en wetenschappelijk relevantie van de studie
    d. Sociologische relevantie
    e. Bestaande inzichten
4. Probleemstelling;
5. Theoretisch kader of tenminste een eerste indruk van de literatuur ter zake;
6. Definitie en voorlopige operationalisering van centrale begrippen;
7. Onderzoeksopzet: op welke manier worden de gegevens verzameld om de probleemstelling te kunnen beantwoorden;
8. Methoden van dataverwerking;
9. Voorlopige hoofdstukindeling;
10. Tijdsplanning voor onderscheiden onderdelen met streefdatum voor eindrapportage;

Cruciaal zijn de probleemstelling, de onderzoeksopzet en de tijdsplanning. Het moet mogelijk zijn om te beoordelen in hoeverre de onderzoeksopzet, binnen de daarvoor beschikbare tijd, leidt tot een antwoord op de vraagstelling. De scriptieopzet moet worden goedgekeurd door begeleider en referent. Goedkeuring wil zeggen dat beide docenten van mening zijn dat de opzet verantwoord en uitvoerbaar is en kan leiden tot een scriptie die voldoet aan de vereisten. Goedkeuring blijkt uit het feit dat de scriptieopzet is ondertekend door begeleider en referent. Met het ondertekenen van de scriptieopzet ontstaat voor alle partijen de verplichting om de scriptie volgens de opzet tot een goed einde te brengen. Als van de opzet wordt afgeweken, dienen alle partijen daar goedkeuring aan te hechten.

Logboek Scriptie

De student houdt in Nestor een digitaal logboek van zijn activiteiten om te komen tot een scriptieopzet en de uiteindelijke scriptie bij. Van het logboek maakt in ieder geval deel uit:

1. Notulen van gesprekken met begeleider en referent over de scriptieopzet, evenals de in die bijeenkomsten besproken stukken;
2. De goedgekeurde scriptieopzet;
3. Tussentijdse rapportages aan de begeleider;
4. Notulen van gesprekken met begeleider en eventueel referent over deze rapportages;
5. De goedgekeurde scriptie. De interne begeleider, referent en de studieadviseur kunnen deze documenten te allen tijde raadplegen.

Vormvereisten voorblad afstudeerscriptie

Het voorblad van de scriptie moet in ieder geval de volgende informatie bevatten:

1. Titel
2. Naam student
3. Maand en jaar
4. Rijksuniversiteit Groningen (evt. met logo)
5. Opleiding Sociologie
6. Naam begeleider en referent

Er mag een foto of afbeelding op het voorblad worden geplaatst, maar de bovengenoemde informatie moet in zijn geheel goed leesbaar zijn.

Ephorus

De student biedt de goedgekeurde versie van de scriptie aan het computerprogramma Ephorus aan. Ephorus controleert de inhoud op plagiaat. De begeleider wordt door Ephorus geïnformeerd over het resultaat. De docent bekijkt en beoordeelt de resultaten van deze controle; indien geen sprake is van plagiaat zet hij op een hardcopy van de resultaten van Ephorus zijn handtekening.

Afronding scriptie
Wanneer de scriptie is goedgekeurd, moet de ingebonden eindversie die voldoet aan de vormvereisten bij de begeleider worden ingeleverd waarna de begeleider het tentamenbriefje schrijft. De begeleider en de referent ondertekenen het briefje. Op het tentamenbriefje wordt een eindcijfer vermeld; de student wordt geïnformeerd over de overwegingen die tot dat eindcijfer hebben geleid. De begeleider levert onderstaande onderdelen gelijktijdig bij de onderwijsadministratie in:

- hardcopy van de scriptie + losse samenvatting
- bijbehorend tentamenbriefje
- Ephorus rapport
- Beoordelingsformulier

De allerlaatste stap voor de student:

- Inleveren van de digitale versie van de scriptie in pdf-formaat via de bibliotheek (zie Hoofdstuk 3);
- Masterbul aanvragen via de afstudeerprocedure in ProgressWWW (pas dan wordt het cijfer van de scriptie in ProgressWWW ingevoerd)

11 Internationalisering

Het is mogelijk studieonderdelen te volgen aan een buitenlandse universiteit of in het buitenland een stage te lopen. De honorering wat studiepunten betreft moet daarbij van te voren geregeld worden. Gelet op het krijgen van toegang tot andere universiteiten en op de kosten zijn er een aantal mogelijkheden:

1. Gebruik uitwisselingsprogramma's tussen de RUG en andere universiteiten in het kader van het ERASMUS programma van de Europese Unie. Hier zijn studieplaatsen en beurzen beschikbaar. Er zijn wel bovengrenzen wat aantallen studenten betreft. Zie voor een actueel overzicht van de plaatsen waar men naar toe kan **Student Portal** onder **My Community, study/internship abroad**.
2. Gebruik diverse andere internationale of nationale regelingen voor uitwisseling (bijv. ISEP, VSB).
3. Als deze uitwisselingsprogramma's wat betreft de financiën niet toereikend zijn, een beroep doen op het zogenaamde Marco Polo Fonds.

Het is belangrijk je goed te oriënteren op de mogelijkheden, de procedures die je moet volgen en de mensen die je daarbij kunnen begeleiden. Begin ruim van tevoren met de voorbereiding. Ervaring leert dat de voorbereidingstijd kan oplopen van enkele maanden tot meer dan een jaar.

Indien je geen studievertraging wilt oplopen, is het aan te raden in het eerste semester van het derde studiejaar naar het buitenland te gaan. Wil je op een bepaalde buitenlandse universiteit een bepaalde minor gaan volgen, neem dan contact op met onze internationaliseringsfunctionaris. Uiteindelijk moet de examencommissie je minor/studieprogramma goedkeuren.

Via de Student Portal (My Organizations -> Study/internship abroad) vind je veel waardevolle informatie. Voor meer informatie kun je ook terecht bij Jacob Dijkstra of bij de International Office, Heijmansgebouw tegenover de portiersloge (3636559). Het inloopspreekuur is op maandag t/m vrijdag van 9.30 – 11.30 uur.
http://www.rug.nl/gmw/informatieVoor/studiekiezers/Exchange_students/uitgaandeexchange

Opmerking: voor informatie over stages in het buitenland kun je terecht bij de stagecoördinator mw. dr. H.Steenbergen.

12 Internationale keuzevakken / International courses

Vakcode	*Titel*	*EC*	*Semester*
SOBA904	Social and Institutional Change	5	1A
SOBA204A	Organization and society	5	1B
SOBA202B	Application of theories	5	1A
SOBA221	Social Networks	5	2B

13 REGELS en RICHTLIJNEN

Van de examencommissie van de Bachelor- en Masteropleiding Sociologie voor het studiejaar 2016-2017

Vooraf: Lees hoofdstuk 3 van de studiegids over examen- en tentamenregelingen zorgvuldig door.

Artikel 1 - Toepassingsgebied

Deze regels en richtlijnen zijn van toepassing op zowel de Bacheloropleiding Sociologie als de Masteropleiding Sociologie, hierna te noemen: de opleiding.

Artikel 2 - Begripsomschrijving

In deze regels en richtlijnen wordt verstaan onder:

- examenregeling: de Onderwijs- en Examenregeling voor de opleiding, laatstelijk vastgesteld op 12 juli 2016
- examencommissie: de Vaste Commissie voor Examens Sociologie;
- examinandus/a: degene die zich onderwerpt aan een tentamen of examen;
- afsluitend examen: het bachelorexamen dan wel het masterexamen.

De overige begrippen hebben de betekenis die de examenregeling dan wel de wet daaraan toekent.

Artikel 3 - Dagelijkse gang van zaken examencommissie

1. De voorzitter van de examencommissie is belast met de behartiging van de dagelijkse gang van zaken van de examencommissie. Zij kan hierin bijgestaan worden door één van de andere leden van de examencommissie. Zij kan geadviseerd worden door de studieadviseur van de opleiding.
2. De beslissingen van de examencommissie, onderscheidenlijk de examinator zijn vatbaar voor beroep.

Artikel 4 – Het afnemen van tentamens

1. De examencommissie wijst voor het afnemen van elk tentamen één of meer examinatoren aan.
2. Elk tentamen omvat het door de examinator te verrichten onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
3. In geval één en hetzelfde tentamen al dan niet terzelfder tijd door meer dan één examinator wordt afgenomen en de uitkomst daarvan wordt beoordeeld, ziet de Examencommissie erop toe, dat die examinatoren beoordelen aan de hand van dezelfde normen.
   Daartoe worden de betreffende normen door de betrokken examinatoren tevoren schriftelijk vastgelegd. Zo nodig wijst de examencommissie een voor het tentamineren eerstverantwoordelijke examinator aan.
4. De examinator stelt vast of is voldaan aan de voorwaarden voor toelating tot het tentamen.

Artikel 5 - Cum Laude en Summa cum laude

1. Aan de uitslag van het afsluitend examen kan het predicaat “Cum Laude” dan wel “Summa Cum Laude” worden verbonden indien ten minste aan de volgende voorwaarden is voldaan:
   a) het gewogen gemiddeld oordeel van de voor het examenprogramma behaalde onderdelen, exclusief de scriptie is 8 of hoger, respectievelijk 9 of hoger, voor afronding;
   b) het behaalde oordeel op het programmaonderdeel “ scriptie” is 8, respectievelijk 9 of hoger, voor afronding;
   c) geen der onderdelen van het programma is beoordeeld met een cijfer lager dan een 7.

d) voor het predicaat “(Summa) Cum Laude” mag slecht één cijfer uit een herkansing van een onderdeel komen. Dit cijfer mag slechts één keer herkanst zijn. De scriptie is uitgesloten van deze mogelijkheid tot herkansing.

2. Het predicaat “(Summa) Cum Laude” wordt niet aan de uitslag van het propedeuse examen verbonden indien minder dan 50 studiepunten (EC) binnen de propedeutische fase van de opleiding zijn behaald.
3. Het predicaat “(Summa) Cum Laude” wordt niet aan de uitslag van het afsluitend Bachelor examen verbonden indien minder dan 90 studiepunten (EC) binnen de postpropedeutische fase van de opleiding zijn behaald.
4. Uitgesloten van toekenning van het predicaat “(Summa) Cum Laude” is de uitslag van het examen van een examinandus/a aan wie een maatregel is opgelegd voor fraude in het kader van art. 9 van deze Regels en Richtlijnen, of voor wangedrag.

Artikel 6 – Aanmelding

1. Voor deelname aan een onderdeel van de opleiding is de student verplicht zich in te schrijven.
2. De inschrijving vindt plaats door middel van ProgressWWW, tot het moment waarop het desbetreffende onderdeel begint.
3. Wanneer de termijn genoemd in het tweede lid is overschreden kan inschrijving voor een cursus nog plaats vinden via de onderwijsbalie tot en met de vierde week na de start van de cursus. Na deze periode is het niet meer mogelijk om met de cursus mee te doen en deel te nemen aan het tentamen.
4. De examencommissie kan in bijzondere gevallen afwijkingen toestaan van het bepaalde in het tweede lid met betrekking tot de plaats waar en het tijdstip waarop de aanmelding moet zijn geschied.
5. De aanmelding voor de afsluitende examens (propedeuse, bachelor en master) wordt door de student zelf in gang gezet via het bulaanvraagsysteem in ProgressWWW. Wanneer het programma door de examencommissie is goedgekeurd en zodra aan alle programmaverplichtingen is voldaan, wordt de bul automatisch aangevraagd. Studenten die redenen hebben om nog geen afsluitend examen te doen, kunnen hiertoe, bij de examencommissie, een gemotiveerd verzoek indienen vóór het afronden van de laatste programmaverplichting.
6. De examinandus/a ontvangt uiterlijk vijf werkdagen voor de datum van de buluitreiking een oproep.

Artikel 7 - Vrijstellingsverzoek

1. Een verzoek om vrijstelling van een tentamen, van een practicum, of van studiepunten in de keuzeruimte wordt schriftelijk ingediend bij de examencommissie, conform de daarvoor geldende specificaties zoals vermeld in hoofdstuk 3 van de studiegids.
2. De examencommissie beslist binnen een maand na ontvangst van het verzoek. De verzoeker wordt schriftelijk in kennis gesteld van de beslissing.

Artikel 8 – Verzoek buitenreguliere tentamenmogelijkheid

1. De student kan de examencommissie verzoeken om aan hem een buitenreguliere tentamenmogelijkheid toe te kennen.

2. Een dergelijk verzoek kan worden toegewezen, indien de student door overmacht het betreffende tentamen niet heeft gehaald en het niet toekennen van een buitenreguliere tentamenmogelijkheid onaanvaardbare studievertraging oplevert.

    - Voor het toekennen van een buitenreguliere tentamenmogelijkheid voor het laatste vak van de opleiding gelden de navolgende criteria:

- het moet gaan om het laatst te behalen studieresultaat
- de studievertraging bedraagt bij het niet toekennen van de buitenreguliere tentamenmogelijkheid tenminste een semester
- de student moet hebben deelgenomen aan de laatste twee reguliere tentamenmogelijkheden van het vak waarvoor hij een buitenreguliere tentamenmogelijkheid aanvraagt.

Artikel 9 – Fraude

Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van een student dat erop is gericht het vormen van een juist oordeel omtrent zijn of andermans kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken op grond waarvan studiepunten kunnen worden verworven. Onder fraude wordt tevens het plegen van plagiaat verstaan.
Plagiaat is het overnemen van formuleringen van anderen zonder citatietekens en bronvermelding, en ook het overnemen van ideeën van anderen zonder bronvermelding of het overnemen van stukken tekst, geschreven door andere studenten. Zie ook de vormvereisten van schriftelijke werkstukken vermeld in hoofdstuk 3 van de studiegids.

1. In geval van fraude tijdens of in verband met een examen of een tentamen kan de examencommissie aan de betrokken student(en) het recht ontnemen een of meer daarbij aan te wijzen tentamens of examens aan de instelling af te leggen voor een termijn van ten hoogste een jaar nadat de fraude is geconstateerd, of tot een andere passende maatregel besluiten. Bij ernstige fraude kan het College van Bestuur op voorstel van de Examencommissie de inschrijving voor de opleiding definitief beëindigen.
2. De beslissing inzake uitsluiting wordt genomen naar aanleiding van het schriftelijk verslag van de examinator van de door hem/haar geconstateerde of vermoede fraude.
3. In spoedeisende gevallen kan de examinator een voorlopige beslissing tot uitsluiting nemen op grond van een mondeling verslag van de surveillant.
4. De examencommissie brengt de student schriftelijk op de hoogte van het feit dat er een fraudemelding is gedaan waarbij deze is betrokken.
5. De examencommissie stelt de student en examinator in de gelegenheid te worden gehoord. In het geval van plagiaat waarbij ook een andere student (de bron verstrekker) betrokken is, zullen beide studenten gehoord worden.
6. Vervolgens beslist de examencommissie over het toepassen van een uitsluiting als bedoeld in het tweede lid en deelt dit besluit schriftelijk aan student en examinator mee.
7. Een uitsluiting heeft tot gevolg, dat geen uitslag wordt vastgesteld voor in het tweede lid bedoelde tentamen(s) of examen(s).
   Toelichting: als de examencommissie constateert dat er bij een tentamen of examen is gefraudeerd, kan de commissie achteraf een uitslag ongeldig verklaren, ook als deze uitslag al definitief is vastgesteld; dit is conform uitspraken van het College van Beroep voor de Examens, en van de Bestuursrechter.

Artikel 10 - Beoordeling

1. Men is geslaagd voor het propedeutisch/bachelor/master examen indien alle tentamens met voldoende resultaat (≥6) zijn afgelegd. Voor practica kunnen ook de volgende beoordelingen worden gebruikt: Onvoldoende (=ON); Voldoende (V).
   Toelichting: vanwege de definitie "6 of hoger" als voldoende, worden geen cijfers tussen de 5.0 en 6.0 toegekend, maar door de examinator afgerond. Het staat examinatoren overigens vrij om eindcijfers af te ronden naar eigen inzicht, tot maximaal 1 decimaal precies.

2. Vrijstelling van het afleggen van een tentamen dan wel van het deelnemen aan een practicum wordt gelijkgesteld met de beoordeling: Voldoende (V) en aangeduid met: VR.
3. De beoordeling van tentamens geschiedt zo mogelijk aan de hand van tevoren schriftelijk vastgelegde, en eventueel naar aanleiding van de correctie van het gemaakte werk bijgestelde normen.
4. De wijze van beoordeling is zodanig dat de examinandus kan nagaan hoe de uitslag van zijn tentamen tot stand is gekomen.

Artikel 11 – Beroepsrecht
Tegen beslissingen van de examencommissie of van examinatoren staat beroep open bij het College van Beroep voor de Examens als bedoeld in artikel 7.60 e.v. WHW.

Artikel 12 - Wijziging regels en richtlijnen
Geen wijzigingen vinden plaats, die van toepassing zijn op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van studenten hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad.

Artikel 13 - Inwerkingtreding
Deze regels en richtlijnen treden in werking op 1 september 2017.

Aldus vastgesteld bij besluit van de Vaste Examencommissie Sociologie op 12 juli 2016.

14 Studentenstatuut 2016 - 2017

Het Studentenstatuut

Het Studentenstatuut is een overzicht van de rechten en plichten van zowel studenten als de universiteit. Het is gebaseerd op landelijke wet- en regelgeving (vooral de Wet op Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek, de WHW) en aangevuld met regelingen die specifiek van de RUG afkomstig zijn. Deze laatste regelingen zijn opgenomen in de bijlagen bij het instellingsdeel van het Studentenstatuut.

Het Studentenstatuut bestaat uit twee delen. In het ***instellingsspecifiekdeel*** worden de algemene rechten en plichten genoemd voor de gehele universitaire organisatie, zoals inschrijving en rechtsbescherming. Het instellingsdeel is te vinden op de website van de RUG (www.rug.nl/studenten/ > rechtspositie > studentenstatuut).
In het instellingsdeel van het Studentenstatuut worden de artikelen van wetten en regelingen niet letterlijk geciteerd, maar zo leesbaar mogelijk weergegeven. Bij de verschillende onderwerpen zijn links opgenomen naar de betreffende artikelen van de wet of regeling.

Het ***opleidingsspecifiekdeel*** beschrijft de rechten en plichten die specifiek gelden voor een opleiding, zoals examens en studiepunten. Deze verschillen per opleiding en faculteit. Je kunt het opleidingsdeel raadplegen bij de facultaire onderwijs- en examenadministratie en in de facultaire studiegidsen.

Geldigheid

Het Studentenstatuut geldt voor het studiejaar 2016-2017. Het instellingsdeel van het Studentenstatuut wordt jaarlijks, met instemming van de Universiteitsraad, door het College van Bestuur vastgesteld. Als het Statuut in strijd of tegenspraak is met wettelijke regels, dan gaan de wettelijke regels voor.

Bekendmaking

Alle studenten ontvangen aan het begin van het studiejaar een mail van het College van Bestuur met de vermelding waar zij het Studentenstatuur op de website van de RUG kunnen vinden en waar zij binnen de universiteit het statuut kunnen inzien.

Het belang van het Studentenstatuut

Alle studenten worden geacht op de hoogte te zijn van de inhoud van het Studentenstatuut. Als je je niet houdt aan de plichten die uit het statuut voortvloeien, heeft dat mogelijk consequenties voor je rechten, bijvoorbeeld op financiële ondersteuning uit het Afstudeerfonds.
Een wet of regeling heeft per definitie een algemeen karakter. Dat geldt ook voor het

Studentenstatuut. Dit betekent dat het effect in een concrete situatie en in een individueel geval niet altijd eenduidig en voorspelbaar is. Ten slotte is 'recht' nooit statisch, maar voortdurend in ontwikkeling. Studenten die dit studiejaar begonnen zijn, krijgen te maken met andere regelingen dan ouderejaars. Zorg er dus altijd voor dat je je goed laat informeren door jouw faculteit en/of het Studenten Service Centrum (SSC) en lees het Studentenstatuut goed door.

Onderwerpen in het Studentenstatuut

Het centrale deel van het Studentenstatuut bevat nadere informatie over de rechten en plichten van de student met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- toegang en toelating tot universitaire opleidingen,
- inschrijving en beëindiging inschrijving, betaling collegegeld,
- het onderwijs, inclusief het bindend studieadvies,
- de tentamens en examens,
- financiële ondersteuning in geval van overmacht of bijzondere omstandigheden,
- medezeggenschap,
- gedragsregels,
- rechtsbescherming.

Adressen Centrale instanties Rijksuniversiteit Groningen

ALGEMENE ADRESSEN

College van Bestuur (CvB)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 363 5285

Universiteitsraad (U-raad)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 363 8535
E: uraad@rug.nl
I: www.rug.nl/uraad

Algemeen Bestuurlijke en Juridische Zaken (ABJZ)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 363 5440
E: abjz@rug.nl
I: www.rug.nl/bureau/expertisecentra/abjz

Donald Smits Centrum voor Informatie Technologie (CIT)

B: Zernikeborg, Nettelbosje 1
P: Postbus 11044, 9700 CA Groningen
T: (050) 363 9200
E: secretariaat-cit@rug.nl
I: www.rug.nl/cit

Helpdesk CIT:
T: (050) 363 3232
E: servicedesk-centraal@rug.nl

Arbo- en Milieudienst (AMD)

B+P: Visserstraat 49, 9712 CT Groningen
T: (050) 363 5551
E: amd@rug.nl
I: www.rug.nl/amd

Bureau Vertrouwenspersoon

Marijke Dam, Vertrouwenspersoon
B+P: Visserstraat 47, 9712 CT Groningen
T: (050) 363 5435
E: j.m.dam@rug.nl
I: www.rug.nl/vertrouwenspersoon

Klachtencommissie (Seksuele) Intimidatie, Agressie, Geweld en Discriminatie

P: Antwoordnummer 172, 9700 AB Groningen

ADRESSEN VOOR STUDENTEN

University Student Desk

B: Broerstraat 5
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 363 8004
E: usd@rug.nl
I: www.rug.nl/hoezithet

International Service Desk (ISD)

B: Broerstraat 5
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 363 8181
E: isd@rug.nl
I: www.rug.nl/isd

Studenten Service Centrum (SSC)

B: Uurwerkersgang 10
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 363 8066
E: ssc-secretariaat@rug.nl
I: www.rug.nl/ssc

NEXT Careers Advice

B: Uurwerkersgang 10
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 363 8066
E: next@rug.nl
I: www.rug.nl/next

Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
I/E: www.rug.nl/studenten of www.rug.nl/hoezithet

Universitaire Fondsen Commissie (UFC)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
E: ufc@rug.nl

Belangrijke telefoonnummers	**tel. 363**
Alarmnummer RuG (bij brand e.d.)	8050
Bibliotheek Sociale Wetenschappen, Grote Kruisstraat 2/1	6268
Bode- en conciërgedienst GMW	6314
ICT service desk	3232
Kantine GMW	5560 / 8788
Repro / Klapperwinkel GMW	6228
GMW onderwijsbalie	6301
Onderwijsbureau Sociologie	7398
Studieadviseur Sociologie	7210

rijksuniversiteit groningen / faculteit gedrags- en maatschappijwetenschappen / sociologie

Onderwijs- en Examen Regeling (OER)
Programma Bacheloropleiding Sociologie

Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen
2016-2017

Bijlage: het programma

Bachelor-opleiding Sociologie 2016/2017

Artikel 1 Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd:
- kennis, vaardigheid en inzicht op het gebied van Sociologie,
- academische vorming, en
- voorbereiding voor een verdere studieloopbaan, met het recht op toegang tot de Masteropleiding(en) Sociologie van de Rijksuniversiteit Groningen

Artikel 2.1 Samenstelling propedeutische fase

De propedeutische fase omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studie-last:

1.	Inleiding Sociologie	5 EC
2.	Markt	5 EC
3.	Project Tussen Geld en Geluk	5 EC
4.	Klassieke Sociologische Teksten	5 EC
5.	Statistiek 1	5 EC
6.	Methodologie en Dataverzameling	5 EC
7.	Primaire Orde	5 EC
8.	Statistiek 2	5 EC
9.	Project De Gemeente en haar Burgers	5 EC
10.	Overheid	4 EC
11.	Statistiek 3	5 EC
12.	Organisaties	5 EC
13.	Testdagen en Studiewerkgroepen	1 EC

Artikel 2.2 Contacturen propedeutische fase

Bachelor jaar 1	
Contacttijd	**Aantal contacturen per jaar**
Hoorcolleges	320
Werkcolleges/practica	154
Studiebegeleiding incl. studieloopbaanbegeleiding	16
Tentamens/examens	61
Overige gestructureerde uren (voorlichting)	6

Totaal aantal contacturen per jaar	557

Artikel 2.3 propedeutische practica

Docenten kunnen in de onderdelen, als genoemd in art. 2.1, naast onderwijs in de vorm van hoorcolleges, practica organiseren. Uiterlijk bij aanvang van de cursus zal de docent dit kenbaar maken via Nestor.

Artikel 3.1 Samenstelling post-propedeutische fase

1. De postpropedeuse omvat een verplicht deel a 70 EC, een verbredingsminor a 30 EC en een keuzedeel a 20 EC.

Jaar 1

A. Verplichte onderdelen

1. Sociale Welvaart	5 EC
2. Organisations and Society	5 EC
3. Social and Institutional Change	5 EC
4. Application of Theories	5 EC
5. Project Europese Waarden	8 EC
6. Practicum Professionele Vaardigheden	2 EC
7. Onderzoek en Beleid	5 EC
8. Social Networks	5 EC
9. Kwalitatieve Onderzoeksmethoden	5 EC

B. Keuzeonderdelen

Uit de volgende studieonderdelen dienen er twee gevolgd te worden, waarvan één in Jaar 1 en één in Jaar 2. De keuze voor Jaar 1 dient te corresponderen met de keuze voor het Project (zie hieronder):

1. Onderwijssociologie	5 EC
2. Arbeidssociologie	5 EC
3. Medische Sociologie	5 EC
4. Sociologie van Criminaliteit en Veiligheid	5 EC

Uit de volgende studieonderdelen dient er één gevolgd te worden:

1. Project Onderwijssociologie	10 EC
2. Project Arbeidssociologie	10 EC
3. Project Medische Sociologie	10 EC
4. Project Sociologie van Criminaliteit en Veiligheid	10 EC

Jaar 2

A. Verplichte onderdelen

1. Wetenschapsfilosofie	5 EC
2. Cyclus Maatschappijtheorieën	4 EC
3. Voortgezette Statistiek	5 EC
4. Bachelorwerkstuk	10 EC
5. Testdagen en Vaardighedentraject	1 EC

B. Keuzeonderdelen

Uit de volgende studieonderdelen dient er één gevolgd te worden:

1. Onderwijssociologie	5 EC
2. Arbeidssociologie	5 EC
3. Medische Sociologie	5 EC
4. Sociologie van Criminaliteit en Veiligheid	5 EC
5. Leiderschap, Strategie & Beleid*	5 EC

*alleen te kiezen in jaar 2

C. Verbredingsminor 2* 15 EC

1. Één of twee *universitaire minoren*, bestaande uit het aanbod van universitaire minoren door de Rijksuniversiteit Groningen. Hierbij komt de universitaire minor die door de opleiding zelf wordt aangeboden niet in aanmerking als keuze.
2. Studenten kunnen in plaats van de verbredingsminor een *vrije minor* van gelijke omvang (d.w.z. 15 of 30 EC) gaan volgen. Deze vrije minor kan bestaan uit verbredende onderdelen binnen de eigen opleiding. Voor de vrije minor moet vooraf goedkeuring van de examencommissie worden verkregen.

D. Verdiepende minor Sociologie

In plaats van een verbredende minor, is het mogelijk om onderdelen uit het 'Tweede Spoor' om te zetten in een verdiepende minor Sociologie. De omvang van de verdiepende minor is 15 EC.

Artikel 3.2 Minor 'Maatschappelijke Orde en Sociaal welzijn'

1. Toelating tot de Minor

Toelaatbaar tot de minor Maatschappelijke Orde en Sociaal welzijn zijn studenten die zijn ingeschreven voor een bacheloropleiding van de Rijksuniversiteit Groningen, mits zij de propedeuse van de betreffende opleiding hebben behaald. Uitgezonderd zijn studenten van de bacheloropleiding Sociologie.

2. De minor omvat de volgende verplichte studieonderdelen van elk 5 EC die in pakketten van 2*15 EC zijn te volgen (één pakket van 15 EC behoort dus ook tot de mogelijkheden):
   - Inleiding in de Sociologie
   - Primaire Sociale Orde
   - Organization Sociology
   - Sociale Welvaart
   - Klassieke Sociologische Teksten
   - Social and Institutional Change

Artikel 3.3 Postpropedeutische practica

Docenten kunnen in de onderdelen, als genoemd in art. 3.1, naast onderwijs in de vorm van hoorcolleges, practica organiseren. Uiterlijk bij aanvang van de cursus zal de docent dit kenbaar maken via Nestor.

Artikel 4.1 Verdiepend programma binnen het Honours College

1. De opleiding neemt deel aan het universitaire Honours College en biedt in dat kader voor geselecteerde kandidaten een verdiepend programma van 25EC. Het Verdiepend programma is samengesteld uit de volgende onderdelen met de bijhorende studielast:

- Essay over maatschappelijk thema	5 EC
- Literatuurstudie	5 EC
- Orientatie Onderzoekslijnen	5 EC
- Voorstudie Bachelorwerkstuk	5 EC
- Verdieping Traject Bachelorwerkstuk	5 EC

   Deze 25 EC zijn additioneel aan het reguliere post-propedeutisch programma van 120 EC.

2. Voor de selectieprocedure wordt verwezen naar de Onderwijs- en Examenregeling van het University of Groningen Honours College.

Artikel 4.2 Verdieping binnen het tweede spoor

Studenten die meer verdieping willen in hun studie, kunnen dit doen via verschillende onderdelen uit het 'Tweede Spoor'. Dit traject staat open voor alle studenten en bevat een aantal onderdelen die afzonderlijk van elkaar kunnen worden ingevuld. Aan de verschillende onderdelen worden EC's toegekend nadat de student een voorstel heeft ingediend. Het eindproduct wordt beoordeeld door een docent van de opleiding. Na afronding kan het product en de beoordeling worden opgenomen in een portfolio. Bij een totaal van 15 EC's , bestaat de

mogelijkheid de onderdelen op te nemen in een verdiepende minor Sociologie. In alle andere gevallen worden de onderdelen niet op het diplomasupplement vermeld, maar krijgt de student een bijlage bij de bul.

Artikel 5 Vorm van de tentamens

1. De onderdelen, genoemd in artikel 2 lid 1, artikel 3 lid 1 en artikel 4 lid 1, worden afgerond met een schriftelijk tentamen, een werkstuk of een combinatie van beide. De precieze wijze van tentaminering zal bij het begin van het vak door de docent worden toegelicht.

2. Bij studieonderdelen die worden afgesloten met een werkstuk ontvangt de student naast het judicium terugkoppeling zowel over de kwaliteit van de inhoud van het werkstuk, evenals over de getoonde schrijfvaardigheid van de student.

3. Indien voor een eindwerkstuk een 5,0 (vijf) als resultaat wordt behaald, heeft de student recht op het maken van een reparatieopdracht. De reparatieopdracht gaat specifiek in op de gebleken lacunes in kennis en/of inzicht van het beoordeelde werkstuk. De opdracht wordt beoordeeld als goed/niet goed. In geval van een goede beoordeling van de reparatieopdracht wordt het tentamencijfer 5 gewijzigd in 6,0 (zes); (nooit hoger). De student moet de opdracht binnen 10 werkdagen nadat hij zijn cijfer heeft ontvangen inleveren.

4. Van elk schriftelijk tentamen wordt een voorbeeldtentamen inclusief bijbehorende antwoordsleutel beschikbaar gesteld, representatief qua vorm, inhoud en niveau alsmede indicatief wat betreft de omvang van het echte tentamen.

Artikel 6 Verplichte volgorde van de tentamens.

In aanvulling op het in artikel 7.2 van de GMW-OER bepaalde geldt voor studenten die in studiejaar 2011-2012 of eerder met de studie zijn begonnen dat slechts toelating tot de vakken van de postpropedeuse kan worden verkregen als de volledige propedeuse is behaald.

Voor het Project Europese Waarden geldt de ingangseis dat tenminste 2 van de 3 statistiekvakken moeten zijn behaald.

Voor het Bachelorwerkstuk geldt de ingangseis dat alle projecten moeten zijn behaald.

Artikel 7 Alternatieve procedure inschrijving en capaciteit vakken.

Voor een aantal vakken geldt een alternatieve inschrijvingsprocedure:

1. De inschrijving van de projecten Arbeidssociologie, Criminaliteit& Veiligheid, Medische Sociologie en Onderwijssociologie sluit eind december 2016. De totale capaciteit van de vier projecten tezamen is groot genoeg voor het hele betreffende cohort.

2. Het vak 'Paradigma's: Leiderschap, Strategie & Beleid' heeft een beperkte capaciteit van maximaal 20 studenten. Inschrijving geschiedt op basis van aanmeldvolgorde.

Appendix. Lijst van Engelstalige vakken

Engelstalige cursussen sociologie 2016-2017:

- Organizations and Society
- Social Networks
- Social and institutional change
- Application of theories

Onderwijs- en Examen Regeling (OER)
Programma Masteropleiding Sociologie

Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen
2016-2017

Bijlage: het programma

Master-OER Sociologie 2016/2017

Artikel 1 Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd:

- voor te bereiden op de beroepsuitoefening als **sociaal wetenschappelijk onderzoeker, beleidsonderzoeker of beleidsadviseur**,
- gespecialiseerde kennis, vaardigheid en inzicht op het gebied van één der **deelterreinen van de Groningse sociologie** bij te brengen, en
- kennismaking met de sociologische beroepspraktijk.

Artikel 2.1 Programma's

De masteropleiding Sociologie bestaat uit een verplichte kern (overwegend gericht op sociologische beleidsanalyse), een specialisatie en het afstudeertraject. De beleidskern omvat 15 EC, de specialisatie 10 EC en het afstudeertraject 35 EC. De student volgt één van de volgende routes:

a. Sociologie van Gezondheid, Welzijn & Zorg
b. Criminaliteit & Veiligheid
c. Arbeid: Arbeidsrelaties & Levensloop
d. Politiek, Maatschappij en Beleid
e. Social Networks in a Sustainable Society (EN)

Artikel 2.2 Samenstelling programma's

Nederlandstalige routes:

1. De beleidskern omvat de volgende onderdelen:
   a. Pro-sociaal Gedrag 5 EC
   b. Beleidsontwerp 5 EC
   c. Beleidsevaluatie 5 EC

2. Het afstudeertraject omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:
   a. Onderzoeksforum 5 EC
   b. Stage 10 EC
   c. Scriptie 20 EC

3. De Specialisaties omvatten de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Sociologie van Gezondheid, Welzijn & Zorg
a. Sociale Determinanten van Gezondheid 5 EC
b. Medicalisering 5 EC

Sociologie van Criminaliteit en Veiligheid
a. Theorieën van Criminaliteit en Veiligheid 5 EC
b. Beleid en Interventies 5 EC

Sociologie van Arbeidsrelaties & Levensloop
a. Arbeid en Levensloop 5 EC
b. Arbeid en Arbeidsrelaties 5 EC

Politiek, Maatschappij en Beleid
a. Klassieke Werken 5 EC
b. Toekomst van de Partijendemocratie 5 EC

Engelstalige route:
1. De beleidskern omvat de volgende onderdelen:
   a. Policy Design with Network Applications 5 EC
   b. Prosocial Behavior 5 EC
   c. Policy Evaluation with Network Applications 5 EC

2. Het afstudeertraject omvat de volgende onderdelen:
   a. Research Forum 5 EC
   b. Internship 10 EC
   c. Thesis 20 EC

3. De specialisatie omvat de volgende onderdelen:
   a. Theories of Networks and Sustainable Cooperation 5 EC
   b. Social Network Analysis 5 EC

Artikel 2.3 Practica

Docenten kunnen in de onderdelen, als genoemd in art. 2.2, naast onderwijs in de vorm van hoorcolleges, practica organiseren. Uiterlijk bij aanvang van de cursus zal de docent dit kenbaar maken via Nestor.

Artikel 3 Verplichte volgorde

Aan het Afstudeertraject (stage en scriptie) kan niet eerder worden deelgenomen dan dat het vak 'Onderzoeksforum' is gehaald.

Artikel 4 Vorm van de tentamens

De onderdelen, genoemd in artikel 2.2, worden afgerond met een schriftelijk tentamen, een werkstuk of een combinatie van beide. De precieze wijze van tentaminering zal bij het begin van het vak door de docent worden toegelicht.

Artikel 5.1 Vooropleiding

1. Toelaatbaar tot de opleiding is de bezitter van een bachelordiploma van een Nederlandse of een buitenlandse instelling van hoger of wetenschappelijk onderwijs, die aantoont te beschikken over de volgende kennis en vaardigheden op academisch bachelorniveau:
   a. Kennis van de wetenschappelijke discipline sociologie: zowel van haar belangrijkste theoretische subdisciplines als van haar belangrijkste professionele toepassingen;
   b. De vaardigheden die nodig zijn voor het opzetten en uitvoeren van een sociologisch wetenschappelijk (beleids-)onderzoek en een verantwoorde verslaglegging daarover;
   c. Kennis van de belangrijkste technieken en methoden van dataverzameling en gegevensverwerking, die in de sociologie gebruikelijk zijn; en de vaardigheid om deze methoden en technieken toe te passen;
   d. Een voldoende ontwikkeld analytisch vermogen en kritische houding, op grond waarvan de beoordeling van de reikwijdte en van de geldigheid van informatie op een academisch verantwoorde manier kan plaats hebben;
   e. De motivatie om zich de kennis, inzichten en vaardigheden in de sociologie op een academisch masterniveau eigen te maken.

2.
   a. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding "Sociologie" van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over de kennis en vaardigheden, genoemd in het eerste lid, en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de opleiding.
   b. De bezitter van het diploma van een van de bacheloropleidingen "Sociologie" van een andere universiteit in Nederland dan de onder lid 2.a. genoemde universiteit wordt in de toelating tot de opleiding gelijkelijk behandeld als degene bedoeld onder lid 2.a. van dit artikel.

c. De bezitter van een HBO-diploma en een toelatingsbewijs voor de Masteropleiding Sociologie, verworven via het Schakelprogramma van de opleiding Sociologie van de Rijksuniversiteit Groningen wordt in de toelating tot de opleiding gelijkelijk behandeld als degene bedoeld onder lid 2.a. van dit artikel.
d. De bezitter van een WO-diploma, anders dan een sociologie bachelor, en een toelatingsbewijs tot de Masteropleiding Sociologie, verworven via het Schakelprogramma van de opleiding Sociologie van de Rijksuniversiteit Groningen wordt in de toelating tot de opleiding gelijkelijk behandeld als degene bedoeld onder lid 2.a. van dit artikel.

Artikel 5.2 Toelatingsonderzoek: tijdstippen

1. Het toelatingsonderzoek voor de Nederlandstalige routes vindt tweemaal per jaar plaats aan het begin van elk semester. Het toelatingsonderzoek voor de Engelstalige route vindt eenmaal per jaar plaats aan het begin van het eerste semester.

2. Een verzoek te worden toegelaten tot de opleiding en een bepaald programma wordt uiterlijk een maand voor de start van het betreffende semester ingediend bij de toelatingscommissie.

3. In bijzondere gevallen kan de toelatingscommissie een na de in het tweede lid genoemde sluitingsdatum ingediend verzoek in behandeling nemen.

4. De toelatingscommissie beslist voor de start van het semester op het verzoek. De toelating wordt verleend onder de voorwaarde dat de kandidaat uiterlijk op de betreffende begindatum van de opleiding zal voldoen aan de in art. 5.1 bedoelde eisen t.a.v. kennis en vaardigheden, zoals die blijken uit getuigschriften van door hem gevolgde opleidingen.
   Op de schriftelijke verklaring betreffende toelating wordt de student gewezen op de beroepsmogelijkheid bij het college van beroep voor de examens.

Bijlage 1:
Engelstalige vakken

- Theories of Networks and Sustainable Cooperation
- Policy Design with Network Applications
- Social Network Analysis
- Research Forum
- Policy Evaluation with Network Applications
- Prosocial Behavior

rijksuniversiteit groningen
faculteit gedrags- en maatschappijwetenschappen
sociologie

Teaching and Examination Regulations Master's degree programme in Sociology

Faculty of Behavioural and Social Sciences 2016-2017

Appendix: the programme

Master's OER Sociology 2016/2017

Article 1 Aim of the degree programme

The degree programme is designed to:

- prepare students for a professional career as a **social sciences researcher, policy researcher or policy advisor**,
- impart specialized knowledge, skills and understanding in one of the **subfields of sociology as it is taught at the University of Groningen**, and
- introduce students to the professional practice of sociology.

Article 2.1 Master's specializations

The Master's degree programme in Sociology consists of a core set of compulsory course units (mainly focusing on sociological policy analysis), a specialization and a final-year project. The policy core comprises 15 ECTS, the specialization 10 ECTS and the final-year project 35 ECTS. Students must choose one of the following specializations:

a. Sociology of Heath, Wellbeing & Care (NL)
b. Crime & Safety (NL)
c. Labour: Employment Relations & Life Course (NL)
d. Politics, Society & Policy (NL)
e. Social Networks in a Sustainable Society (EN)

Article 2.2 Content of the curriculum

Dutch-taught tracks:

1. The core policy course units are the following:
   a. Pro-social Behaviour 5 ECTS
   b. Policy Design 5 ECTS
   c. Policy Evaluation 5 ECTS

2. The final-year project comprises the following course units with their student workloads:
   a. Research Forum 5 ECTS
   b. Internship 10 ECTS
   c. Thesis] 20 ECTS

3. The specializations comprise the following course units with their related student workloads.

Sociology of Heath, Wellbeing & Care] (NL)	
a. Social Determinants of Health	5 ECTS
b. Medicalization	5 ECTS
Sociology of Crime and Safety] (NL)	
a. Theories on Crime and Safety	5 ECTS
b. Policy and Interventions	5 ECTS
Sociology of Employment Relations & Life Course (NL)	
a. Labour and Life Course	5 ECTS
b. Labour and Employment Relations	5 ECTS
Politics, Society & Policy (NL)	
a. Classics Works	5 ECTS
b. The Future of Party Democracy	5 ECTS

English-taught track:

1. The core policy course units are the following:

a. Policy Design with Network Applications	5 ECTS
b. Pro-social Behaviour	5 ECTS
c. Policy Evaluation with Network Applications	5 ECTS

2. The final-year project comprises the following components:

a. Research Forum	5 ECTS
b. Internship	10 ECTS
c. Thesis	20 ECTS

3. The specialization comprises the following components:

a. Theories of Networks and Sustainable Cooperation	5 ECTS
b. Social Network Analysis	5 ECTS

Article 2.3 Practicals

Lecturers may organize practicals to complement the lectures for the course units listed in Article 2.2. Such practicals will be announced on Nestor no later than at the start of the relevant course unit.

Article 3 Compulsory order

Students may not start the final-year project (internship and thesis) until they have completed the Onderzoeksforum/Research Forum course unit.

Article 4 Form of examinations

The course units listed in Article 2.2 are concluded with a written examination, a paper or a combination of both. The exact form of each examination will be announced by the lecturer at the start of the relevant course unit.

Article 5.1 Entry requirements

1. Students with a Bachelor's degree from a Dutch or foreign higher education institution that indicates that they have the following knowledge and skills at an academic level will be admitted to the degree programme:
   a. Knowledge of the academic discipline of sociology, including both the most important theoretical sub-disciplines and the most important professional applications
   b. The skills necessary to set up and implement a sociological research (or policy research) project and write a well-founded report on it
   c. Knowledge of the most important methods and techniques of data collection and processing that are commonly used in the field of sociology, and the skills to apply these methods and techniques
   d. A sufficiently developed analytical ability and critical attitude, which can be used to assess the extent and validity of information in an academically responsible manner
   e. The motivation to master knowledge, understanding and skills in the field of sociology at the level of an academic Master's degree.

2.
   a. Holders of a certificate from the Bachelor's degree programme in Sociology of the University of Groningen are expected to have the knowledge, understanding and skills listed in Article 5.1.1 and will be admitted to the degree programme on that basis.
   b. Holders of a Bachelor's degree in Sociology from a Dutch university other than the one mentioned in Article 5.1.2.a will also be admitted to the degree programme.

c. Holders of a diploma from a university of applied sciences (*HBO*) who have acquired proof of admission to the Master's degree programme in Sociology by completing the University of Groningen pre-Master's programme will also be admitted to the degree programme.
d. Holders of an academic degree certificate other than a Bachelor's degree in Sociology who have acquired proof of admission to the Master's degree programme in Sociology by completing the University of Groningen pre-Master's programme will also be admitted to the degree programme.

Article 5.2 Entrance examination: times

1. The entrance examination for the Dutch-taught tracks of the degree programme is held twice a year, at the beginning of each semester. The entrance examination for the English-taught track of the degree programme is held once a year, at the beginning of the first semester.

2. Applications for admission to the degree programme and a specific track must be submitted to the Admissions Board no later than one month before the start of the relevant semester.

3. Only in exceptional cases will the Admissions Board consider an application submitted after the date stated in Article 5.2.1.

4. The Admissions Board will make its decision before the start of the semester. Admission is granted on condition that the candidate satisfies the requirements set out in Article 5.1 by the starting date of the degree programme at the latest.
   The written admission statement will include information for the candidate about the possibility of an appeal to the Board of Appeal for Examinations.

Appendix 1:
English-taught course units

- Theories of Networks and Sustainable Cooperation
- Policy Design with Network Applications
- Social Network Analysis
- Research Forum
- Policy Evaluation with Network Applications
- Pro-social Behaviour

Onderwijs- en Examenregeling

Lerarenopleidingstraject van de Educatieve Masteropleiding Maatschappijleer

2016-2017

Inhoud:

1 Algemene bepalingen

2 Toelating

3 Inrichting en inhoud van de opleiding

4 Tentamens en examens van de opleiding

5 Tentamens en examen van de opleiding specifieke bepalingen

6 Studiebegeleiding

7 Overgangs- en slotbepalingen

Paragraaf 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1.1 - Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs, de toetsen en het examen van het lerarenopleidingstraject van de Educatieve Masteropleidingen van de faculteiten GMW, FEB, Letteren, Ruimtelijke Wetenschappen, Wijsbegeerte en van de masteropleiding Educatie en Communicatie in de Wiskunde en Natuurwetenschappen van de RUG[1] (hierna te noemen het lerarenopleidingstraject), en op alle studenten[2] die voor de opleiding staan ingeschreven. Het lerarenopleidingstraject wordt verzorgd door de Lerarenopleiding Groningen, een afdeling van de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen.

De genoemde opleiding leidt tot een eerstegraadsbevoegdheid voor:

a. aardrijkskunde (CROHO 60204)
b. economie en bedrijfswetenschappen (CROHO 60651)
c. biologie (CROHO 60614)
d. Duits (CROHO 60631)
e. Engels (CROHO 60632)
f. filosofie (CROHO 60238)
g. Frans (CROHO 60633)
h. Fries (CROHO 60634)
i. geschiedenis (CROHO 60635)
j. Griekse en Latijnse Taal en Cultuur (CROHO 60636)
k. informatica (CROHO 60614)
l. maatschappijleer (CROHO 60243)
m. natuurkunde (CROHO 60614)
n. Nederlands (CROHO 60637)
o. scheikunde (CROHO 60614)
p. Spaans (CROHO 60320)
q. wiskunde (CROHO 60614)

Artikel 1.2 - Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:
a. De wet: de Wet op het Hoger Onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (zoals deze geldt op 21 juli 2011).
b. Student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en het examen van de opleiding.
c. Opleiding: de masteropleiding genoemd in artikel 1.1 van deze regeling, die voorbereidt op het behalen van een eerstegraadslesbevoegdheid voor een bepaald schoolvak, bestaande uit een samenhangend geheel van 60 EC onderwijseenheden die worden verzorgd door de Lerarenopleiding, en 60 EC vakinhoud, verzorgd door de faculteit.
d. Facultaire examencommissies: de examencommissies van de faculteiten.
e. Examencommissie van de Lerarenopleiding: de Examencommissie van de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs, en het lerarenopleidingstraject als onderdeel van de educatieve masteropleidingen en de masteropleiding Educatie en Communicatie in de Wiskunde en Natuurwetenschappen, en de Educatieve Minor van de RUG. Deze Examencommissie fungeert als subcommissie van de facultaire examencommissies.

[1] Daar waar in de tekst sprake is van 'de Educatieve Masteropleidingen' dient gelezen te worden: 'de Educatieve Masteropleidingen en de Masteropleiding Educatie en Communicatie in de Wiskunde en Natuurwetenschappen'.

[2] In deze tekst wordt omwille van de leesbaarheid de mannelijke persoonsvorm gehanteerd. Daar waar 'hij' staat dient 'hij/zij' te worden gelezen.

f. De school: de school voor voortgezet onderwijs die fungeert als stageverlenende instelling voor de student.
g. Tutor: een docent van de Lerarenopleiding die verantwoordelijk is voor de bewaking en ondersteuning van de studievoortgang van de student, en die de examinator is van Masterstage 1, 2 en 3 Leraar Maatschappijleer.
h. Vakdidacticus: een docent van de Lerarenopleiding die verantwoordelijk is voor de vakinhoudelijke en vakdidactische ondersteuning van de student, en die examinator is van Vakdidactiek 1 Maatschappijleer, Vakdidactiek 2 Maatschappijleer, alsmede in voorkomende gevallen van Onderzoek Master Lerarenopleiding.
i. Onderwijskundige: een docent van de Lerarenopleiding die verantwoordelijk is voor de onderwijskundige ondersteuning van de student en die examinator is van Onderwijskunde VO, alsmede in voorkomende gevallen van Onderzoek Master Lerarenopleiding.
j. Schoolopleider: een docent van de school die de student begeleidt bij zijn professionele ontwikkeling.
k. Vakcoach: een docent van de school die les geeft in het schoolvak waarvoor de student wordt opgeleid en die belast is met de directe stage- en werkbegeleiding van de student
l. Mentor: een docent van de Lerarenopleiding die de student begeleidt bij zijn professionele ontwikkeling in situaties waarin de school niet beschikt over een schoolopleider.
m. JoMiTE: netwerk van Europese universiteiten die afspraken hebben gemaakt die het mogelijk maken voor studenten van hun lerarenopleidingen om een deel van hun lerarenopleidingstraject in het buitenland te vervullen.
n. Studiepunt: eenheid uitgedrukt in EC, waarbij een studiepunt gelijk staat aan 28 uur studeren.
o. Examenonderdeel: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van de wet;
p. Examinator: opleider verbonden aan de Lerarenopleiding die door de Examencommissie van de Lerarenopleiding is aangewezen om tentamens af te nemen en de uitslag ervan vast te stellen.
q. Examen: het masterexamen van de opleiding.
r. Tentamen: Een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek. Tentamen omvat zowel schriftelijke als mondelinge toetsen als practica.
s. Toets: tentamen als bedoeld in artikel 7.10 van de wet.
t. Practicum: een praktische oefening, als bedoeld in art. 7.13 van de wet, in een van de volgende vormen:
    - het maken van een scriptie
    - het maken van een werkstuk of een proefontwerp
    - het uitvoeren van een (onderzoek)opdracht
    - het deelnemen aan veldwerk of een excursie
    - het doorlopen van een stage
    - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden, zoals het bijhouden van een bekwaamheidsdossier.
u. Studiejaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar.
v. Semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur te bepalen datum omstreeks 31 januari, dan wel beginnend op vorenbedoelde door het CvB te bepalen datum en eindigend op 31 augustus.
w. Werken-lerentraject: het programma van de opleiding uitgezonderd de onderdelen basiscursus en masterstage 1

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Paragraaf 2 Toelating

Artikel 2.1 - Vooropleiding

1. Toelaatbaar tot de opleiding is de bezitter van een bachelordiploma van een Nederlandse of een buitenlandse instelling van wetenschappelijk onderwijs, die aantoont te beschikken over de volgende kennis en vaardigheden op academisch bachelorniveau:
   a. Kennis van de wetenschappelijke discipline sociologie/politicologie/bestuurkunde: zowel van haar belangrijkste theoretische subdisciplines als van haar belangrijkste professionele toepassingen;
   b. De vaardigheden die nodig zijn voor het opzetten en uitvoeren van een sociologisch/politicologisch/bestuurkundig wetenschappelijk (beleids-)onderzoek en een verantwoorde verslaglegging daarover;
   c. Kennis van de belangrijkste technieken en methoden van dataverzameling en gegevensverwerking, die in de sociologie/politicologie/bestuurkunde gebruikelijk zijn; en de vaardigheid om deze methoden en technieken toe te passen;
   d. Een voldoende ontwikkeld analytisch vermogen en kritische houding, op grond waarvan de beoordeling van de reikwijdte en van de geldigheid van informatie op een academisch verantwoorde manier kan plaats hebben;
   e. De motivatie om zich de kennis, inzichten en vaardigheden in de sociologie op een academisch masterniveau eigen te maken.

2.
   a. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding “Sociologie" van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over de kennis en vaardigheden, genoemd in het eerste lid, en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de opleiding.
   b. De bezitter van het diploma van een van de bacheloropleidingen "Sociologie" van een andere universiteit in Nederland dan de onder lid 2.a. genoemde universiteit wordt in de toelating tot de opleiding gelijkelijk behandeld als degene bedoeld onder lid 2.a. van dit artikel.
   c. De bezitter van een HBO-diploma en een toelatingsbewijs voor de Masteropleiding Sociologie, verworven via het Schakelprogramma van de opleiding Sociologie van de Rijksuniversiteit Groningen wordt in de toelating tot de opleiding gelijkelijk behandeld als degene bedoeld onder lid 2.a. van dit artikel.

De bezitter van een WO-diploma, anders dan een sociologie bachelor, en een toelatingsbewijs tot de Masteropleiding Sociologie, verworven via het Schakelprogramma van de opleiding Sociologie van de Rijksuniversiteit Groningen wordt in de toelating tot de opleiding gelijkelijk behandeld als degene bedoeld onder lid 2.a. van dit artikel.

Artikel 2.2 - Taaleis bij buitenlandse diploma’s

1. Indien de student wordt toegelaten tot de opleiding krachtens een diploma dat buiten Nederland is behaald, dan kan de Examencommissie hem – voorafgaand aan de inschrijving – verplichten tot het met goed gevolg afleggen van een toets Nederlands of Engels, afhankelijk van de taal van de gekozen opleiding, af te nemen door een door de Examencommissie aan te wijzen instantie.

2. Aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT2, programma II).

Artikel 2.3 - Toelatingscommissie

1. De toelating *tot de opleiding* is opgedragen aan de facultaire toelatings- en/of examencommissies. De faculteit waarbinnen de student de Educatieve Master wil gaan volgen is daarmee verantwoordelijk voor de toelating van de student tot de Educatieve Master.

2. De toelating tot *programma's van het lerarenopleidingstraject* binnen de Educatieve Master is gemandateerd aan de examencommissie van de Lerarenopleiding.

Artikel 2.4 - Toelating programma's

1. Studenten die toegelaten worden tot de Educatieve Master zijn automatisch toegelaten tot programma A van het lerarenopleidingstraject van de Educatieve Master.

2. Voor toelating tot programma B van de opleiding gelden de volgende toelatingsvoorwaarden:
   - een afgeronde, aan het schoolvak verwante bacheloropleiding ,
   - een afgeronde Educatieve Minor in het schoolvak

Artikel 2.5 Toelatingsonderzoek; tijdstippen

1. Het toelatingsonderzoek m.b.t. de toelating tot de opleiding vindt tweemaal per jaar plaats: tussen 15 mei en 10 juni voor studenten die in het eerste semester willen beginnen met de opleiding, en tussen 15 november en 10 december voor studenten die in het tweede semester willen beginnen met de opleiding.

2. Een verzoek te worden toegelaten tot de opleiding wordt voor 15 mei / 15 november ingediend bij de facultaire toelatings- en/of examencommissie.

3. De toelating tot de opleiding wordt verleend onder de voorwaarde dat de kandidaat uiterlijk op de betreffende begindatum van de opleiding (1 september / 1 februari) zal voldoen aan de in art. 2.1 bedoelde eisen t.a.v. kennis en vaardigheden, zoals die blijken uit getuigschriften van door hem gevolgde opleidingen. Op de schriftelijke verklaring omtrent toelating wordt de student gewezen op de beroepsmogelijkheid bij het College van Beroep voor de Examens.

4. De facultaire toelatingscommissie beslist voor 10 juni / 10 december over het verzoek tot toelating tot de opleiding.

5. In bijzondere gevallen kan de facultaire toelatingscommissie een na de in het tweede lid genoemde sluitingsdatum ingediend verzoek in behandeling nemen.

6. Het toelatingsonderzoek voor de toelating tot het Werken-lerentraject van de Educatieve Master vindt tweemaal per jaar plaats: tussen 15 mei en 10 juni voor studenten die in het eerste semester willen beginnen met het Werken-lerentraject, en tussen 15 november en 10 december voor studenten die in het tweede semester willen beginnen met het Werken-lerentraject. Dit toelatingsonderzoek wordt gedaan door de Examencommissie van de Lerarenopleiding.

7. Een verzoek te worden toegelaten tot programma B of een vrijstellingsverzoek m.b.t. Masterstage 1 en Basiscursus Lerarenopleiding wordt voor 15 mei / 15 november ingediend bij de Examencommissie van de Lerarenopleiding.

8. De Examencommissie van de Lerarenopleiding beslist voor 30 juni / 31 december over het verzoek tot toelating tot programma B of over het vrijstellingsverzoek.

9. In bijzondere gevallen kan de Examencommissie van de Lerarenopleiding een na de in het zesde lid genoemde sluitingsdatum ingediend verzoek in behandeling nemen.

Artikel 2.6 – Herinschrijving in de master

1. Indien een student reeds in een eerder jaar tot de Masteropleiding is toegelaten, gelden als instroommomenten september en februari.

Paragraaf 3 Inrichting en inhoud van de opleiding

Artikel 3.1 - Doel van de opleiding

1. Met de opleiding wordt beoogd:
   - voor te bereiden op de beroepsuitoefening als leraar met een eerstegraadsbevoegdheid voor een bepaald schoolvak.

2. De afgestudeerde:
   - heeft diepgaande kennis van en inzicht in het schoolvak Maatschappijleer
   - heeft de vaardigheid om zijn kennis van het vakgebied waarin hij is opgeleid en van het schoolvak te vertalen naar vakdidactisch verantwoord handelen in de praktijk.
   - heeft de vaardigheid en academische houding om de school-, les- en beroepspraktijk onderzoeksmatig te analyseren, bij te stellen en te dissemineren.
   - heeft de vaardigheid en de houding om zijn professionele bekwaamheid planmatig op peil te houden en te verbeteren.

   De algemene doelen van de opleiding zijn vertaald in de volgende eindtermen, c.q. startbekwaamheidseisen:
   1. Een startbekwame leraar is **interpersoonlijk competent**. Hij kan op een goede, professionele manier met leerlingen omgaan.
   2. Een startbekwame leraar is **pedagogisch competent**. Hij kan de leerlingen in een veilige werkomgeving houvast en structuur bieden om zich sociaal-emotioneel en moreel te kunnen ontwikkelen.
   3. Een startbekwame leraar is **vakinhoudelijk en didactisch competent**. Hij kan de leerlingen helpen zich de culturele bagage eigen te maken die iedereen nodig heeft in de hedendaagse samenleving.
   4. Een startbekwame leraar is **organisatorisch competent**. Hij kan zorgen voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer in zijn groep of klas.
   5. Een startbekwame leraar is **competent in het samenwerken met collega's**. Hij kan een professionele bijdrage leveren aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat op de school, aan een goede onderlinge samenwerking en aan een goede schoolorganisatie.
   6. Een startbekwame leraar is **competent in het samenwerken met de omgeving van de school**. Hij kan op een professionele manier communiceren met ouders en andere betrokkenen bij de vorming en opleiding van zijn leerlingen.

7. Een startbekwame leraar is **competent in reflectie, ontwikkeling en onderzoek**. Hij kan op een professionele manier over zijn bekwaamheid en beroepsopvattingen nadenken. Hij kan zijn professionaliteit ontwikkelen en bij de tijd houden.

Artikel 3.2 - Vorm van de opleiding

1. De opleiding wordt zowel voltijds als deeltijds verzorgd.

2. In geval van deeltijd neemt de kandidaat deel aan de reguliere opleidingsonderdelen voor voltijdstudenten, waarbij het totaal aan onderdelen wordt gespreid over een periode van twee maal de nominale studieduur bij een voltijdopleiding.

Artikel 3.3 - Taal van de opleiding

1. De opleiding wordt in het Nederlands verzorgd.

Artikel 3.4 - Studielast

1. De opleiding heeft een studielast van 120 ECTS.

2. De studielast wordt uitgedrukt in hele ECTS.

Artikel 3.5 - Programma's

1. De opleiding kent de volgende programma's:
   a. Het programma A dat voorbereidt op de beroepsuitoefening als leraar met een eerstegraadsbevoegdheid voor een bepaald schoolvak.
   b. Het programma B dat studenten met een afgeronde Educatieve Minor en bachelor voorbereidt op de beroepsuitoefening als leraar met een eerstegraadsbevoegdheid voor een bepaald schoolvak.

2. Studenten met een afgeronde Educatieve Minor en bachelor hebben geen toegang tot Programma A, genoemd in lid 1.

Artikel 3.6 - Samenstelling programma's

De programma's omvatten de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast

<u>Programma A</u>

1.	Basiscursus Master Lerarenopleiding	ULOM1005	(5 ECTS)
2.	Masterstage 1 leraar Maatschappijleer	ULOM1105	(5 ECTS)
	Het *Werken-lerentraject* (50 ECTS) bestaande uit:		
3.	Masterstage 2 leraar Maatschappijleer	ULOM1215	(15 ECTS)
4.	Vakdidactiek 1 Maatschappijleer	ULOM1305	(5 ECTS)
5.	Vakdidactiek 2 Maatschappijleer	ULOM1405	(5 ECTS)
6.	Onderwijskunde VO	ULOM1505	(5 ECTS)
7.	Masterstage 3 leraar Maatschappijleer	ULOM1610	(10 ECTS)
8.	Onderzoek Master Lerarenopleiding	ULOM1710	(10 ECTS)

Programma B

1.	Verdieping voor Minoren	ULOM1810	(10 ECTS)
	Het *Werken-lerentraject* (50 ECTS) bestaande uit:		
2.	Masterstage 2 leraar Maatschappijleer	ULOM1215	(15 ECTS)
3.	Vakdidactiek 1 Maatschappijleer	ULOM1305	(5 ECTS)
4.	Vakdidactiek 2 Maatschappijleer	ULOM1405	(5 ECTS)
5.	Onderwijskunde VO	ULOM1505	(5 ECTS)
6.	Masterstage 3 leraar Maatschappijleer	ULOM1610	(10 ECTS)
7.	Onderzoek Master Lerarenopleiding	ULOM1710	(10 ECTS)

Artikel 3.7 - Keuzeonderdelen

1. Binnen het programma B is het onderdeel 'Verdieping voor Minoren' als keuzeonderdeel aangemerkt.

2. De examencommissie van de Lerarenopleiding dient toestemming te verlenen aan de inhoudelijke invulling van 'Verdieping Minoren.

3. 'Verdieping Minoren' wordt ingevuld door
   a. Een door de RUG of een andere universiteit in binnen- of buitenland aangeboden vak dat past binnen het examenprogramma dan wel
   b. Door het uitvoeren van een samen met de vakdidacticus ontwikkelde ontwerp- en/of onderzoeksopdracht die past binnen het examenprogramma

4. In de beoordeling van het verzoek let de examencommissie van de lerarenopleiding in ieder geval op de samenhang van delen van het vakkenpakket en het niveau van de vakken.

5. Studenten die voorafgaand aan de opleiding, aantoonbaar vakken hebben gevolgd en afgerond die voldoen aan de eisen van samenhang met het examenprogramma en niveau met een totale studielast van minimaal 10 ECTS, additioneel aan vereiste vooropleiding a 60 ECTS als genoemd in artikel 2.1, zijn vrijgesteld van 'Verdieping Minoren'.

Artikel 3.8 - Practica

1. De volgende onderdelen, als genoemd in art. 2.3 betreffen een practicum in de daarbij aangegeven vorm en van de daarbij vermelde omvang:

   Masterstage 1 leraar Maatschappijleer_ULOM1105
   Vorm:
   - Stage op school voor voortgezet onderwijs.
   - Minimaal 10 uren observeren.
   - Minimaal 20 (deel)lessen geven waarvan minimaal 10 in de bovenbouw, en 1 serie van (bij voorkeur) minimaal 6 aaneengesloten volledige lessen zelfstandig[3] in één klas.

[3] Onder 'zelfstandig lesgeven' verstaan we de situatie die de realiteit van het leraarschap in de klas het meest benadert, ondanks dat de stagiair formeel geen eindverantwoordelijkheid draagt.

Masterstage 2 leraar Maatschappijleer ULOM1215

Vorm:

- Stage op school voor voortgezet onderwijs waarbij zelfstandig wordt lesgegeven aan eigen klassen.
- Minimaal 3 lesuren van 45 - 60 minuten per week zelfstandig verzorgen.
- Minimaal 10 lessen observeren.
- Volgen van intervisiebijeenkomsten onder leiding van schoolopleider of mentor.
- Deelnemen aan sectie- en/of teamvergaderingen.
- Overleg met coach.

- Contact met ouders.
- Deelnemen aan rapportvergaderingen.

Masterstage 3 leraar Maatschappijleer ULOM1610

Vorm:

- Stage op school voor voortgezet onderwijs waarbij zelfstandig wordt lesgegeven aan eigen klassen.
- Minimaal 3 of 4 (zie lid 2) lesuren van 45 - 60 minuten per week zelfstandig verzorgen.
- Volgen van intervisiebijeenkomsten onder leiding van schoolopleider of mentor op het instituut.
- Deelnemen aan sectie- of teamvergaderingen.
- Overleg met coach.
- Contact met ouders.
- Deelnemen aan rapportvergaderingen.

2. Om een eerstegraadsbevoegdheid te kunnen halen dienen studenten tijdens Masterstage 2 en 3 in totaal zelfstandig minimaal 120 lessen van 45-60 minuten te verzorgen (of een omgerekend equivalent daarvan), waarvan 60 lessen in de bovenbouw.

Paragraaf 4 Tentamens en examen van de opleiding, algemene bepalingen

Artikel 4.1 – Examencommissie en examinatoren

1. De Examencommissie is het onafhankelijk orgaan dat vaststelt of een student de kennis, het inzicht en de vaardigheden bezit die nodig zijn voor het verkrijgen van de graad.

2. Het Faculteitsbestuur benoemt de leden op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleiding (of groep van opleidingen)

3. De Examencommissie bestaat uit tenminste één lid dat:
   a. Als docent is verbonden aan de opleiding (of aan één van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort);
   b. Afkomstig is van buiten de opleiding (of aan één van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort).

4. Het is niet toegestaan leden van het faculteitsbestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid binnen de instelling dragen tot lid van de Examencommissie te benoemen.

5. Voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan, wijst de Examencommissie examinatoren aan.

6. De Examencommissie stelt Regels en Richtlijnen van de Examencommissie vast.

Artikel 4.2 – Toetsplan
Er is een door het faculteitsbestuur vastgesteld toetsplan. Dit toetsplan bevat de volgende onderwerpen:
1. De eindtermen van de opleiding;
2. De curriculumonderdelen, met de omvang in ECTS en leerdoelen van ieder curriculumonderdeel;
3. De relatie tussen curriculumonderdelen en eindtermen;
4. De toegepaste toetsvorm en de toetsmomenten per onderdelen;
5. De gehanteerde opstellingsprocedures, beoordelingsprocedures en beoordelingscriteria;
6. Het inzagerecht;
7. De verantwoordelijken voor de uitvoering van de verschillende onderdelen van het toetsbeleid;
8. De wijze van periodiek evaluatie.

Artikel 4.3 – Tentamen - algemeen

1. Elk tentamen omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
2. Het tentamen geeft de student zowel tussentijds als bij afsluiting van het onderdeel de nodige informatie of hij de gestelde leerdoelen zal bereiken resp. heeft bereikt.

3. De beoordeling van de tentamens vindt plaats in hele of halve cijfers groter of gelijk aan 1 en kleiner of gelijk aan 10. Het eindcijfer 5,5 wordt niet gehanteerd. De student is geslaagd voor een tentamen indien het cijfer 6,0 of hoger is behaald.

Artikel 4.4 - Verplichte volgorde
Aan het tentamen van de hierna te noemen onderdelen kan niet eerder worden deelgenomen dan nadat aan het tentamen van de daarbij vermelde onderdelen met goed gevolg is deelgenomen:
- Alle vakken uit het Werken-lerentraject:
    - ná behalen van Masterstage 1 leraar Maatschappijleer (ULOM1105); én
    - ná het behalen van de Basiscursus Master Lerarenopleiding (ULOM1005); én
    - eventueel door de faculteit nader te bepalen te behalen onderdelen.
- Masterstage 3 leraar Maatschappijleer (ULOM1610) ná behalen van Masterstage 2 leraar Maatschappijleer (ULOM1215);
- Onderzoek Master Lerarenopleiding (ULOM1710) ná behalen van Vakdidactiek 1 Maatschappijleer (ULOM1305) én Vakdidactiek 2 Maatschappijleer (ULOM1405).

Artikel 4.5 – Tijdvakken en frequentie tentamens
1. a. Inschrijving voor een onderdeel van de opleiding betekent tevens een inschrijving voor het tentamen van dat onderdeel.
   b. Onverminderd het bepaalde in lid a. is inschrijving c.q. uitschrijving voor een tentamen mogelijk gedurende te bepalen periodes.
   c. Tot het afleggen van de tentamens wordt in elk collegejaar maximaal tweemaal de gelegenheid gegeven. Indien er sprake is van deeltentamens kan desgewenst gekozen worden voor één herkansing van alle deeltentamens tegelijk.
   d. Voor de onderdelen Masterstage 1, Masterstage 2 en Masterstage 3 geldt dat er gedurende de gehele opleiding maximaal twee gelegenheden zijn om het tentamen af te leggen, onder de voorwaarde dat de beoordelaar van de stage in kwestie voldoende perspectief ziet voor het alsnog met goed gevolg afronden van de stage.

2. In de studiegids en/of OCASYS worden de tijdvakken waarin de tentamens kunnen worden afgelegd. Vermeld. Deeltentamens kunnen ook buiten de aangegeven periode afgenomen worden.

Artikel 4.6 - Beoordeling stage

De beoordeling van Masterstage 1 wordt verricht door de tutor, aan de hand van een bekwaamheidsdossier en een gesprek hierover tussen tutor en student. Optioneel kunnen hierbij een vakcoach en/of een schoolopleider aanwezig zijn.
De beoordeling van de Masterstages 2 en 3 wordt verricht door de tutor, aan de hand van een bekwaamheidsdossier en een gesprek hierover tussen student, vakcoach, tutor en (indien aanwezig) schoolopleider. Vakcoach (bij alle masterstages) en schoolopleider (bij Masterstage 2 en 3) hebben bij deze beoordeling een adviserende rol. In geval er geen schoolopleider aanwezig is, vervult de mentor bij de beoordeling van Masterstage 2 en 3 een adviserende rol.

Artikel 4.7 - Vorm van de tentamens

1. De tentamens worden afgelegd op de in OCASYS vermelde wijze.

2. Op verzoek van de student kan de Examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze dan vorenbedoeld wordt afgelegd.

3. Van elk tentamen wordt een oefenversie beschikbaar gesteld.

Artikel 4.8 - Mondelinge tentamens

1. Mondeling tentamen wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd wordt, tenzij de Examencommissie anders heeft bepaald. Bij het mondelinge tentamen kan, op verzoek van student en/of examinator, een tweede examinator aanwezig zijn.

2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de Examencommissie of de desbetreffende examinator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

3. Indien het mondeling tentamen wordt afgenomen door één examinator dient het tentamen te worden vastgelegd d.m.v. video of audio.

Artikel 4.9 - Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De examinator stelt de uitslag van een tentamen vast binnen tien werkdagen na de dag waarop het is afgelegd en verschaft de administratie van de faculteit de nodige gegevens ten behoeve van de registratie van de uitslag in Progress.

2. Voor een op andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen tentamen bepaalt de Examencommissie tevoren op welke wijze en binnen welke termijn de student de uitslag zal ontvangen.

3. Indien de student in beroep wil gaan tegen de uitslag van het tentamen dan dient hij dit binnen 6 weken na bekendmaking van deze uitslag in te dienen bij het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten CLRS).

Artikel 4.10 - Geldigheidsduur

1. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de Examencommissie voor een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan 3 jaar geleden is behaald een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen, ondermeer indien de kennis van de student aantoonbaar verouderd is.

3. Deeltoetsen en opdracht die zijn behaald binnen een onderdeel dat niet met goed gevolg is afgelegd, vervallen na het studiejaar waarin zij zijn behaald.

Artikel 4.11 - Inzagerecht

1. Gedurende tenminste zes weken na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeeld werk. Tevens wordt hem op zijn verzoek tegen kostprijs een kopie verschaft van dat werk.

2. Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan elke belanghebbende kennis nemen van vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

3. De inzage of de kennisneming geschiedt op een door de examinator vast te stellen plaats en op tenminste twee door de examinator vast te stellen tijdstippen. Indien de belanghebbende aantoont door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest op een aldus vastgestelde plaats en tijdstip te verschijnen, wordt hem een andere mogelijkheid geboden, zo mogelijk binnen de in het eerste lid genoemde termijn.

Artikel 4.12 – Scriptie

Niet van toepassing

De Examencommissie van de Lerarenopleiding kan vrijstelling verlenen voor opleidingsonderdelen of delen daarvan conform de Elders Verworven Competenties (EVC)-regeling Lerarenopleiding 2016-2017.

Artikel 4.13 - Graad

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad ‘Master of Science and grade one in teaching qualification in Civic Studies’ verleend.

2. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.14 Iudicium

1. De examencommissie beoordeelt of aan het bachelorgetuigschrift een onderscheiding wordt toegekend.

2. Hierbij dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:
   a) Het cijfer voor de scriptie moet voldoen aan de volgende minima:
      - 'Cum laude': het cijfer voor de scriptie of thesis is ten minste 8,0;
      - 'Summa cum laude': het cijfer voor de scriptie of thesis is ten minste 9,0.
   b) Het onafgeronde gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden, exclusief de scriptie, van het door de examencommissie goedgekeurde examenprogramma is
      - groter dan of gelijk aan 8,0 voor 'Cum laude';
      - groter dan of gelijk aan 9,0 voor 'Summa cum laude'.

3. Geen judicium wordt toegekend indien de omvang van de vrijstellingen in ECTS meer dan de helft van het totaal aantal ECTS van de opleiding bedraagt.

4. Voor het behalen van enig judicium geldt dat het tentamen van alle een onderwijseenheid behalve één, slechts eenmaal afgelegd mag zijn.

5. Voor het behalen van een judicium geldt dat voor geen enkel vak een cijfer lager dan 7,0 is behaald.

In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken van het bepaalde in de leden twee tot en met vijf van dit artikel.

Artikel 4.15 Examen

1. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, zodra de student de voor het examen benodigde tentamens heeft behaald, waarmee hij tevens de benodigde academische vorming heeft verworven en reikt daartoe een getuigschrift uit.

2. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen kan de examencommissie een onderzoek instellen naar de kennis van de student met betrekking tot een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voor zover de uitslag van de desbetreffende tentamens daartoe aanleiding geven.

Met de vaststelling van de uitslag van het examen draagt de examencommissie tevens zorg voor een spoedige afhandeling van de buluitreiking.

Paragraaf 5: Tentamens en examen van de opleiding, specifieke bepalingen

Artikel 5.1 – Tentamenvoorziening bijzondere gevallen.

1. Indien het niet verlenen van een individuele tentamenvoorziening zou leiden tot een 'bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard', kan de Examencommissie besluiten een dergelijke voorziening toe te kennen, in afwijking van het bepaalde in artikel 4.5.

2. Verzoeken om een individuele tentamenvoorziening moeten zo snel mogelijk inclusief bewijsstukken, worden ingediend bij de Examencommissie.

Artikel 5.2 – Tentamens en functiestoornis

1. Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. De Examencommissie wint zo nodig deskundig advies in bij de studentendecaan van het Studenten Service Centrum (SSC) alvorens te beslissen.

2. Bij het afleggen van een tentamen van een keuze-onderdeel door een student met een functiestoornis houdt de Examencommissie van de opleiding die het tentamen afneemt zich aan de voorzieningen zoals deze worden toegestaan door de Examencommissie van de opleiding waarvoor de student staat ingeschreven.

Artikel 5.3 – Vrijstellingen

1. De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van een tentamen, indien de student:
   a. hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hoger beroepsopleiding, in binnen- of buitenland, heeft voltooid;
   b. hetzij aantoont door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel.

2. Voor verleende vrijstellingen voor examenonderdelen (of gedeelten daarvan) geldt een zelfde geldigheidsduur als voor tentamenresultaten.

Artikel 5.4 – Verzoek buitenreguliere tentamenmogelijkheid

1. Een student kan de Examencommissie verzoeken om aan hem een buitenreguliere tentamenmogelijkheid toe te kennen.

2. Een dergelijk verzoek kan worden toegewezen, indien de student *door bijzondere omstandigheden het betreffende tentamen niet heeft gehaald en* het niet toekennen van een buitenreguliere tentamenmogelijkheid onaanvaardbare studievertraging oplevert.

3. Voor het toekennen van een buitenreguliere tentamenkans voor het laatste onderdeel van de opleiding gelden de navolgende criteria:
   - Het moet gaan om het laatst te behalen studieresultaat;
   - De studievertraging bedraagt bij het niet toekennen van de buitenreguliere tentamenmogelijkheid tenminste een semester;
   - De examinandus moet hebben deelgenomen aan de laatste twee reguliere tentamenmogelijkheden van het vak waarvoor hij een buitenreguliere tentamenmogelijkheid aanvraagt, en daarop tenminste de cijfers 4 en 5 hebben behaald.

Artikel 5.5 – Bevoegdheid Examencommissie bij keuzeonderdelen van andere opleidingen

1. Een verzoek tot een keuzeonderdeel bij een andere opleiding dient goedgekeurd te worden door de Examencommissie van de eigen opleiding.

2. Ten aanzien van de tentaminering van, en bij verzoeken voor een afwijkende tentamenregeling voor, een keuzeonderdeel bij een andere opleiding, is de Examencommissie van de andere opleiding bevoegd.

Artikel 5.6– Fraude en plagiaat

1. Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn of andermans kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.

2. Onder fraude wordt teven het plegen van plagiaat verstaan, hetgeen het overnemen van andermans werk zonder correcte bronvermelding is.

3. Onder fraude wordt tevens verstaan het verstrekken van onjuiste gegevens op grond waarvan in de opleiding bepaalde mogelijkheden, faciliteiten of voorzieningen voor of rond tentaminering, toetsing of onderwijsdeelname kunnen worden verkregen.

4. Indien een student fraudeert, kan de Examencommissie hem het recht ontnemen een of meer tentamens of examens af te leggen gedurende ten hoogste een jaar.

5. Bij ernstige fraude kan de Examencommissie het College van Bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van de student definitief te beëindigen.

6. De Examencommissie legt haar handelwijze bij fraude vast in haar Regels en Richtlijnen.

Artikel 5.7 – Ongeldig tentamen

Indien er sprake is van zodanige onregelmatigheden ten aanzien van een tentamen, dat een juist oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus onmogelijk is gelbeken, kan de Examencommissie het tentamen ongeldig verklaren voor zowel de examinandus als een groep van examinandi. De bepalingen in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie zijn hierop teven van toepassing.

Artikel 5.8 – Elders behaalde onderdelen

1. Voorwaarde voor het behalen van het getuigschrift van het Masterexamen van de opleiding is dat tenminste de helft van het onderwijsprogramma is behaald door middel van onderdelen die verzorgd zijn door de opleiding tijdens de inschrijving als student aan de RUG.

2. In geval van een double degree Masterprogramma met een buitenlandse instelling dient ten minste de helft van het programma daadwerkelijk aan de opleiding te zijn gevolgd tijdens de inschrijving als student aan de RUG.

Artikel 5.9 – Iudicium Abeundi

1. In geval van ernstig laakbare gedragingen en/of uitlatingen van een student kan het College van Bestuur in bijzondere gevallen na advies van de Examencommissie of van het faculteitsbestuur de inschrijving van een student beëindigen.

2. Het College van Bestuur neemt een beslissing als bedoeld in het eerste lid eerst nadat de betreffende student is gehoord omtrent de voorgenomen beslissing, nadat een zorgvuldige afweging van alle belangen van de student en van de instelling heeft plaatsgevonden en nadat aannemelijk is geworden dat de student door zijn gedragingen

en /of uitlatingen blijk heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde studie opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op die beroepsopleiding. Het faculteitsbestuur, de examencommissie en het College van Bestuur nemen daarbij het Protocol Iudicium Abeundi in acht zoals dit door de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra op 1 november 2010 is vastgesteld.

Paragraaf 6 Studiebegeleiding

Artikel 6.1 - Studievoortgangsadministratie

1. De opleiding registreert individuele studieresultaten van de studenten.

2. De opleiding verschaft elke student tenminste eenmaal per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten

Artikel 6.2 - Studiebegeleiding

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten, die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun voortgang tijdens de studie en oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.

Paragraaf 7 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 7.1 - Wijziging

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur van GMW, gehoord de Opleidingscommissie en na overleg, en waar nodig met instemming van, de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.

3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige andere beslissing die krachtens deze regeling is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 7.2 - Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur van de faculteit GMW draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, alsmede van elke wijziging hiervan.

2. Elke belangstellende kan op het bureau van de opleiding een exemplaar van deze OER verkrijgen. De bedoelde stukken zijn tevens digitaal toegankelijk op de facultaire website via ‘my university’.

Artikel 7.3 - Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2016.
Aldus vastgesteld door het faculteitsbestuur van de faculteit GMW op 1/5/2016.

Onderwijs- en Examenregeling
Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs
2016-2017

Inhoud:

1 Algemene bepalingen

2 Toelating

3 Inrichting en inhoud van de opleiding

4 Tentamens en examens van de opleiding

5 Tentamens en examen van de opleiding specifieke bepalingen

6 Studiebegeleiding

7 Overgangs- en slotbepalingen

Paragraaf 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1.1 - Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs, de tentamens en het examen van de Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs van de faculteiten GMW, FEB, Letteren, Ruimtelijke Wetenschappen, Wijsbegeerte en Wis- en Natuurwetenschappen, en op alle studenten[1] die voor de opleiding staan ingeschreven. De Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs wordt verzorgd door de Lerarenopleiding, een afdeling van de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen. De genoemde opleiding leidt tot een eerstegraadsbevoegdheid voor:

a. aardrijkskunde (CROHO 68500)
b. algemene economie (CROHO 68501)
c. biologie (CROHO 68502)
d. Duits (CROHO 68503)
e. Engels (CROHO 68504)
f. Frans (CROHO 68517)
g. Fries (CROHO 68527)
h. geschiedenis en Staatinrichting (CROHO 68506)
i. Griekse en Latijnse Taal en Cultuur (CROHO 68519)
j. Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen (CROHO 68509)
k. management en organisatie (CROHO 68518)
l. natuurkunde (CROHO 68511)
m. Nederlands (CROHO 68512)
n. scheikunde (CROHO 68513)
o. wiskunde (CROHO 68516)

Artikel 1.2 - Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:
a. De wet: de Wet op het Hoger Onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (zoals deze geldt op 21 juli 2011).
b. Student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en het examen van de opleiding.
c. Opleiding: de masteropleiding genoemd in artikel 1.1 van deze regeling, die voorbereidt op het behalen van een eerstegraadslesbevoegdheid voor een bepaald schoolvak, bestaande uit een samenhangend geheel van 60 ECTS onderwijseenheden die worden verzorgd door de Lerarenopleiding.
d. Facultaire examencommissies: de examencommissies van de faculteiten.
e. Examencommissie van de Lerarenopleiding: de Examencommissie van de masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs, en het lerarenopleidingstraject als onderdeel van de educatieve masteropleidingen en de masteropleiding Educatie en Communicatie in de Wiskunde en Natuurwetenschappen, en de Educatieve Minor van de RUG. Deze Examencommissie fungeert als subcommissie van de facultaire examencommissies. De Examencommissie van de Lerarenopleiding is onder andere verantwoordelijk voor de toelating tot de verschillende programma's binnen de opleiding.
f. De school: de school voor voortgezet onderwijs die fungeert als stage verlenende instelling voor de student

[1] In deze tekst wordt omwille van de leesbaarheid de mannelijke persoonsvorm gehanteerd. Daar waar 'hij' staat dient 'hij/zij' te worden gelezen.

g. Tutor: een docent van de Lerarenopleiding die verantwoordelijk is voor de bewaking en ondersteuning van de studievoortgang van de student, en die de examinator is van Masterstage 1, 2 en 3 Leraar Maatschappijleer.
h. Vakdidacticus: een docent van de Lerarenopleiding die verantwoordelijk is voor de vakinhoudelijke en vakdidactische ondersteuning van de student, en die examinator is van Vakdidactiek 1 Maatschappijleer, Vakdidactiek 2 Maatschappijleer, alsmede in voorkomende gevallen van Onderzoek Master Lerarenopleiding.
i. Onderwijskundige: een docent van de Lerarenopleiding die verantwoordelijk is voor de onderwijskundige ondersteuning van de student, en die examinator is van Onderwijskunde VO, alsmede in voorkomende gevallen van Onderzoek Master Lerarenopleiding.
j. Schoolopleider: een docent van de school die de student begeleidt bij zijn professionele ontwikkeling.
k. Vakcoach: een docent van de school die les geeft in het schoolvak waarvoor de student wordt opgeleid en die belast is met de directe stage- en werkbegeleiding van de student
l. Mentor: een docent van de Lerarenopleiding die de student begeleidt bij zijn professionele ontwikkeling in situaties waarin de school niet beschikt over een schoolopleider.
m. Studiepunt: eenheid uitgedrukt in ECTS, waarbij een studiepunt gelijk staat aan 28 uur studeren.
n. Examenonderdeel: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van de wet.
o. Examinator: opleiders verbonden aan de Lerarenopleiding die door de Examencommissie van de Lerarenopleiding zijn aangewezen om tentamens af te nemen en de uitslag ervan vast te stellen.
p. Examen: het masterexamen van de opleiding.
q. Tentamen: Een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek. Tentamen omvat zowel schriftelijke als mondelinge toetsen als practica.
r. Toets: tentamen als bedoeld in artikel 7.10 van de wet.
s. Practicum: een praktische oefening, als bedoeld in art. 7.13 van de wet, in een van de volgende vormen:
    - het maken van een scriptie
    - het maken van een werkstuk of een proefontwerp
    - het uitvoeren van een (onderzoek)opdracht
    - het deelnemen aan veldwerk of een excursie
    - het doorlopen van een stage
    - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden, zoals het bijhouden van een bekwaamheidsdossier.
t. Studiejaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar.
u. Semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur te bepalen datum omstreeks 31 januari, dan wel beginnend op vorenbedoelde door het CvB te bepalen datum en eindigend op 31 augustus.
v. Werken-lerentraject: het programma van de opleiding uitgezonderd de onderdelen basiscursus en masterstage 1

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Paragraaf 2 Toelating

Artikel 2.1 - Vooropleiding

1. Toelaatbaar tot de opleiding is de bezitter van een Nederlands Masterdiploma Sociologie, Politicologie en Bestuurskunde.

2. De bezitter van het diploma van de masteropleiding Sociologie van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over de kennis en vaardigheden bedoeld in het eerste lid en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de eerste graad in Maatschappijleer.

3. Toelating als bedoeld in lid 1 en 2 geeft recht op inschrijving in de opleiding.

4. Voor de toelating geldt één instroommomenten per studiejaar, namelijk in september bij aanvang van het eerste semester.

Artikel 2.2 - Taaleis bij buitenlandse diploma's

1. Indien de student wordt toegelaten tot de opleiding krachtens een diploma dat buiten Nederland is behaald, dan kan de Examencommissie hem – voorafgaand aan de inschrijving – verplichten tot het met goed gevolg afleggen van een toets Nederlands of Engels, afhankelijk van de taal van de gekozen opleiding, af te nemen door een door de Examencommissie aan te wijzen instantie.

2. Aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT2, programma II).

Artikel 2.3 - Toelatingscommissie

1. De toelating *tot de opleiding* is opgedragen aan de daartoe bij de bewuste faculteit ingestelde toelatings- en/of examencommissie.

2. De toelating tot *programma's binnen de opleiding* in gemandateerd aan de Examencommissie van de Lerarenopleiding.

Artikel 2.4 - Toelating programma's

Voor toelating tot programma B van de opleiding gelden de volgende toelatingsvoorwaarden:

- een afgeronde, aan het schoolvak verwante bacheloropleiding ,
- een afgeronde Educatieve Minor in het schoolvak

Artikel 2.5 Toelatingsonderzoek; tijdstippen

1. Het toelatingsonderzoek m.b.t. de toelating tot de opleiding vindt tweemaal per jaar plaats: tussen 15 mei en 10 juni voor studenten die in het eerste semester willen beginnen met de Master LVHO, en tussen 15 november en 10 december voor studenten die in het tweede semester willen beginnen met de Master LVHO. *Deze laatste mogelijkheid staat alleen open voor studenten die vrijgesteld worden van Masterstage1 en de Basiscursus Lerarenopleiding, op grond van eerder verworven competenties, of die aan programma B mogen deelnemen.*

2. Een verzoek te worden toegelaten tot de opleiding wordt voor 15 mei / 15 november ingediend bij de facultaire toelatings- en/of examencommissie.

3. De toelating tot de opleiding wordt verleend onder de voorwaarde dat de kandidaat uiterlijk op de betreffende begindatum van de opleiding (1 september / 1 februari) zal voldoen aan de in art. 2.1 bedoelde eisen t.a.v. kennis en vaardigheden, zoals die blijken uit getuigschriften van door hem gevolgde opleidingen. Op de schriftelijke verklaring omtrent toelating wordt de student gewezen op de beroepsmogelijkheid bij het College van Beroep voor de Examens.

4. De facultaire toelatingscommissie beslist voor 10 juni / 10 december over het verzoek tot toelating tot de opleiding.

5. In bijzondere gevallen kan de facultaire toelatingscommissie een na de in het tweede lid genoemde sluitingsdatum ingediend verzoek in behandeling nemen.

6. Een verzoek te worden toegelaten tot programma B of een vrijstellingsverzoek m.b.t. Masterstage 1 en Basiscursus Lerarenopleiding wordt voor 15 mei / 15 november ingediend bij de Examencommissie van de Lerarenopleiding.

7. De Examencommissie van de Lerarenopleiding beslist voor 30 juni / 31 december over het verzoek tot toelating tot programma B of over het vrijstellingsverzoek.

8. In bijzondere gevallen kan de Examencommissie van de Lerarenopleiding een na de in het zesde lid genoemde sluitingsdatum ingediend verzoek in behandeling nemen.

Artikel 2.6 – Herinschrijving in de master

1. Indien een student reeds in een eerder jaar tot de Masteropleiding is toegelaten, gelden als instroommomenten september en februari.

Paragraaf 3 Inrichting en inhoud van de opleiding

Artikel 3.1 - Doel van de opleiding

1. Met de opleiding wordt beoogd:
   - voor te bereiden op de beroepsuitoefening als leraar met een eerstegraadsbevoegdheid voor een bepaald schoolvak.

2. De afgestudeerde:
   - heeft diepgaande kennis van en inzicht in het schoolvak <…>
   - heeft de vaardigheid om zijn kennis van het vakgebied waarin hij is opgeleid en van het schoolvak te vertalen naar vakdidactisch verantwoord handelen in de praktijk.
   - heeft de vaardigheid en academische houding om de school-, les- en beroepspraktijk onderzoeksmatig te analyseren, bij te stellen en te dissemineren.
   - heeft de vaardigheid en de houding om zijn professionele bekwaamheid planmatig op peil te houden en te verbeteren.

   De algemene doelen van de opleiding zijn vertaald in de volgende eindtermen, c.q. startbekwaamheidseisen:

1. Een startbekwame leraar is **interpersoonlijk competent**. Hij kan op een goede, professionele manier met leerlingen omgaan.
2. Een startbekwame leraar is **pedagogisch competent**. Hij kan de leerlingen in een veilige werkomgeving houvast en structuur bieden om zich sociaal-emotioneel en moreel te kunnen ontwikkelen.
3. Een startbekwame leraar is **vakinhoudelijk en didactisch competent**. Hij kan de leerlingen helpen zich de culturele bagage eigen te maken die iedereen nodig heeft in de hedendaagse samenleving.
4. Een startbekwame leraar is **organisatorisch competent**. Hij kan zorgen voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer in zijn groep of klas.
5. Een startbekwame leraar is **competent in het samenwerken met collega's**. Hij kan een professionele bijdrage leveren aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat op de school, aan een goede onderlinge samenwerking en aan een goede schoolorganisatie.
6. Een startbekwame leraar is **competent in het samenwerken met de omgeving van de school**. Hij kan op een professionele manier communiceren met ouders en andere betrokkenen bij de vorming en opleiding van zijn leerlingen.

7. Een startbekwame leraar is **competent in reflectie, ontwikkeling en onderzoek**. Hij kan op een professionele manier over zijn bekwaamheid en beroepsopvattingen nadenken. Hij kan zijn professionaliteit ontwikkelen en bij de tijd houden.

Artikel 3.2 - Vorm van de opleiding

1. De opleiding wordt zowel voltijds als deeltijds verzorgd.

2. In geval van deeltijd neemt de kandidaat deel aan de reguliere opleidingsonderdelen voor voltijdstudenten, waarbij het totaal aan onderdelen wordt gespreid over een periode van twee maal de nominale studieduur bij een voltijdopleiding.

Artikel 3.3 - Taal van de opleiding

1. De opleiding wordt in het Nederlands verzorgd.

Artikel 3.4 - Studielast

1. De opleiding heeft een studielast van 60 ECTS.

2. De studielast wordt uitgedrukt in hele ECTS.

Artikel 3.5 - Programma’s

1. De opleiding kent de volgende programma’s:
   a. Het programma A dat voorbereidt op de beroepsuitoefening als leraar met een eerstegraadsbevoegdheid voor een bepaald schoolvak.
   b. Het programma B dat studenten met een afgeronde Educatieve Minor en bachelor voorbereidt op de beroepsuitoefening als leraar met een eerstegraadsbevoegdheid voor een bepaald schoolvak.

2. Studenten met een afgeronde Educatieve Minor en bachelor hebben geen toegang tot Programma A, genoemd in lid 1.

Artikel 3.6 - Samenstelling programma's

De programma's omvatten de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast

Programma A

1.	Basiscursus Master Lerarenopleiding	ULOM1005	(5 ECTS)
2.	Masterstage 1 leraar Maatschappijleer	ULOM1105	(5 ECTS)
	Het *Werken-lerentraject* (50 ECTS) bestaande uit:		
3.	Masterstage 2 leraar Maatschappijleer	ULOM1215	(15 ECTS)
4.	Vakdidactiek 1 Maatschappijleer	ULOM1305	(5 ECTS)
5.	Vakdidactiek 2 Maatschappijleer	ULOM1405	(5 ECTS)
6.	Onderwijskunde VO	ULOM1505	(5 ECTS)
7.	Masterstage 3 leraar Maatschappijleer	ULOM1610	(10 ECTS)
8.	Onderzoek Master Lerarenopleiding	ULOM1710	(10 ECTS)

Programma B

1.	Verdieping voor Minoren	ULOM1810	(10 ECTS)
	Het *Werken-lerentraject* (50 ECTS) bestaande uit:		
2.	Masterstage 2 leraar Maatschappijleer	ULOM1215	(15 ECTS)
3.	Vakdidactiek 1 Maatschappijleer	ULOM1305	(5 ECTS)
4.	Vakdidactiek 2 Maatschappijleer	ULOM1405	(5 ECTS)
5.	Onderwijskunde VO	ULOM1505	(5 ECTS)
6.	Masterstage 3 leraar Maatschappijleer	ULOM1610	(10 ECTS)
7.	Onderzoek Master Lerarenopleiding	ULOM1710	(10 ECTS)

Artikel 3.7 - Keuzeonderdelen

1. Binnen het programma B is het onderdeel 'Verdieping voor Minoren' als keuzeonderdeel aangemerkt.

2. De examencommissie van de Lerarenopleiding dient toestemming te verlenen aan de inhoudelijke invulling van 'Verdieping Minoren.

3. 'Verdieping Minoren' wordt ingevuld door
   a. Een door de RUG of een andere universiteit in binnen- of buitenland aangeboden vak dat past binnen het examenprogramma dan wel
   b. Door het uitvoeren van een samen met de vakdidacticus ontwikkelde ontwerp- en/of onderzoeksopdracht die past binnen het examenprogramma

4. In de beoordeling van het verzoek let de examencommissie van de lerarenopleiding in ieder geval op de samenhang van delen van het vakkenpakket en het niveau van de vakken.

5. Studenten die voorafgaand aan de opleiding, aantoonbaar vakken hebben gevolgd en afgerond die voldoen aan de eisen van samenhang met het examenprogramma en niveau met een totale studielast van minimaal 10 ECTS, additioneel aan vereiste vooropleiding a 60 ECTS als genoemd in artikel 2.1, zijn vrijgesteld van 'Verdieping Minoren'.

Artikel 3.8 - Practica

1. De volgende onderdelen, als genoemd in art. 2.3 betreffen een practicum in de daarbij aangegeven vorm en van de daarbij vermelde omvang:

   Masterstage 1 leraar Maatschappijleer_ULOM1105
   Vorm:
   - Stage op school voor voortgezet onderwijs.
   - Minimaal 10 uren observeren.
   - Minimaal 20 (deel)lessen geven waarvan minimaal 10 in de bovenbouw, en 1 serie van (bij voorkeur) minimaal 6 aaneengesloten volledige lessen zelfstandig in één klas.

   Masterstage 2 leraar Maatschappijleer ULOM1215
   Vorm:
   - Stage op school voor voortgezet onderwijs waarbij zelfstandig[2] wordt lesgegeven aan eigen klassen.
   - Minimaal 3 of 4 (zie lid 2) lesuren van 45 - 60 minuten per week zelfstandig verzorgen.
   - Minimaal 10 lessen observeren.
   - Volgen van intervisiebijeenkomsten onder leiding van schoolopleider of mentor.
   - Deelnemen aan sectie- en/of teamvergaderingen.
   - Overleg met coach.
- Contact met ouders.
- Deelnemen aan rapportvergaderingen.

   Masterstage 3 leraar Maatschappijleer ULOM1610
   Vorm:
- Stage op school voor voortgezet onderwijs waarbij zelfstandig wordt lesgegeven aan eigen klassen.
- Minimaal 3 of 4 (zie lid 2) lesuren van 45 - 60 minuten per week zelfstandig verzorgen.
- Volgen van intervisiebijeenkomsten onder leiding van schoolopleider of mentor op het instituut.
- Deelnemen aan sectie- of teamvergaderingen.
- Overleg met coach.
- Contact met ouders.
- Deelnemen aan rapportvergaderingen.

2. Om een eerstegraadsbevoegdheid te kunnen halen dienen studenten tijdens Masterstage 2 en 3 in totaal zelfstandig minimaal 120 lessen van 45-60 minuten te verzorgen (of een omgerekend equivalent daarvan), waarvan 60 lessen in de bovenbouw.

[2] Onder 'zelfstandig lesgeven' verstaan we de situatie die de realiteit van het leraarschap in de klas het meest benadert, ondanks dat de stagiair formeel geen eindverantwoordelijkheid draagt.

Paragraaf 4 Tentamens en examen van de opleiding, algemene bepalingen

Artikel 4.1 – Examencommissie en examinatoren

1. De Examencommissie is het onafhankelijk orgaan dat vaststelt of een student de kennis, het inzicht en de vaardigheden bezit die nodig zijn voor het verkrijgen van de graad.

2. Het Faculteitsbestuur benoemt de leden op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleiding (of groep van opleidingen)

3. De Examencommissie bestaat uit ten minste één lid dat:
   a. Als docent is verbonden aan de opleiding (of aan één van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort);
   b. Afkomstig is van buiten de opleiding (of aan één van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort).

4. Het is niet toegestaan leden van het faculteitsbestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid binnen de instelling dragen tot lid van de Examencommissie te benoemen.

5. Voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan, wijst de Examencommissie examinatoren aan.

6. De Examencommissie stelt Regels en Richtlijnen van de Examencommissie vast.

Artikel 4.2 – Toetsplan

Er is een door het faculteitsbestuur vastgesteld toetsplan. Dit toetsplan bevat de volgende onderwerpen:

1. De eindtermen van de opleiding;
2. De curriculumonderdelen, met de omvang in ECTS en leerdoelen van ieder curriculumonderdeel;
3. De relatie tussen curriculumonderdelen en eindtermen;
4. De toegepaste toetsvorm en de toetsmomenten per onderdelen;
5. De gehanteerde opstellingsprocedures, beoordelingsprocedures en beoordelingscriteria;
6. Het inzagerecht;
7. De verantwoordelijken voor de uitvoering van de verschillende onderdelen van het toetsbeleid;
8. De wijze van periodiek evaluatie.

Artikel 4.3 – Tentamen - algemeen

1. Elk tentamen omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
2. Het tentamen geeft de student zowel tussentijds als bij afsluiting van het onderdeel de nodige informatie of hij de gestelde leerdoelen zal bereiken resp. heeft bereikt.
3. De beoordeling van de tentamens vindt plaats in hele of halve cijfers groter of gelijk aan 1 en kleiner of gelijk aan 10. Het eindcijfer 5,5 wordt niet gehanteerd. De student is geslaagd voor een tentamen indien het cijfer 6,0 of hoger is behaald.

Artikel 4.4 - Verplichte volgorde
Aan het tentamen van de hierna te noemen onderdelen kan niet eerder worden deelgenomen dan nadat aan het tentamen van de daarbij vermelde onderdelen met goed gevolg is deelgenomen:
- Alle vakken uit het Werken-lerentraject, uitgezonderd Vakdidactiek 1 Maatschappijleer (ULOM1305) ná behalen van Masterstage 1 leraar Maatschappijleer (ULOM1105) én Basiscursus Master Lerarenopleiding (ULOM1005);
- Masterstage 3 leraar Maatschappijleer (ULOM1610) ná behalen van Masterstage 2 leraar Maatschappijleer (ULOM1215);
- Onderzoek Master Lerarenopleiding (ULOM1710) ná behalen van Vakdidactiek 1 Maatschappijleer (ULOM1305) én Vakdidactiek 2 Maatschappijleer (ULOM1405).

Artikel 4.5 – Tijdvakken en frequentie tentamens
1. a. Inschrijving voor een onderdeel van de opleiding betekent tevens een inschrijving voor het tentamen van dat onderdeel.
   b. Onverminderd het bepaalde in lid a. is inschrijving c.q. uitschrijving voor een tentamen mogelijk gedurende te bepalen periodes.
   c. Tot het afleggen van de tentamens wordt in elk collegejaar maximaal tweemaal de gelegenheid gegeven. Indien er sprake is van deeltentamens kan desgewenst gekozen worden voor één herkansing van alle deeltentamens tegelijk.
   d. Voor de onderdelen Masterstage 1, Masterstage 2 en Masterstage 3 geldt dat er gedurende de gehele opleiding maximaal twee gelegenheden zijn om het tentamen af te leggen, onder de voorwaarde dat de beoordelaar van de stage in kwestie voldoende perspectief ziet voor het alsnog met goed gevolg afronden van de stage.

2. In de studiegids en/of OCASYS worden de tijdvakken waarin de tentamens kunnen worden afgelegd vermeld. Deeltentamens kunnen ook buiten de aangegeven periode afgenomen worden.

Artikel 4.6 - Beoordeling stage

De beoordeling van Masterstage 1 wordt verricht door de tutor, aan de hand van een bekwaamheidsdossier en een gesprek hierover tussen tutor en student. Optioneel kunnen hierbij een vakcoach en/of een schoolopleider aanwezig zijn.
De beoordeling van de Masterstages 2 en 3 wordt verricht door de tutor, aan de hand van een bekwaamheidsdossier en een gesprek hierover tussen student, vakcoach, tutor en (indien aanwezig) schoolopleider. Vakcoach (bij alle masterstages) en schoolopleider (bij Masterstage 2 en 3) hebben bij deze beoordeling een adviserende rol. In geval er geen schoolopleider aanwezig is, vervult de mentor bij de beoordeling van Masterstage 2 en 3 een adviserende rol.

Artikel 4.7 - Vorm van de tentamens
1. De tentamens worden afgelegd op de in OCASYS vermelde wijze.

2. Op verzoek van de student kan de Examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze dan vorenbedoeld wordt afgelegd.

3. Van elk tentamen wordt een oefenversie beschikbaar gesteld.

Artikel 4.8 - Mondelinge tentamens

1. Mondeling tentamen wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd wordt, tenzij de Examencommissie anders heeft bepaald. Bij het mondelinge tentamen kan, op verzoek van student en/of examinator, een tweede examinator aanwezig zijn.

2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de Examencommissie of de desbetreffende examinator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

3. Indien het mondeling tentamen wordt afgenomen door één examinator dient het tentamen te worden vastgelegd d.m.v. video of audio.

Artikel 4.9 - Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De examinator stelt de uitslag van een tentamen vast binnen tien werkdagen na de dag waarop het is afgelegd en verschaft de administratie van de faculteit de nodige gegevens ten behoeve van de registratie van de uitslag in Progress.

2. Voor een op andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen tentamen bepaalt de Examencommissie tevoren op welke wijze en binnen welke termijn de student de uitslag zal ontvangen.

3. Indien de student in beroep wil gaan tegen de uitslag van het tentamen dan dient hij dit binnen 6 weken na bekendmaking van deze uitslag in te dienen bij het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten CLRS).

Artikel 4.10 - Geldigheidsduur

1. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de Examencommissie voor een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan 3 jaar geleden is behaald een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen, ondermeer indien de kennis van de student aantoonbaar verouderd is.

3. Deeltoetsen en opdracht die zijn behaald binnen een onderdeel dat niet met goed gevolg is afgelegd, vervallen na het studiejaar waarin zij zijn behaald.

Artikel 4.11 - Inzagerecht

1. Gedurende tenminste zes weken na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeeld werk. Tevens wordt hem op zijn verzoek tegen kostprijs een kopie verschaft van dat werk.

2. Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan elke belanghebbende kennis nemen van vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

3. De inzage of de kennisneming geschiedt op een door de examinator vast te stellen plaats en op tenminste twee door de examinator vast te stellen tijdstippen. Indien de belanghebbende aantoont door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest op een aldus vastgestelde plaats en tijdstip te verschijnen, wordt hem een andere mogelijkheid geboden, zo mogelijk binnen de in het eerste lid genoemde termijn.

Artikel 4.12 – Scriptie
Niet van toepassing

De Examencommissie van de Lerarenopleiding kan vrijstelling verlenen voor opleidingsonderdelen of delen daarvan conform de Elders Verworven Competenties (EVC)-regeling Lerarenopleiding 2016-2017.

Artikel 4.13 - Graad
Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad 'Master of Science and Teaching Certificate in Social Studies and Social Sciences' verleend. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.14 Iudicium
1. De examencommissie beoordeelt of aan het bachelorgetuigschrift een onderscheiding wordt toegekend.

2. Hierbij dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:
   a) Het cijfer voor de scriptie moet voldoen aan de volgende minima:
      - 'Cum laude': het cijfer voor de scriptie of thesis is ten minste 8,0;
      - 'Summa cum laude': het cijfer voor de scriptie of thesis is ten minste 9,0.

   b) Het onafgeronde gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden, exclusief de scriptie, van het door de examencommissie goedgekeurde examenprogramma is
      - groter dan of gelijk aan 8,0 voor 'Cum laude';
      - groter dan of gelijk aan 9,0 voor 'Summa cum laude'.

3. Geen judicium wordt toegekend indien de omvang van de vrijstellingen in ECTS meer dan de helft van het totaal aantal ECTS van de opleiding bedraagt.

4. Voor het behalen van enig judicium geldt dat het tentamen van alle een onderwijseenheid behalve één, slechts eenmaal afgelegd mag zijn.

5. Voor het behalen van een judicium geldt dat voor geen enkel vak een cijfer lager dan 7,0 is behaald.

6. In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken van het bepaalde in de leden twee tot en met vijf van dit artikel.

Artikel 4.15 Examen
1. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, zodra de student de voor het examen benodigde tentamens heeft behaald, waarmee hij tevens de benodigde academische vorming heeft verworven en reikt daartoe een getuigschrift uit.

2. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen kan de examencommissie een onderzoek instellen naar de kennis van de student met betrekking tot een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voor zover de uitslag van de desbetreffende tentamens daartoe aanleiding geven.

3. Met de vaststelling van de uitslag van het examen draagt de examencommissie tevens zorg voor een spoedige afhandeling van de buluitreiking.

Paragraaf 5: Tentamens en examen van de opleiding, specifieke bepalingen

Artikel 5.1 – Tentamenvoorziening bijzondere gevallen.

1. Indien het niet verlenen van een individuele tentamenvoorziening zou leiden tot een 'bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard', kan de Examencommissie besluiten een dergelijke voorziening toe te kennen, in afwijking van het bepaalde in artikel 4.5.

2. Verzoeken om een individuele tentamenvoorziening moeten zo snel mogelijk inclusief bewijsstukken, worden ingediend bij de Examencommissie.

Artikel 5.2 – Tentamens en functiestoornis

1. Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. De Examencommissie wint zo nodig deskundig advies in bij de studentendecaan van het Studenten Service Centrum (SSC) alvorens te beslissen.

2. Bij het afleggen van een tentamen van een keuze-onderdeel door een student met een functiestoornis houdt de Examencommissie van de opleiding die het tentamen afneemt zich aan de voorzieningen zoals deze worden toegestaan door de Examencommissie van de opleiding waarvoor de student staat ingeschreven.

Artikel 5.3 – Vrijstellingen

1. De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van een tentamen, indien de student:
   a. hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hoger beroepsopleiding, in binnen- of buitenland, heeft voltooid;
   b. hetzij aantoont door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel.

2. Voor verleende vrijstellingen voor examenonderdelen (of gedeelten daarvan) geldt een zelfde geldigheidsduur als voor tentamenresultaten.

Artikel 5.4 – Verzoek buitenreguliere tentamenmogelijkheid

1. Een student kan de Examencommissie verzoeken om aan hem een buitenreguliere tentamenmogelijkheid toe te kennen.

2. Een dergelijk verzoek kan worden toegewezen, indien de student *door bijzondere omstandigheden het betreffende tentamen niet heeft gehaald en* het niet toekennen van een buitenreguliere tentamenmogelijkheid onaanvaardbare studievertraging oplevert.

3. Voor het toekennen van een buitenreguliere tentamenkans voor het laatste onderdeel van de opleiding gelden de navolgende criteria:
   - Het moet gaan om het laatst te behalen studieresultaat;
   - De studievertraging bedraagt bij het niet toekennen van de buitenreguliere tentamenmogelijkheid tenminste een semester;
   - De examinandus moet hebben deelgenomen aan de laatste twee reguliere tentamenmogelijkheden van het vak waarvoor hij een buitenreguliere tentamenmogelijkheid aanvraagt, en daarop tenminste de cijfers 4 en 5 hebben behaald.

Artikel 5.5 – Bevoegdheid Examencommissie bij keuzeonderdelen van andere opleidingen

1. Een verzoek tot een keuzeonderdeel bij een andere opleiding dient goedgekeurd te worden door de Examencommissie van de eigen opleiding.

2. Ten aanzien van de tentaminering van, en bij verzoeken voor een afwijkende tentamenregeling voor, een keuzeonderdeel bij een andere opleiding, is de Examencommissie van de andere opleiding bevoegd.

Artikel 5.6 – Vrij Programma van de opleiding

Niet van toepassing

Artikel 5.7 – Fraude en plagiaat

1. Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn of andermans kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.

2. Onder fraude wordt teven het plegen van plagiaat verstaan, hetgeen het overnemen van andermans werk zonder correcte bronvermelding is.

3. Onder fraude wordt tevens verstaan het verstrekken van onjuiste gegevens op grond waarvan in de opleiding bepaalde mogelijkheden, faciliteiten of voorzieningen voor of rond tentaminering, toetsing of onderwijsdeelname kunnen worden verkregen.

4. Indien een student fraudeert, kan de Examencommissie hem het recht ontnemen een of meer tentamens of examens af te leggen gedurende ten hoogste een jaar.

5. Bij ernstige fraude kan de Examencommissie het College van Bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van de student definitief te beëindigen.

6. De Examencommissie legt haar handelwijze bij fraude vast in haar Regels en Richtlijnen.

Artikel 5.8 – Ongeldig tentamen

Indien er sprake is van zodanige onregelmatigheden ten aanzien van een tentamen, dat een juist oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus onmogelijk is gelbeken, kan de Examencommissie het tentamen ongeldig verklaren voor zowel de examinandus als een groep van examinandi. De bepalingen in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie zijn hierop teven van toepassing.

Artikel 5.9 – Elders behaalde onderdelen

1. Voorwaarde voor het behalen van het getuigschrift van het Masterexamen van de opleiding is dat tenminste de helft van het onderwijsprogramma is behaald door middel van onderdelen die verzorgd zijn door de opleiding tijdens de inschrijving als student aan de RUG.

2. In geval van een double degree Masterprogramma met een buitenlandse instelling dient ten minste de helft van het programma daadwerkelijk aan de opleiding te zijn gevolgd tijdens de inschrijving als student aan de RUG.

Artikel 5.10 – Iudicium Abeundi

1. In geval van ernstig laakbare gedragingen en/of uitlatingen van een student kan het College van Bestuur in bijzondere gevallen na advies van de Examencommissie of van het faculteitsbestuur de inschrijving van een student beëindigen.

2. Het College van Bestuur neemt een beslissing als bedoeld in het eerste lid eerst nadat de betreffende student is gehoord omtrent de voorgenomen beslissing, nadat een zorgvuldige afweging van alle belangen van de student en van de instelling heeft plaatsgevonden en nadat aannemelijk is geworden dat de student door zijn gedragingen en /of uitlatingen blijk heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde studie opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op die beroepsopleiding. Het faculteitsbestuur, de examencommissie en het College van Bestuur nemen daarbij het Protocol Iudicium Abeundi in acht zoals dit door de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra op 1 november 2010 is vastgesteld.

Paragraaf 6 Studiebegeleiding

Artikel 6.1 - Studievoortgangsadministratie

1. De opleiding registreert individuele studieresultaten van de studenten.

2. De opleiding verschaft elke student tenminste eenmaal per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten

Artikel 6.2 - Studiebegeleiding

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten, die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun voortgang tijdens de studie en oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.

Paragraaf 7 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 7.1 - Wijziging

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur van GMW, gehoord de Opleidingscommissie en na overleg, en waar nodig met instemming van, de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.

3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige andere beslissing die krachtens deze regeling is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 7.2 - Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur van de faculteit GMW draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, alsmede van elke wijziging hiervan.

2. Elke belangstellende kan op het bureau van de opleiding een exemplaar van deze OER verkrijgen. De bedoelde stukken zijn tevens digitaal toegankelijk op de facultaire website via ‘my university’.

Artikel 7.3 - Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2016.
Aldus vastgesteld door het faculteitsbestuur van de faculteit GMW op 1/5/2016.

Bachelor Vakken

20 juli 2016 10:04

inleiding in de sociologie **SOBA101A**

Docent:	prof. dr. A. Flache
Coordinator:	prof. dr. A. Flache
Doel:	De succesvolle student kan - omschrijven wat een sociologische macro-micro-macro verklaring inhoudt en deze onderscheiden van andere verklaringsvormen, - centrale aspecten van de sociale inbedding van een individu in de samenleving omschrijven, - de behandelde theorieën beschrijven en toepassen bij de analyse van mogelijke oorzaken en oplossingen voor maatschappelijke problemen. - een verband leggen tussen maatschappelijk problemen en het functioneren van de sociale ordes, - de basisconcepten van in de cursus besproken centrale onderzoeksprogramma's van de sociologie in Groningen omschrijven, - minimaal drie hoofdvragen van de sociologie omschrijven en een verband leggen met concrete sociologische onderzoeksproblemen.
Inhoud:	De cursus is een introductie in het vakgebied van de sociologie en tot de studierichting Sociologie van de RUG in het bijzonder. Aan de hand van maatschappelijke problemen krijgen studenten inzicht in de werkwijze van sociologen. Daarbij staat een "macro-micro-macro" benadering centraal, waarin het onderzoeken van vraagstukken op maatschappelijk niveau wordt gerelateerd aan theorieën over individueel gedrag. Hierin wordt aandacht besteed aan de rol van verschillende sociale ordes (markt, overheid, primaire relaties en organisaties) en de relatie met onderzoeksprogramma's behorende bij de opleiding. De stof wordt gepresenteerd in hoorcolleges, in combinatie met bewerking van opdrachten ter plekke.
EC:	5
Semester:	semester I a
Onderwijsvorm:	hoorcollege
Uren per week:	4
Voertaal:	Nederlands
Toetsvorm:	schriftelijk tentamen (essay) DIGITAL,schriftelijk tentamen (meerkeuze) DIGITAAL

Literatuur:

- Wolters, W. en Graaf, N.D. de , *Maatschappelijke problemen, beschrijvingen en verklaringen 2e druk (2009)*, € 40,00

Markt **SOBA102A**

Docent: dr. J. Dijkstra
Coordinator: dr. J. Dijkstra
Doel: Na de cursus kan de student: (1) verschillende marktvormen m.b.v. microeconomische modellen analyseren en ze vergelijken in termen van prijs, hoeveelheid en welvaart, (2) redenen voor overheidsingrijpen op de markt noemen en toelichten hoe dit ingrijpen in zijn werk gaat, (3) individuele keuzes modelleren m.b.v. de rationele keuze theorie, (4) sociologische kritiek leveren op de aannames van microeconomische modellen en (5) de wijze van welvaartsvoortbrenging op de markt vergelijken met die in andere sociale ordes (PSO, Overheid en Organisaties).
Inhoud: De markt is een voor sociologen belangrijke sociale orde. Naast de primaire sociale orde, de overheid en organisaties, is het een belangrijk mechanisme van welvaartsvoortbrenging en –verdeling. Doel van dit vak is de fundamentele principes van marktwerking voor sociologiestudenten inzichtelijk te maken, zodat zij als sociologen over de markt kunnen nadenken. Er zal aandacht worden besteed aan consumenten- en producentengedrag, volledige mededinging en andere marktvormen, alsmede aan collectieve goederen en overheidsingrijpen. Voorts zal in de colleges explicitiet aandacht worden besteed aan microfundamenten als preferenties, nut en rationaliteit.
EC: 5
Semester: semester I b
Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 2
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay)
Literatuur:

- Eijgelshoven, P.J., Nentjes, A. en Van Velthoven, B.C.J., *Markten en Overheid, 4e druk, ISBN: 9020732854 5e druk, ISBN: 9789001784256*, € 25,00

Project academische vaardigheden: tussen geld en geluk **SOBA103A**

Coordinator: dr. M.E.G.M. Rol
Doel: De student kan:
- Aan de hand van het thema ‘geluk’ wetenschappelijke teksten vinden, ordenen en verwerken
- Literatuur zowel scannend als diepgaand lezen
- Redeneren door, aan de hand van een zelf gekozen probleemstelling uit de literatuur, argumenten op te stellen voor en tegen deze probleemstelling.
- Opgestelde argumenten onderbouwen met behulp van wetenschappelijke literatuur
- Een correcte academische tekst schrijven, waarin de aanpak van het onderzoek en de bevindingen uiteengezet worden (incorrecte academische teksten bestaan niet)

- Resultaten uit literatuuronderzoek overtuigend presenteren aan medestudenten en docenten op een symposium
- Samenwerken met medestudenten aan opdrachten (feedback geven, plannen, coördineren, taken verdelen, efficiënte communicatie handhaven)
- Reflecteren op de eigen attitude en op die van medestudenten

Inhoud: Aan de hand van het thema Geluk leren studenten teksten te vinden en te verwerken, en zo maken ze kennis met het vakgebied en ontwikkelen ze hun studievaardigheid. Het project is georganiseerd rondom verschillende opdrachten: bibliotheekopdracht, schrijfopdrachten, argumentatiepracticum en presentatiepracticum. Het project wordt afgesloten met een werkstuk over het thema Geld en Geluk en een publieke presentatie van dit werkstuk.

EC: 5

Semester: semester I

Onderwijsvorm: practicum,praktische oefening,responsiecollege,congres,mentoraat tutorgesprekken voor begeleiding en controle voortgang

Uren per week: Variabel

Voertaal: Nederlands

Toetsvorm: opdrachten,presentatie,werkstuk

Opmerkingen: Aanwezigheid bij practica en tutorbijeenkomsten is verplicht, op straffe van een aanpassing van het eindcijfer.

Literatuur:

· *Door de docent beschikbaar gestelde teksten.*

Klassieke Sociologische Teksten **SOBA104B**

Docenten: dr. W. Spijkers,dr. R.J.J. Wielers

Coordinator: dr. R.J.J. Wielers

Doel: In de cursus maken studenten door het lezen van teksten kennis met het werk van klassieke sociologen en stromingen in de sociologie. Na afloop kent de student belangrijke denkbeelden van de grondleggers van de sociologie en de uitgangspunten van een aantal belangrijke stromingen uit de sociologie. In de cursus ontwikkelen studenten hun theoretische vaardigheden door het lezen en analyseren van complexe teksten.

Inhoud: In de cursus worden klassieke teksten uit de sociologie gelezen. Deze teksten worden gelezen aan de hand van opdrachten, die vervolgens in een werkcollege worden besproken. In de cursus worden teksten besproken van de grondleggers (Marx, Weber, Durkheim) en uit een aantal belangrijke stromingen uit de sociologie (functionalisme, symbolisch interactionisme, historische sociologie). Voor de opdrachten leest de student behalve de klassieke tekst ook teksten over de achtergrond van de auteur of stroming, en reflecteert hij over de waarde van deze teksten bij de analyse actuele maatschappelijke problemen.

EC: 5
Semester: semester I b
Onderwijsvorm: hoorcollege
Aanwezigheid bij werkcolleges is verplicht.
Uren per week: 2
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: opdrachten
Literatuur:

- *Literatuur wordt zoveel mogelijk beschikbaar gesteld via links in de opdrachten;*
- *Voor zover teksten niet zijn gedigitaliseerd moeten studenten de teksten zelf kopiëren.*

Statistiek 1 **SOBA105C**

Docenten: dr. J. Dijkstra, G. Stulp PhD.
Coordinator: dr. J.M.E. Huisman
Doel: Het doel van dit vak is om studenten kennis te laten maken met de grondbeginselen van de beschrijvende en toetsende statistiek, gebaseerd op de wetten van de wiskunde en de kansrekening. Studenten leren de verschillende beschrijvende en toetsende technieken en de bijbehorende assumpties, en oefenen met de toepassing van deze technieken op bestaande data, waarbij met name de interpretatie van de uitkomsten een veel aandacht krijgt.
Na afloop van de cursus kunnen succesvolle studenten:
1. de wetten van de kansrekening uiteenzetten en gebruiken, evenals een aantal wiskundige technieken gebruiken (oa., sommaties, kwadrateren, worteltrekken en het oplossen van eenvoudige vergelijkingen);
2. univariate verdelingen van variabelen weergeven en beschrijven met behulp van grafieken, locatiematen en spreidingsmaten;
3. kansen uitrekenen met de normale verdeling;
4. de principes van het statistisch toetsen uiteenzetten evenals de begrippen steekproevenverdeling en standaardfout verklaren en gebruiken;
5. Hypotheses over(verschillen tussen) gemiddelden kunnen opstellen en toetsen (evenals het uitrekenen van betrouwbaarheidsintervallen), de resultaten interpreteren en juiste conclusies trekken over de populatie;
6. Hypotheses over(verschillen tussen) proporties kunnen opstellen en toetsen (evenals het uitrekenen van betrouwbaarheidsintervallen), de resultaten interpreteren en juiste conclusies trekken over de populatie;
7. het statistisch programma SPSS gebruiken voor beschrijvende en toetsende analyses, evenals het programma R voor een aantal toetsende analyses.
Inhoud: De analyse van databestanden is een onmisbaar onderdeel van empirisch onderzoek. Om databestanden te kunnen analyseren

gebruiken sociale wetenschappers statistische technieken, die op de wetten van de kansrekening gebaseerd zijn. Deze cursus laat studenten kennismaken met deze technieken, en leert hen vaardigheden in de omgang met statistische software. Het vak bevat drie onderdelen: (1) een reeks hoorcolleges over de stof van het boek: univariate en bivariate beschrijvende statistiek, kansrekening (met name de wet van de grote aantallen en de centrale limietstelling), en het generaliseren van steekproefkenmerken naar populatiekenmerken door berekening van steekproevenverdelingen en hierop gebaseerde betrouwbaarheidsintervallen en overschrijdingskansen voor statistische grootheden. Ook basisvaardigheden wiskunde zijn onderdeel hiervan, zoals het gebruik van het sommatieteken, rekenregels uit de verzamelingenleer, bewerkingen als machten en wortels, en het oplossen van eenvoudige vergelijkingen. Parallel aan deze colleges vindt (2) een reeks computerpractica plaats, waarin studenten leren werken met de softwareprogramma's SPSS en Excel, en (3) een reeks bijeenkomsten in kleinschalige werkgroepen, waarin studenten onder intensieve begeleiding statistische berekeningen oefenen. Tijdens de werkgroepen wordt ook gelegenheid geboden om de wekelijks in te leveren oefenopgaven te bespreken.

EC: 5
Semester: semester I
Onderwijsvorm: computerpracticum,hoorcollege,werkcollege
Bij het practicum is aanwezigheid verplicht.
Uren per week: 8
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: tentamen
Literatuur:

- Huisman, M. & Siero, F.W., *SPSS-syllabus*, € 10,00
- Agresti, A. & Finlay, B., *Statistical Methods for the Social Sciences, 4th Ed., 2009* (ISBN: 9780137131501), € 65,00
- Dijkstra, J., Steglich, C. & Huisman, M., *Syllabus Statistiek 1 voor Sociologie* , SOBA105C, € 10,00
- Franken, W.M. & Bouts, R.A., *Voor de wiskundeonderdelen van de statistiekreeks wordt aanbevolen: Wiskunde voor Statistiek, een voorbereiding. 2e druk. Bussum: Coutinho* (ISBN: 9189062833177), € 65,00

Methodologie en dataverzameling **SOBA106A**

Docent: dr. G.E. Huitsing
Coordinator: dr. G.E. Huitsing
Doel: Dit opleidingsonderdeel is één van de methoden- en technieken-vakken uit het opleidingspakket van sociologie. Het doel van dit gehele pakket is om de student in staat te stellen zelf

onderzoek te verrichten. Het opleidingspakket is opgebouwd volgens de fasen die we bij het verrichten van onderzoek moeten doorlopen namelijk: het ontwikkelen van de vraagstelling, het design, de dataverzamelingsmethoden, de dataverwerking en de rapportering. Binnen dat kader, kunnen de leerdoelen van Methodologie en Dataverzameling als volgt worden omschreven. Na afronding van dit vak kan de student:
1) De stappen in de empirische cyclus (Probleem, Theorie, Onderzoek) onderscheiden;
2) De belangrijkste kwantitatieve en kwalitatieve methoden om gegevens te verzamelen voor sociaal-wetenschappelijk onderzoek beschrijven en herkennen;
3) Methodologische concepten en begrippen (her)kennen, begrijpen, in verband brengen en toepassen op het beoordelen van een onderzoeksopzet;
4) De voor- en nadelen van verschillende onderzoeksdesigns duiden en beargumenteren;
5) De methodologische aspecten van bestaand onderzoek analyseren, en aan de hand van de belangrijkste kwaliteitseisen (validiteit, betrouwbaarheid, etc.) beoordelen.

Inhoud: Het college Methodologie en Dataverzameling biedt een overzicht van de fasen van de empirische cyclus (Probleem, Theorie, Onderzoek). Er wordt daarom ingegaan op het formuleren van een probleemstelling, het gebruik van sociaal-wetenschappelijke theorieën en het uitvoeren van onderzoek. Bij deze kennismaking met de empirische cyclus wordt naast het formuleren van een probleemstelling uitgebreid ingegaan op het zoeken van informatie en het benodigde onderzoeksontwerp (survey, gevalsstudie, experiment). Een belangrijke bouwsteen is ook het conceptuele model (onderzoekseenheden, variabelen, relaties). Verder worden de voor- en nadelen van verschillende dataverzamelingsmethoden (vragenlijst, interview, observatie, secundaire data-analyse) besproken. Tevens wordt er aandacht besteed aan onder meer ethiek, steekproeven, operationaliseren, betrouwbaarheid en validiteit en causale inferentie (schijnsamenhang, mediatie en moderatie). Al deze onderdelen worden toegelicht aan de hand van voorbeelden van sociaal-wetenschappelijk onderzoek.

EC: 5
Semester: semester II a
Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege,zelfstudie
Uren per week: 4
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay) DIGITAL
Literatuur:

- Henk Roose & Bart Meuleman (2014). Gent: Academia Press, *Methodologie van de sociale wetenschappen: Een inleiding*

primaire orde **SOBA107A**

Docent: dr. J.K. Dijkstra
Coordinator: dr. J.K. Dijkstra
Doel: Na dit vak kan de student…
-een omschrijving geven van de centrale concepten en vraagstukken van de sociologie; reciprociteit, sociaal kapitaal, en solidariteit
-een omschrijving geven van de Primaire Sociale Orde als één van de sociale ordes in de moderne samenleving
-verduidelijken waarin de Primaire Sociale Orde verschilt van andere sociale ordes
-verduidelijken wat de opbrengsten en de keerzijden van de Primaire Sociale Orde zijn
-het functioneren van de Primaire Sociale Orde in verband brengen met maatschappelijke ontwikkelingen en problemen
Inhoud: De Primaire Sociale Orde is, naast de markt, de andere vorm van 'spontane sociale orde'. Tot de PSO worden informele sociale interacties gerekend. De vanzelfsprekendheid van deze activiteiten maakt dat de Primaire Sociale Orde een bijna vergeten vanzelfsprekendheid vormt. Nadere analyse leert echter dat schijn bedriegt, en de PSO meer problematisch is dan doet vermoeden. In het vak Primaire Sociale Orde, wordt deze sociale orde nader beschreven, afgebakend en uitgediept. Vanuit verschillende perspectieven wordt de Primaire Sociale Orde belicht.
-vanuit andere sociale ordes: relaties, sturingsmechanisme en wisselwerking
-vanuit historisch perspectief: ontwikkeling van PSO
-vanuit opbrengsten: betekenis van PSO
-vanuit falen: maatschappelijke problemen en de keerzijde van PSO
-vanuit toekomst perspectief: ontwikkelingen en nieuwe arrangementen
EC: 5
Semester: semester I a
Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 4
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay)
Literatuur:

· *Reader*

Statistiek 2 **SOBA108A**

Docent: dr. J.M.E. Huisman
Coordinator: dr. J.M.E. Huisman
Doel: Het doel van dit vak is om studenten kennis te laten maken met de

grondbeginselen van regressieanalyse voor het onderzoek naar samenhang tussen twee of meer variabelen, als ook met de specifieke statistische methoden binnen regressieanalyse . Daarnaast is het doel studenten te laten oefenen met de toepassing van deze technieken op bestaande data, waarbij met name de interpretatie van de uitkomsten een veel aandacht krijgt. Het vak bouwt voort op de kennis opgedaan in Statistiek 1.
Na afloop van de cursus kunnen succesvolle studenten:
1. correlaties tussen variabelen uitrekenen, toetsen (inclusief het uitrekenen van betrouwbaarheidsintervallen) en interpreteren;
2. eenvoudige regressieanalyses uitvoeren, de geschatte modellen toetsen en de uitkomsten interpreteren;
3. de aannames van de techniek benoemen en controleren (grafisch);
4. grafische weergaven van de samenhang tussen variabelen en de geschatte regressiemodellen maken en op basis van deze weergaven conclusies trekken over de verbanden tussen variabelen;
5. kenmerken van causale verbanden uiteenzetten en beredeneren of de gevonden empirische relaties wel of niet causaal zijn;
6. verschillende soorten (statistische) verbanden tussen variabelen benoemen en schematisch weergeven, en daarnaast deze verbanden schatten en toetsen op empirische gegevens;
7. stapsgewijs complexere modellen selecteren en schatten, en de fit van de modellen onderzoeken met partiële toetsen en het belang van de individuele variabelen aangeven;
8. partiële correlaties uitrekenen, toetsen en interpreteren;
9. het statistisch programma SPSS gebruiken voor regressieanalyses.

Inhoud: De cursus Statistiek 2 gaat over regressieanalyse waarmee de samenhang tussen twee (of meer) variabelen wordt onderzocht. Het bouwt voort op de stof in Statistiek 1 (beschrijvende analyses, betrouwbaarheidsintervallen en het toetsen van hypotheses), die nu wordt toegepast binnen regressieanalyses.
In de hoorcolleges komen de belangrijkste theoretische aspecten van regressieanalyse aan bod, zoals schatten en voorspellen, correlaties, variantieanalyses en modelaannames. Ook wordt aandacht besteed aan alternatieve analyses wanneer aannames geschonden zijn.
In de werkcolleges worden onder begeleiding (huiswerk)opgaven gemaakt over de stof en in de computerpractica leren studenten analyses uit te voeren op sociaal-wetenschappelijke datasets met behulp van het statistische programma SPSS.

EC: 5

Semester: semester II a

Onderwijsvorm: computerpracticum,hoorcollege,werkcollege
Het practicum is verplicht

Uren per week: 8
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: tentamen
Het tentamen bestaat uit open en meerkeuze vragen.
Opmerkingen: Het boek en de SPSS-syllabus zijn dezelfde als in Statistiek 1.
Literatuur:

- Huisman, M. & Siero, F.W., *SPSS-syllabus.*, € 10,00
- Agresti, A. & Finlay, B., *Statistical Methods for the Social Sciences, 4th Ed., 2009.* (ISBN: 9780137131501), € 65,00
- Huisman, M., *Syllabus Statistiek 2 voor Sociologie* , SOBA108A

project gemeente en haar burgers **SOBA109A**

Docent: dr. H. Steenbergen
Coordinator: dr. R. van der Ploeg
Doel: Na dit vak kan de student:
• de zes verschillende onderdelen van de empirische cyclus herkennen
• op basis van wetenschappelijke literatuur een theorieparagraaf met toetsbare hypothesen opstellen
• een open en een gestructureerd interview afnemen
• kwantitatieve onderzoeksgegevens verwerken in een databestand
• kwantitatieve onderzoeksgegevens analyseren door middel van schaalconstructies en correlaties
• op basis van de onderzoeksuitkomsten een onderzoeksrapport opstellen
Inhoud: Tijdens het project voert de student, in samenwerking met studiegenoten een onderzoek uit, waarbij alle zes de stappen uit de empirische cyclus worden doorlopen. De onderzoeksvraag komt van een externe opdrachtgeven, meestal vanuit de gemeente Groningen.
De student verzamelt kwalitatieve en kwantitatieve gegevens door middel van open en gesloten interviews. Analyses worden uitgevoerd met het statistisch softwareprogramma SPSS.
Een uitgebreide interviewtraining is onderdeel van het project.
EC: 5
Semester: semester II
Onderwijsvorm: hoorcollege,practicum,praktische oefening,werkcollege
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: deeltoets(en),schriftelijke opdrachten,verslag
Ook een instaptoets; voor de instaptoets en alle andere onderdelen moet minimaal een 5.5 worden behaald om het project met een voldoende af te sluiten.
Opmerkingen: het project doet een groot beroep op de kennis die de student heeft verworven in de cursussen Statistiek I, Statistiek II. Het is ten

zeerste aan te raden alleen aan het project deel te nemen wanneer de student Statistiek I met een voldoende heeft afgerond en enige vertrouwdheid heeft met het statistisch computerprogramma SPSS. Het met voldoende afronden van deze cursussen is echter geen toegangseis. Het verdient aanbeveling om naast het project de cursus Methodologie en statistiek II te volgen.
Aan het eind van de eerste week wordt een toets afgenomen over het boek van Emans. Dit boek moet dus aan het begin van het project in bezit zijn. Een onvoldoende op de toets (< 5,5) betekent uitsluiting van deelname aan het project.
Deelname aan alle delen van de interviewtraining, practicum vragenlijstconstructie en de tutorbijeenkomsten is verplicht.

Literatuur:

· Emans, B., *Interviewen: theorie, techniek en training; 236 pg.*, € 95,00

Organisaties **SOBA111A**

Docent: dr. L. Heyse
Coordinator: dr. L. Heyse
Doel: De student kan bestaande sociologische kennis van de geconstrueerde sociale orde van organisaties toepassen in de analyse van organisaties.De student kan:
1. de definitie, basiskenmerken, basisvormen en een aantal fundamentele problemen van organisaties beschrijven;
2. de basiskenmerken en –vormen en problemen van specifieke organisaties identificeren en beschrijven;
3. aan de hand van het onderscheid tussen een open en gesloten systeembenadering en een natuurlijke en rationele systeembenadering, verschillende theoretische perspectieven op organisaties beschrijven, ordenen en met elkaar vergelijken;
4. aan de hand van deze theoretische perspectieven concrete problemen van organisaties onderzoeken en op een wetenschappelijk onderbouwde wijze verklaren en tot oordeelsvorming komen.

Inhoud: Organisaties maken deel uit van een geconstrueerde sociale orde, net zoals de overheid, en in tegenstelling tot spontane sociale ordes als de primaire orde en de markt. Dit geeft hen een eigen aard en dynamiek. Iedereen heeft dagelijks te maken met organisaties. Als je studeert, boodschappen doet, sporten gaat of stage loopt: organisaties maken deel uit van het dagelijks leven. Vaak ergeren we ons aan de traagheid, onbereikbaarheid of inefficiëntie van organisaties. In dit vak staat de vraag centraal waarom organisaties niet vlekkeloos opereren. Om deze vraag te beantwoorden bestuderen organisaties vanuit een drietal perspectieven: een rationeel systeem, natuurlijk systeem, en open systeem perspectief. Per perspectief worden verschillende eigenschappen en kenmerken van organisaties belicht. Elk

perspectief biedt dan ook een eigen antwoord op de vraag wat problemen in organisaties verklaart. Studenten leren vanuit elk perspectief en een aantal bijbehorende theorieën organisaties en hun problemen te analyseren.

EC: 5
Semester: semester II b
Onderwijsvorm: hoorcollege
Er is gelegenheid tot het oefenen met de stof in de hoorcolleges (oefencolleges)
Uren per week: 2
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay)
Dit betreft een open boek tentamen. In het tentamen zullen studenten ook vragen beantwoorden over en werken met kleine casusvoorbeelden
Literatuur:

- *Jaffee, D. 2001. Organization Theory. McGraw-Hill Education - Europe.*
- *Reader met aanvullend leesmateriaal*

Overheid **SOBA112B**

Docent: dr. S.P. Otjes
Coordinator: dr. S.P. Otjes
Doel: Na de cursus kan de student:
(1) kernbegrippen uit de politicologie benoemen en verschillende benaderingen van die begrippen contrasteren;
(2) uitleggen op welke manieren burgers kunnen participeren in politieke besluitvorming en verschillen in politieke participatie tussen burgers verklaren;
(3) uitleggen welke actoren een rol spelen bij besluitvorming door de overheid;
(4) uitleggen hoe de overheid bijdraagt aan de creatie van sociale welvaart en de verschillen in uitkomsten tussen verschillende verzorgingsstaten verklaren.
Inhoud: De overheid is voor sociologen een belangrijke sociale orde. Dit vak benadert het functioneren van de overheid vanuit de politicologie. Centraal in het vak staat hoe beleid tot stand komt in de Nederlandse consensusdemocratie. Alvorens te kijken naar beleidsvorming, worden de belangrijke politiektheoretische begrippen, zoals democratie, besproken. Gewapend met dergelijke begrippen kijkt het vak naar drie aspecten van beleidsvorming:
1. de inputkant van de overheid, aan de hand van de vraag: hoe kunnen burgers participeren in politieke besluitvorming? Hierbij wordt gekeken naar individuele vormen van participatie (zoals stemgedrag), de rol van de media, belangengroepen en politieke partijen.
2. besluitvorming binnen de overheid, aan de hand van de vraag:

welke actoren spelen hierbij een rol? Hierbij wordt gekeken naar het kabinet, het parlement en partijen maar ook naar belangengroepen, de media, rechters, en ambtenaren.
3. en de outputkant van de overheid, aan de hand de vraag: wat is het effect van overheidsoptreden op sociale welvaart? Hierbij ligt de nadruk op het ontstaan van, de diversiteit tussen, de ontwikkeling van en de effecten van verzorgingsstaten.
Een groot aantal onderwerpen, concepten, vragen en controversen die in de politieke wetenschap een rol spelen worden voorgesteld.

EC: 4
Semester: semester II b
Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege
Uren per week: 3
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay),schriftelijke opdrachten
Literatuur:

- Deschouwer K. en M. Hooghe, *) Politiek. Een inleiding in de politieke wetenschap. Den Haag: Boom/Lemma.(2011)*, € 20,00
- Andeweg, R.B. en G.A. Irwin, *Politics and Governance of the Netherlands. Basingstoke: Palgrave (4de editie, 2014).*, € 40,00

Statistiek 3 **SOBA114**

Docent: dr. J.M.E. Huisman
Coordinator: dr. J.M.E. Huisman
Doel: Het doel van dit vak is om de kennis van studenten over regressieanalyse en lineaire modellen uit te breiden met modellen voor categorische predictoren en categorische uitkomstvariabelen, en studenten te leren deze modellen te bouwen en schatten met behulp van een gegeven onderzoeksvraag, ze te toetsen en te valideren met empirische gegevens uit sociaalwetenschappelijk onderzoek. Daarnaast is het doel om studenten kennis te laten maken met de grondbeginselen van Generalized Linear Models. Het vak bouwt voort op de kennis opgedaan in Statistiek 1 en 2.
Na afloop van de cursus kunnen succesvolle studenten:
1. een- en tweeweg ANOVA's uitvoeren om groepen met elkaar te vergelijken en de lineaire modellen die daarbij worden gebruikt opstellen, schatten en toetsen;
2. ANCOVA en moderatie-analyses uitvoeren om groepen of regressiemodellen met elkaar te vergelijken en de modellen die daarbij worden gebruikt opstellen, schatten en toetsen;
3. lineaire modellen bouwen met stapsgewijze procedures, aannames controleren (veelal grafisch) en datasets controleren op invloedrijke punten en outliers;
4. de basiskenmerken en verschillende verschijningsvormen van Generalized Linear Models uiteenzetten, met name het lineaire model en het logistische regressiemodel ;

5. logistische regressieanalyses uitvoeren (binair en ordinaal), de geschatte modellen toetsen en de uitkomsten interpreteren;
6.Een sociologische onderzoeksvraag statistisch uitwerken met behulp van een lineair regressiemodel, dit model te schatten en toetsen op empirische data, de modelfit te controleren (inclusief aannames en invloedrijke punten), de resultaten te interpreteren en juiste conclusie te trekken over een doelpopulatie;
7. het statistisch programma SPSS gebruiken voor de analyse van empirische gegevens met behulp van lineaire modellen en logistische modellen.

Inhoud: Statistiek 3 bouwt voort op de stof in Statistiek 1 en 2 over regressieanalyse en bereidt voor op de statistiek die nodig is voor de projectvakken en de bachelorthese.
In de hoorcolleges komen de belangrijkste theoretische aspecten van lineaire modellen aan bod, zoals modellen voor variantieanalyse, covariantieanalyse, moderatoranalyse en logistische regressie. Ook wordt aandacht besteed aan modelaannames en modelselectie.
Wekelijks wordt in werkgroepen geoefend met het uitvoeren van statistische analyses in werkcolleges en computerpractica, waarbij het uitwerken van een vraagstelling in een statische analyse en het uitvoeren van deze analyse met het computerprogramma SPSS centraal staat.

EC: 8
Semester: semester II b
Onderwijsvorm: computerpracticum,hoorcollege,werkcollege
Het practicum is verplicht
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: opdracht,tentamen
Eindcijfer = 2/3 tentamen + 1/3 opdracht
Opmerkingen: Het boek en de SPSS-syllabus zijn dezelfde als in Statistiek 1 en 2.
Literatuur:

- Huisman, M. & Siero, F.W., *SPSS-syllabus.*, € 10,00
- Agresti, A. & Finlay, B., *Statistical Methods for the Social Sciences, 4th Ed., 2009* (ISBN: 9780137131501), € 65,00
- Huisman, M., *Syllabus Statistiek 3 voor Sociologie* , SOBA114

studiewerkgroepen **SOBA115**

Docent: dr. T.K. Terpstra
Coordinator: dr. T.K. Terpstra
Doel: Na het volgen van de studiewerkgroepen kan de student:
- zijn/haar studievaardigheden benoemen en verder ontwikkelen
- reflecteren op zijn/haar studievaardigheden
- beroepsperspectieven van een socioloog benoemen

Inhoud: Studiewerkgroepen:

In de studiewerkgroepen komen studenten in kleine groepen bijeen om met elkaar en onder begeleiding van een docent/student-assistent te discussiëren over verschillende aspecten van het studeren. Door middel van opdrachten zal er inzicht verkregen worden in de eigen studievaardigheden en veranderingen die hierin zijn aan te brengen. Voorbeelden van onderwerpen die aan bod komen zijn: aantekeningen maken, plannen en tentamenvoorbereiding. Daarnaast zal er ook tijd zijn om met elkaar te discussiëren over andere studiegerelateerde zaken.
Testdagen:
Tijdens de testdagen neemt de student als respondent deel aan wetenschappelijk onderzoek en ervaart hij/zij hoe dit is. Hierdoor krijgt de student ook een beeld van diverse methoden om onderzoek uit te voeren en inzicht in de grote hoeveelheid onderzoek die binnen het Sociologisch Instituut/ICS wordt uitgevoerd.

EC: 1
Semester: hele jaar
Onderwijsvorm: mentoraat
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: deelname
Opmerkingen: Deelname aan alle bijeenkomsten is verplicht. De verplichte groepsbijeenkomsten zitten voornamelijk in het eerste semester. Daarnaast is deelname aan de carrieredag een verplicht onderdeel van de studiewerkgroepen.

Sociale welvaart **SOBA201**

Docent: dr. J. Dijkstra
Coordinator: dr. J. Dijkstra
Doel: Na de cursus kan de student: (1) sociologische en economische randvoorwaarden van welvaartsproductie noemen en vergelijken, (2) verduidelijken via welke sociale mechanismen (i) de sociale omgeving van invloed is op individueel welzijn en (ii) individueel gedrag de sociale omgeving vorm geeft en (3) een onderbouwde persoonlijke visie geven op het begrip sociale welvaart.
Inhoud: In dit vak wordt het welvaartsbegrip vanuit twee perspectieven belicht: het economische en het sociologische. De vragen die hierbij centraal staan zijn wat volgens beide perspectieven de randvoorwaarden zijn die de welvaartsproductie bepalen en via welke sociale mechanismen deze randvoorwaarden invloed hebben op de sociale welvaart. Bij het economische perspectief komt de traditionele welvaartseconomische benadering aan bod, alsmede door economen geformuleerde kritiek op de gevolgen van economische ontwikkeling voor de sociale en natuurlijke omgeving.

Bij het sociologische perspectief gaat het om het ontwikkelen van een zelfstandig sociologisch welvaartsbegrip aan de hand van onderzoek naar individueel geluk, sociaal kapitaal en sociale netwerken en interpersoonlijk vertrouwen. Studenten werken mee aan de ontwikkeling van dit welvaartsbegrip door middel van het schrijven van een essay.

EC: 5
Semester: semester I b
Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 2
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: essay,schriftelijk tentamen (essay),schriftelijk tentamen (meerkeuze)
Literatuur:

- Layard, R., 2005 Penguin Books, *Happiness: lessons from a new science*
- *Klapper*

Application of Theories **SOBA202B**

Docent: dr. M. Maes
Coordinator: dr. M. Maes
Doel: A successful student of this course can:
- describe the basic structure of scientific explanations and apply it to simple examples (deductively – nomological approach);
- describe the adequacy criteria for scientific explanations according to Hempel and Oppenheim, relate these to Popper's concept of falsifiability and assess the criteria for concrete examples of explanations of social phenomena,
- apply propositional and syllogistic logic to analyze the logical consistence of simple examples of explanations of social phenomena,
- formulate and analyze macro-micro-macro explanations of social phenomena
- formulate sound theoretical explanations of social phenomena.

Inhoud: Scientists develop explanations and/or predictions of specific phenomena based on general theories about the behavior of individuals and social systems. These general theories need to be applied to the specific research problem. In this course, students learn how this is done in a scientifically correct way. Based on many examples from the social-scientific literature, we discuss how theories should be formulated and how they are applied in a logically correct way to generate testable predictions and analyze policies. The application of theories will be taught in lectures and practices in tutorials, related to weekly assignments (a lecture and a practical each week).
EC: 5
Semester: semester I a

Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege
Uren per week: 4
Voertaal: Engels
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay) DIGITAL
Literatuur:

- *Syllabus*, € 20,00

Organisation and Society **SOBA204A**

Docent: prof. dr. R.P.M. Wittek
Coordinator: prof. dr. R.P.M. Wittek
Doel: After completion of the course, students are able to (1) distinguish different theories of control and describe their key assumptions, mechanisms, hypotheses, as well as comparative strengths and limitations; (2) describe the different ways how organizations attempt to exert control over their internal and societal environment; (3) explain under which conditions and why these attempts succeed or fail; (4) describe the different ways how societies attempt to control public and private corporate actors; (5) explain under which conditions and why these attempts succeed or fail.
Inhoud: Since the beginning of the 20th century, the number of organizations has grown exponentially. This holds for all types of organizations, ranging from for-profit enterprises, non-profit associations, public agencies, to non-governmental entities. These corporate actors meanwhile are key agents in any modern society. For example, the top 200 corporations control more than a quarter of the world?s economic activity. Of the 100 largest ?economies? in the world, more than 50 are multinational firms. Wal-Mart?s corporate revenues exceed the GDP of Sweden or Austria, and those of General Motors equal the GDP of Turkey. Individuals continuously have to deal with organizations: citizens interact with state authorities, consumers with enterprises, employees with employers. Organizations not only affect all areas of social, political, and economic life, but also have a huge impact on the desires, beliefs, and opportunities of individuals, including their health and their social relations. Consequently, any analysis of modern societies – the origin and solution of its social problems ranging from the obesity epidemic to failed states, as well as its successes in creating welfare through innovation – will remain incomplete unless it considers the role that corporate actors play. The main objective of the course Organization and Society is to provide a more detailed insight into the role that corporate actors play in society. Theories of control will form the analytical tool to achieve this objective. The course is structured into five parts.
The first part introduces the major building blocks of different theories of control. What kind of individual and societal level

assumptions do these theories make? What exactly do they mean by “control”, and why is control so important for the analysis of organization and society? What are the characteristics of different types of control, and what explains the large variety of forms of control? When and why can control attempts be effective, and how can control failures be explained? The conceptual framework developed in part one will guide analysis in the subsequent parts of the course.

The second part of the course turns to the question how organizations attempt to control their internal environment, its members and processes. What kind of organizational governance structures need to be distinguished, how and why did they change through time? Under which conditions and why do organizations change their control practices? How do these practices affect cooperation and labor relations inside the organization, as well as the personal lives of employees and their households? When will these practices lead to vicious circles of bureaucracy, and what does it take to transform them into virtuous cycles of sustainable cooperation?

Part three of the course shifts the attention to how organizations attempt to control their external societal environment, and the effects these attempts have on society. Corporate actors are resourceful players who actively influence their environment in order to secure benefits or plain survival. These attempts extend far into all societal and policy domains, including politics in order to control legislation or the media in order to control information flows, beliefs and reputations. How do these attempts look like, what explains their success or failure, and what are its (unintended) consequences for organizations and society?

In part four of the course, the focus shifts to the question how societies attempt to control organizations. With corporate actors being legal entities, they can be held accountable for their actions. Many CEO’s of for-profit firms are subject to monitoring and control by a board and the company’s shareholders and eventually other stakeholder associations, like unions, consumer, human rights, or environmental organizations. What makes these attempts successful, and when are they likely to fail? How do corporate actors adapt to them?

The final part of the course is devoted to the Futures of Organization and Society. Many observers claim that the technological (e.g. robotization), economic (e.g. glocalization), and social (e.g. aging) developments of the past decades will have major repercussions on the viability of organizations as we know them, resulting in a fundamental transformation of organizational forms and their relation to society. How do these “new” organizational forms look like? What are the implications for how the organization of the future controls its members, and its

environment? How will these innovations impact on society? And conversely, will current arrangements to control organizations become less effective? The course concludes with a reflection on whether current theories of control are able to capture these recent developments.

EC: 5
Semester: semester I b
Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 4
Voertaal: Engels
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay)
Literatuur:

· *Articles available electronically via the University Library*

Onderwijssociologie **SOBA207A**

Docent: dr. M.H. Bosman
Coordinator: dr. M.H. Bosman
Doel: Na afloop van dit college hebben studenten de volgende kennis, inzichten en vaardigheden:
1 Weten wat de kenmerken en de kenmerkende aspecten van het Nederlandse onderwijsbestel zijn (o.a. verzuilde structuur, vrijheid van onderwijs, vroege selectie).
2 Weten wat de belangrijkste theorieën, denkers en onderzoekers op het terrein van de onderwijssociologie zijn
3 Op de hoogte zijn van de belangrijkste hoofdvragen en vraagstukken op het terrein van het onderwijs (o.a. ongelijkheid en cohesie)
4 Beschikken over specifieke kennis en inzicht over de rol van het onderwijs in sociale ongelijkheid en integratie in de samenleving
5 Inzicht hebben in het samenspel van overheid en markt en overheids- en marktfalen in het domein van het onderwijs
6 Herkennen en kritisch analyseren van actuele vraagstukken op het terrein van onderwijs
7 Kritisch analyseren van beleidsinterventies en de evaluatie daarvan
8 De vaardigheid actuele vraagstukken te analyseren en verbinden met theoretische kennis
9 Het identificeren en benoemen van dilemma's en trade-offs tussen verschillende beleidsdoelstellingen in het onderwijs
10 Het zelf formuleren van antwoorden op actuele vraagstukken
11 Het zelf formuleren van nieuwe vragen en onderzoeksvragen
12 Communiceren en debatteren over vraagstukken in het onderwijs
Inhoud: Bij Onderwijssociologie wordt vanuit een sociologische invalshoek een overzicht gegeven van de actuele ontwikkelingen en vraagstukken op het terrein van onderwijs, tegen de achtergrond

van het samenspel van de vier ordes: markten, overheden, organisaties en de primaire orde.
Het onderwijs is in Nederland een nog steeds vrijwel geheel door de overheid gefinancierde voorziening, die wordt aangeboden via een omvangrijk stelsel van (overheids-)organisaties. Specifiek Nederlands is verder de institutionele context van het onderwijs, die nog altijd wordt gekenmerkt door een verzuilde structuur, maar waarbinnen elementen van marktwerking steeds meer oprukken. Dit brengt voor de onderwijsorganisaties geheel nieuwe opgaven met zich mee, en roept vragen op rond situaties van overheidsfalen en marktfalen. Uitgebreid wordt ook ingegaan op verklaringen voor onderwijsvraagstukken en op al dan niet geslaagde beleidsinterventies.

EC: 5
Semester: semester II a
Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 4
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay)
Literatuur:

· *Wordt vernieuwd; wordt voor aanvang college via Nestor bekend gemaakt.*

Medische sociologie **SOBA208A**

Docent: dr. D.E.M.C. Jansen
Coordinator: dr. D.E.M.C. Jansen
Doel: Na afloop van de studie kan de student op verschillende niveaus (micro, meso en macro):
1)de belangrijkste begrippen en theoretische benaderingen in de medische sociologie herkennen en omschrijven
2)situaties en ontwikkelingen in de gezondheidszorg vanuit een sociologisch perspectief analyseren, bekritiseren en becommentariëren
3)belangrijke en actuele theoretische benaderingen in de analyse van gezondheidsvraagstukken toepassen

Inhoud: De gezondheidszorg is vaak in het nieuws. Vele kwesties staan voortdurend ter discussie zoals de organisatie en financiering van de gezondheidszorg en verschillende medisch-ethische vraagstukken. De collegeserie Medische Sociologie heeft als doelstelling studenten kennis te laten maken met belangrijke onderwerpen en discussies binnen het interessante terrein van de gezondheidszorg. Per week wordt een actueel thema in de gezondheidszorg toegelicht door de docent of een gastdocent. Vervolgens wordt in het daaropvolgend college de collegestof aangevuld met literatuur en/of bediscussieerd vanuit een sociologische invalshoek. In deze colleges komen ook de belangrijkste medisch-sociologische theorieën en concepten aan

de orde.
Voorbeelden van thema's zijn: structuur en financiering van de gezondheidszorg, zorggebruik, vermaatschappelijking van zorg, ziektegedrag (illness behaviour) en ziekterol (sick role), sociaal economische gezondheidsverschillen.

EC: 5
Semester: semester II a
Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 4
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay) DIGITAL
Literatuur:

· *Nader op te geven boeken en/of klapper.*

Project: Onderwijs **SOBA213A**

Docent: B. Oldenburg MSc.
Coordinator: B. Oldenburg MSc.
Doel: 1 Na dit project kan de student de belangrijkste wetenschappelijke theorieën over het onderwerp toepassen in een literatuurstudie.
2 Na dit project kan de student een beleidsonderzoek ontwerpen en dit uiteenzetten in een plan van aanpak.
3 Na dit project kan de student zelfstandig onderzoeksdata verzamelen door middel van het doen van interviews of het afnemen van vragenlijsten.
4 Na dit project kan de student onderzoeksdata analyseren door middel van kwalitatieve of kwantitatieve analyse.
5 Na dit project kan de student de bevindingen van het beleidsonderzoek evalueren en beleidsaanbevelingen en suggesties voor vervolgonderzoek doen in een onderzoeksrapport.
6 Na dit project kan de student samenwerken in een projectteam.
Inhoud: Een van de carrièremogelijkheden na de studie sociologie is beleidsonderzoeker. Tijdens het Project Onderwijs maken deelnemers kennis met het doen van beleidsonderzoek. Net als in het 'echt' wordt er voor een opdrachtgever een actueel (onderwijs-sociologisch) vraagstuk onderzocht.
In een groepje van 3 of 4 studenten gaan deelnemers een onderzoek voorbereiden en uitvoeren. De eindresultaten worden verwerkt in een rapport. Ter afsluiting van het project presenteren de deelnemers de rapporten voor de opdrachtgever.
Hoewel de precieze inhoud van het project per jaar wisselt, zal het project in ieder geval aan drie eisen voldoen:
(1) er is een duidelijke onderzoekscomponent;
(2) er is een duidelijke consultancycomponent; en
(3) inhoudelijk gaat het project over een actueel thema in het onderwijsbeleid.
- Ononderbroken aanwezigheid is tijdens de projectperiode vereist

(rekening houdend met tentamenweken en de studiereis van Societas).
- De deelnemers moeten er rekening mee houden dat een deel van de activiteiten zich buiten Groningen kan voltrekken.

EC: 10
Semester: semester II
Onderwijsvorm: praktische oefening
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: opdrachten
Literatuur:

· *nader te bepalen; afhankelijk van specifiek onderwerp van het project.*

project: medische sociologie **SOBA214A**

Docent: dr. D.E.M.C. Jansen
Coordinator: dr. D.E.M.C. Jansen
Doel: Na afloop van het project Medische sociologie kan de student
1) kennis en inzicht verwerven in een actueel thema binnen de medische sociologie;
2) een beleidsonderzoek ontwerpen en dit uiteenzetten in een plan van aanpak;
3) een overzicht geven van de belangrijkste begrippen, theorieën en modellen die met het onderwerp te maken hebben, deze vergelijken en bediscussiëren;
4) theoretische kennis toepassen voor de analyse en de oplossing van een beleidsprobleem en/of een maatschappelijk probleem;
5) zelfstandig onderzoeksdata verzamelen door middel van het afnemen van interviews of van vragenlijsten en deze analyseren door middel van kwalitatieve of kwantitatieve analyse;
6) professionele en praktische vaardigheden ontwikkelen en toepassen (bijvoorbeeld interviewvaardigheden, gesprekstechnieken, presenteren, mondelinge en schriftelijke communicatie);
7) kritisch reflecteren op de bevindingen van het onderzoek;
8) samenwerken in teamverband;
9) effectief communiceren binnen het projectteam en met de opdrachtgever;
10) reflecteren op de eigen bijdrage aan het groepsproces en groepsproduct en op de bijdragen daaraan van andere groepsleden.
11) de bevindingen van het beleidsonderzoek evalueren en beleidsaanbevelingen en suggesties voor vervolgonderzoek doen in een onderzoeksrapport.

Inhoud: Binnen het project Medische Sociologie gaan studenten aan de slag met een opdracht van een externe opdrachtgever. Als student doorloop je in de rol van onderzoeker het gehele

onderzoekstraject: het schrijven van een onderzoeksvoorstel, het uitvoeren, rapporteren en presenteren van het onderzoek. In meerdere groepen wordt onder begeleiding van de docent gewerkt aan het onderzoek. Naar aanleiding van de bevindingen wordt door de studenten een rapport uitgebracht. Het project wordt afgerond met een mondelinge presentatie aan de opdrachtgever.

EC: 10
Semester: semester II
Onderwijsvorm: praktische oefening
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: deelname,opdrachten,presentatie,verslag
Toetsvorm: deelname, opdrachten, presentatie, verslag
Opmerkingen: Deelname aan plenaire bijeenkomsten en tutorbijeenkomsten is verplicht. Een peer assessment maakt deel uit van de individuele beoordeling.
Literatuur:

· *Afhankelijk van inhoud project.*

Beleid en onderzoek **SOBA217**

Docent: drs. T.G. van der Zee
Coordinator: drs. T.G. van der Zee
Doel: Algemeen doel:
- Gevoel krijgen bij de context waarin beleidsonderzoek wordt uitgevoerd en doorwerkt in overheidsbeleid, alsmede het hierin leren opereren.
Dit is uitgewerkt in de volgende concretere doelstellingen
De succesvolle student kan:
- Verschillende rollen benoemen van waaruit beleidsonderzoek ten behoeve van overheidsbeleid wordt uitgevoerd;
- Een beschrijving geven van de bestuurlijke context (en daarbinnen aanwezige mechanismen) waarin beleidsonderzoek al dan niet doorwerkt.
- Factoren benoemen die de doorwerking van onderzoek in beleid belemmeren/versterken.
- De verschillen en overeenkomsten tussen beleidsonderzoek en puur wetenschappelijk onderzoek benoemen
- Onderbouwd en overtuigend aangeven welke implicaties uitkomsten van een onderzoek zouden kunnen/moeten hebben voor het beleid in een specifieke context en hierover kunnen debatteren.
- De uitkomsten van een beleidsonderzoek bondig presenteren aan belanghebbenden bij het onderzoek.
- Reflecteren op een ethisch dilemma ten aanzien van beleid en onderzoek en keuzes onderbouwen
Inhoud: Veel sociologen komen terecht in functies waarin zij te maken

krijgen met beleidsonderzoek. Bijvoorbeeld als gebruiker, uitvoerder of opdrachtgever. Het doel van deze cursus is gevoel te ontwikkelen voor de context waarin beleidsonderzoek wordt uitgevoerd en al dan niet doorwerkt in beleid. We gaan in op verschillende vormen van beleidsonderzoek, de rollen van waaruit beleidsonderzoek wordt uitgevoerd, de toegevoegde waarde die beleidsonderzoek wel of niet heeft voor beleid en de bestuurlijke context (en daarbinnen aanwezige mechanismen) waarbinnen strategische keuzes worden gemaakt die al dan niet in lijn zijn met kennis uit onderzoek.

EC: 5
Semester: semester II b
Onderwijsvorm: werkcollege,zelfstudie,hoorcollege
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: deelname,presentatie,schriftelijk tentamen (essay),schriftelijke opdrachten,verslag
ook mondelinge opdrachten

Literatuur:

- *Artikelen en onderzoeks- en beleidsrapporten*
- Hoensel, P.A.M. van, F. Leeuw en J.W.M. Mevissen (red) , *Beleidsonderzoek in Nederland Van Gorcum. 2005*

Professionele vaardigheden **SOBA220**

Docent: dr. T.K. Terpstra
Coordinator: dr. T.K. Terpstra
Doel: Na dit vak kan de student:
- verschillende basisbegrippen binnen de behandelde onderwerpen in het practicum die van belang zijn voor professionele vaardigheden beschrijven
- verschillende professionele vaardigheden toepassen in diverse praktijksituaties
- reflecteren op zijn/haar eigen professionele vaardigheden en aangeven hoe hij/zij deze gaat ontwikkelen

Inhoud: Tijdens de training Professionele Vaardigheden staat iedere week een ander onderwerp centraal. Het gaat om vaardigheden die belangrijk zijn in de latere beroepspraktijk. Voorbeelden van onderwerpen die aan bod komen zijn: communiceren, conflicthantering en onderhandelen. Studenten voeren tijdens het practicum verschillende taken uit, zoals voorzitten, presenteren en notuleren. Vanaf de tweede bijeenkomst wordt iedere week de bijeenkomst voorbereid en geleid door twee studenten. Aan de hand van opdrachten, presentaties en rollenspellen wordt er meer inzicht in de verschillende onderwerpen verkregen. Het functioneren in een groep bijvoorbeeld door samen te werken vormt ook een belangrijk onderdeel van het practicum. De training

wordt afgesloten met het schrijven van een verslag over het onderwerp van één van de bijeenkomsten en een reflectie van de student op zijn/haar eigen professionele vaardigheden.

EC: 2
Semester: semester I b
Onderwijsvorm: practicum
Uren per week: 2
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: verslag
Tevens beoordeling professioneel gedrag tijdens de bijeenkomsten. Deelname aan alle bijeenkomsten is verplicht.

Social networks **SOBA221**

Docent: N.M.D. Niezink
Coordinator: N.M.D. Niezink
Doel: Students participating in this course acquire knowledge of the main theories, methods, and applications of social network research, as well as basic skills to collect, analyse and visualise network data. After the course, they should be able to design and conduct a small-scale network study on their own.
Inhoud: Social networks are formal representations of the way how social actors relate to each other, and depend on each other. As examples, think of informal talk and gossip among the employees of a firm, and the way how gossip can undermine the standing of a colleague. Or think of knowledge flow between the firms that work in the same industry, and the dependence of business success of the firm on its knowledge base. Or think of friendship among the adolescents that go to the same school, and issues of social exclusion or minority integration.
In terms of sociological theory and modelling, social networks offer a good framework for understanding how a system of interdependent social actors functions, i.e., how actors create networks and how networks affect actors' individual outcomes. In the course, students make acquaintance with the main network theories and theorists, from George Homans' individualist foundations ('The Human Group', 1950) via Harrison White's structuralism ('Identity and Control', 1992) to current research on Social Mechanisms. In a variety of research domains and problem areas, they learn to apply network thinking and network concepts, including social cohesion and integration, social capital, social position and hierarchies, and social diffusion processes.
In applications, students encounter network data from a diversity of domains (such as friendship at school, communication within an organisation, or cooperation between organisations). In group assignments, they collect network data of different types on their own. In the accompanying computer labs, they learn how to enter,

process, and visualise network data.

EC: 5
Semester: semester II b
Onderwijsvorm: computerpracticum,hoorcollege
Uren per week: 6
Voertaal: Engels
Toetsvorm: computeropdrachten,deeltoets(en),opdrachten,tentamen
Opmerkingen:

Literatuur:

- *Additional readings on Nestor.*
- Stephen P. Borgatti, Martin G. Everett, and Jeffrey C. Johnson, *Analyzing Social Networks.* (ISBN: 9781446247419), € 35,00
- Charles Kadushin, *Understanding Social Networks. Theories, Concepts, and Findings.* (ISBN: 9780195379471), € 21,00

Kwalitatieve onderzoeksmethoden **SOBA222**

Docent: dr. L. Heyse
Coordinator: dr. L. Heyse
Ingangseisen: Dit vak behoort tot de leerlijn Methoden en Technieken (M&T) in de bacheloropleiding van Sociologie. Tot nu toe hebben sociologiestudenten vooral kwantitatieve methoden en technieken besproken en geleerd in de M&T vakken. Alleen bij Methodologie & Dataverzameling I is kwalitatief onderzoek kort aan de orde geweest. Er is daarom weinig tot geen vereiste voorkennis voor het vak vereist.
Doel: Het doel van dit vak is om studenten kennis te laten maken met de grondbeginselen van kwalitatief onderzoek, inclusief casusonderzoek, als ook met specifieke kwalitatieve methoden van dataverzameling en -analyse. Daarnaast is het doel om studenten te laten oefenen met deze wijze van onderzoek doen en hen te laten reflecteren op de wetenschappelijke kwaliteit van het geleverde werk.
Inhoud: Na afloop van de cursus kunnen succesvolle studenten:
1. kenmerkende verschillen tussen kwantitatief en kwalitatief onderzoek uiteenzetten en vervolgens beredeneren in welke omstandigheden een kwalitatieve onderzoeksstrategie een geschikte aanpak is;
2. de rol van theorie en ethische aspecten in kwalitatief onderzoek beschrijven en toepassen in eigen onderzoek;
3. uiteenzetten op basis van welke gronden participanten voor kwalitatief onderzoek kunnen worden geselecteerd;
4. de kenmerken, voor-en nadelen en praktische consequenties ten aanzien van drie verschillende vormen van kwalitatieve dataverzamelingsmethoden (interviews, observatie en focusgroep discussies) beschrijven;

5. een interviewschema op basis van theorie opstellen en correct toepassen; en een codeerschema voor kwalitatieve data op basis van theorie opstellen en toepassen met behulp van het software programma Atlas.ti), inclusief het vaststellen van de intercodeerbetrouwbaarheid;
6. een focusgroepdiscussie voorbereiden, houden en transcriberen, en vervolgens de verzamelde data inductief coderen;
7. correct en helder verslag doen van een klein zelf opgezet en uitgevoerd kwalitatief onderzoek;
8. kwaliteitscriteria ter beoordeling van kwalitatief onderzoek uiteenzetten en deze criteria bediscussiëren ten aanzien van eigen onderzoek.

EC: 5
Semester: semester II a
Onderwijsvorm: hoorcollege
Er zullen twee bijeenkomsten per week zijn. Studenten bereiden vragen of opdrachten voor aan de hand van voor te bereiden stof en bespreken die met elkaar en de docent in het college.
Uren per week: 4
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: verslag
De toetsing bestaat uit een onderzoeksrapport, gemaakt in koppels, met daarbij behorend een aantal producten die ingeleverd moeten worden (zoals een interviewschema, codeboek en codeerwerk).
Opmerkingen: In dit vak wordt in koppels gewerkt en deels ook in teams van drie koppels. Als je dus besluit mee te doen met het vak, committeer je je dus voor de gehele periode. Tussentijds stoppen is niet mogelijk omdat je daarmee je teamgenoten laat zitten.

Literatuur:

- Hennink, M., Hutter, I. and Bailey, A., *Qualitative Research Methods (2011)* , € 30,00
- Samengesteld door L. Heyse, *Reader over casusonderzoek*

Project Europese Waarden **SOBA223**

Docent: M. Roos MSc.
Coordinator: M. Roos MSc.
Ingangseisen: Twee van de drie Statistiekvakken uit het eerste jaar moeten zijn gehaald. Het is zeer wenselijk dat studenten alle statistiekvakken hebben gehaald en dat zij tegelijkertijd het vak ‘toepassing van theorie’ volgen.
Doel: Aan het eind van deze cursus is de student in staat om:
- Construeren van inhoudelijke verklaringen voor verschillen in waarden tussen landen
- Afleiden van toetsbare hypothesen uit inhoudelijke verklaringen

- Begrijpen en toepassen van bestaande sociologische theorieën
- Toepassen van specifieke statistische- en methodologische vaardigheden: operationaliseren van een theoretisch concept (waarde); toetsen van hypothesen met geavanceerde statistische technieken (mediatie-model, multivariate regressieanalyse)
- Kritische interpretatie van statistische resultaten
- Kritische reflectie op de bredere implicaties en beperkingen van het onderzoek

Inhoud: Waarom hebben inwoners van Nederland tolerantere opvattingen ten opzichte van homoseksualiteit dan inwoners van Tsjechië? Hebben oudere mensen een negatievere opvatting over werkeloosheid dan jongere mensen? In dit project ga je onderzoek doen naar een door jou gekozen waarde waarover je een interessante onderzoeksvraag formuleert. Met data van de European Value Survey toets je de hypothesen die je hebt afgeleid uit je onderzoeksvraag. Je interpreteert deze resultaten en reflecteert op de kennis die je hebt opgedaan over de gekozen waarde. Je reflecteert op in hoeverre de gevonden resultaten antwoord hebben gegeven op de onderzoeksvraag.
In deze cursus pas je kennis toe uit het vak Toepassing van Theorie (semester 1a) en vakken uit het eerste jaar van sociologie. Je laat zien dat je naast het toepassen van kennis ook kritisch kunt reflecteren op deze kennis (e.g., Wat weet je na dit onderzoek? Wat weet je nog niet? Wat zou je kunnen doen om daar achter te komen?).
In deze cursus pas je kennis toe uit het vak Toepassing van Theorie (semester 1a) en vakken uit het eerste jaar van sociologie. Je laat zien dat je naast het toepassen van kennis ook kritisch kunt reflecteren op deze kennis (e.g., Wat weet je na dit onderzoek? Wat weet je nog niet? Wat zou je kunnen doen om daar achter te komen?).
Tot de cursus behoort een verplichte bibliotheekinstructie.

EC: 8
Semester: semester I
Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: opdrachten,presentatie,werkstuk
Opmerkingen: Tijdens het project zul je regressie-analyses met mediator-en/of moderator effecten moeten uitvoeren. Voldoende kennis van statistiek en ervaring met het uitvoeren multivariate analyses is dus een voorwaarde voor het met succes volbrengen van deze cursus.

Literatuur:

· verkrijgbaar via repro en op Nestor, *Syllabus Schrijfvaardigheid deel 1 en deel 2*

Arbeidssociologie **SOBA301A**

Docent:	dr. A.C. Glebbeek
Coordinator:	dr. A.C. Glebbeek
Doel:	De succesvolle student is in staat actuele vraagstukken en discussies betreffende arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen te beoordelen in het licht van de samenhang tussen economische en sociale welvaart en de onderliggende werkzame mechanismen. Daarbij is hij of zij in staat op academisch niveau geschreven (Nederlandstalige) sociaal-economische analyses te begrijpen, samen te vatten en te duiden. In het bijzonder kan de student na afronding van de cursus een beargumenteerd oordeel geven over de mate waarin ons arbeidsbestel 'evenwichtige' uitkomsten tot stand brengt in de verhouding tussen betaalde arbeid en vrije tijd, de baankansen op de arbeidsmarkt en de inkomensverdeling. Tevens kan hij/zij aangeven wat hierin de belangrijkste verstorende factoren zijn. Een checklist van circa 200 begrippen en theorieën dekt de literatuur en collegestof af. Aan de hand hiervan kan de student zelf beoordelen of hij/zij alle specifieke kenniselementen heeft opgepikt en weet uit te leggen.
Inhoud:	De arbeidsmarkt is een van de belangrijkste coördinatiemechanismen in onze samen-leving. Via haar worden arbeidskrachten over de verschillende banen en bedrijven verdeeld en verwerven individuen het grootste deel van hun inkomen en sociale status. De arbeidsmarkt kent veel interne problemen en staat onder sterke invloed van externe krachten (overheid, sociale zekerheid, vakbonden). Bovendien is er een gecompliceerde afstemmingsrelatie met de activiteiten in de huishoudsector. Specifieke onderwerpen die aan de orde komen zijn: de formele en informele economie; de prijsvorming van arbeid; arbeidsparticipatie; werkloosheid; inkomensverdeling; arbeidsbemiddeling en sociale zekerheid; vakbonden en het stelsel van collectieve arbeidsverhoudingen. Het resultaat van dit alles kan worden beoordeeld aan de hand van het theoretische criterium van 'evenwichtigheid'. Dit criterium, dat steeds naar concrete omstandigheden moet worden vertaald, vormt het referentiepunt voor veel wetenschappelijke en beleidsmatige discussies. Ons arbeidsbestel functioneert 'evenwichtig' wanneer het stimuleert tot een zo groot mogelijke economische en sociale welvaart, die in overeenstemming is met de voorkeuren van de bevolking. De betaalde arbeidsmarkt is evenwichtig wanneer zich (a) geen omvangrijke werkloosheid of personeelstekorten voordoen, (b) geen hardnekkige discrepanties optreden tussen aangeboden en gevraagde soorten arbeid en (c) de resulterende inkomensverdeling kan worden opgevat als een uitdrukking van 'compenserende ongelijkheid'.
EC:	5
Semester:	semester II a

Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 4
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay)
Literatuur:

- *Chang, Ha-Joon, 23 dingen die ze je niet vertellen over het kapitalisme. Amsterdam: Nieuw Amsterdam, 2010.* (ISBN: 9789046809310), € 20,00
- *Enkele nader op te geven klappers*

Sociologie van criminaliteit en veiligheid **SOBA302A**

Docent: prof. dr. D.R. Veenstra
Coordinator: prof. dr. D.R. Veenstra
Doel: Na dit vak kan de student:
1. Een onderbouwde visie geven over de oorzaken van criminaliteit aan de hand van belangrijke theorieën (levensloop, zelfcontrole, goal-framing).
2. Interpreteren hoe groepsprocessen een rol spelen bij criminaliteit.
3. Argumenteren over de wisselwerking tussen gen en omgeving in de ontwikkeling van gedrag.
4. Becommentariëren in hoeverre beleid op terrein van criminaliteit en veiligheid wordt onderbouwd door de juiste gegevens (politieregistraties versus slachtofferenquêtes), onderzoek naar bewezen effectiviteit en kosten-batenanalyses.
5. Redeneren over actuele onderwerpen, zoals witteboordencriminaliteit en terrorisme.

Inhoud: Waarom zijn mensen gewelddadig of crimineel? Waarom plegen mensen een terroristische aanslag of voeren ze oorlog? In het college wordt de invloed van individuele kenmerken (bijv. genen en zelfcontrole) en omgevingskenmerken (sociale bindingen met ouders en leeftijdsgenoten) en de interactie daartussen op de ontwikkeling van antisociaal gedrag behandeld. Ook komt aan bod welke mensen vaker dan anderen slachtoffer worden van andermans antisociaal gedrag. Tot slot komt aan de orde welke interventies geschikt zijn om antisociaal gedrag tegen te gaan.
EC: 5
Semester: semester II a
Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 4
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: tentamen
Literatuur:

- *Reader*

Wetenschapsfilosofie van de sociale wetenschappen **SOBA304A**

Docent:	dr. M.E.G.M. Rol
Coordinator:	dr. M.E.G.M. Rol
Doel:	Na dit vak kan de student: - de verschillen en overeenkomsten tussen sociale en natuurwetenschap benoemen; - logische, ontologische en epistemologische problemen herkennen, verbonden met redeneringen waarin sociale regelmatigheden, oorzakelijkheid en (sociale) mechanismen een centrale rol spelen; - een gefundeerd oordeel vormen over de wenselijkheid en toelaatbaarheid van belangen en irrationaliteit in (sociaal)wetenschappelijk onderwijs en onderzoek; - analysemethoden (zoals reductie, deductie, abstractie en concretisering) toepassen op voor de student nieuwe beleidsrelevante problemen; - een coherent en meningvormend essay schrijven over de filosofische kant van sociologisch onderzoek;
Inhoud:	Wetenschapsfilosofie is het onderzoek naar de fundamenten, de geldigheid en de reikwijdte van wetenschappelijke kennis. Ziehier een indicatie van de soort van vragen waarover we ons in het college buigen: Waarin verschilt de kennisverwerving in de sociale wetenschappen van die in de natuurwetenschappen en waarin stemmen zij overeen? Welke logische en ontologische problemen zijn verbonden met het redeneren met sociale regelmatigheden, met oorzaken en met mechanismen? Waaruit bestaat 'het sociale'? Hoeveel irrationaliteit en belangengeladenheid kan de wetenschappelijke onderneming verdragen? Is abstractie nodig en zo ja, hoe verhouden abstracte hypothesenn zich dan tot beleidsvoornemens?
EC:	5
Semester:	semester II b
Onderwijsvorm:	responsiecollege,werkcollege Hoor/responsiecolleges en werkcolleges
Uren per week:	16
Voertaal:	Nederlands
Toetsvorm:	essay,tentamen De toegang tot het tentamen is voorbehouden aan wie twee essays van 800 woorden heeft ingeleverd.
Opmerkingen:	Essays en tentamens geschreven in het Engels, Duits of Spaans worden altijd geaccepteerd. In voorkomende gevallen kan een andere taal gekozen worden, mits beperkt tot de Indo-Europese taalfamilie.

Literatuur:

- Doormalen, De Regt en Schouten, *Exploring Humans, Boom 2007, daaruit: hoofdst. 5 t/m 9, 11 en 13.* (ISBN: 9789005062264), € 37,90

· *Primaire en secundaire teksten, de links waarvan tijdens het college worden verstrekt.*

Project: arbeid **SOBA308A**

Docent:	drs. T.G. van der Zee
Coordinator:	drs. T.G. van der Zee
Doel:	1) Het verwerven van kennis en inzicht in een actueel thema op het gebied van arbeid en organisatie. 2) het toepassen van theoretische kennis voor de analyse en de oplossing van een beleidsprobleem en/of maatschappelijk probleem 3) het ontwikkelen en toepassen van onderzoekstechnieken en methodologische kennis en vaardigheden (bijvoorbeeld probleemstelling formuleren, dataverzameling en data-analyse) 4) Het ontwikkelen en toepassen van professionele en praktische vaardigheden (bijvoorbeeld interviewvaardigheden, gesprekstechnieken, presenteren, mondelinge en schriftelijke communicatie) 5) Het kritisch kunnen reflecteren op de bevindingen van het onderzoek 6) projectmatig leren werken en samenwerken in teamverband 7) effectief leren communiceren binnen het projectteam en met de opdrachtgever 8) het kunnen reflecteren op de eigen bijdrage aan het groepsproces en –product en de bijdragen daaraan van andere groepsleden.
Inhoud:	In het project arbeid zal in kleine groepen gewerkt worden aan een onderzoek op het terrein van de arbeids-en organisatiesociologie. Het project heeft een duidelijke onderzoekscomponent en heeft betrekking op een actueel beleidsthema. Vaak wordt gewerkt met een externe opdrachtgever. Zo richtten de projecten zich bijvoorbeeld op arbeidsongeschiktheid onder jongeren (Wajong), arbeidsparticpatie in Nederland (commissie Bakker)en de positie van vrouwen in de top van het Nederlandse bedrijfsleven (glazen plafond) in Nederland etc. Het exacte onderwerp wordt in de loop van het studiejaar nader bekend gemaakt. De deelnemers moeten er rekening mee houden dat een deel van de activiteiten zich buiten Groningen kan voltrekken.
EC:	10
Semester:	semester II
Onderwijsvorm:	praktische oefening,werkcollege,zelfstudie Alle bijeenkomsten zijn verplicht.
Uren per week:	Variabel
Voertaal:	Nederlands
Toetsvorm:	deelname,opdrachten,presentatie,schriftelijke opdrachten,verslag
Literatuur:	

- *Literatuur over het onderwerp van het project (wordt later bekend gemaakt)*
- *verplichte literatuur van het vak Arbeidssociologie (SOBA301A)*

Project: criminaliteit en veiligheid **SOBA309A**

Docenten: dr. J.K. Dijkstra,prof. dr. D.R. Veenstra
Coordinator: prof. dr. D.R. Veenstra
Doel: Specifieke leerdoelen zijn: (1) het aanleren van een professionele wetenschappelijke houding die studenten in staat stelt om onderzoeksvragen vanuit de praktijk nader uit te werken (eerst via het opstellen van een offerte, uiteindelijk via het schrijven van een onderzoeksrapport), daarbij gebruik makend van kennis en inzicht opgedaan in het vak C&V (2) het in staat zijn om relevante gegevens te verzamelen middels literatuuronderzoek en dataverzameling en vervolgens te interpreteren; (3) het ontwikkelen van een voldoende kwaliteitsbesef ten aanzien van te leveren producten, ook als er sprake is van tijdsdruk; (4) het ontwikkelen van communicatieve en schriftelijke vaardigheden.
Inhoud: Voor het project Criminaliteit en Veiligheid moet een onderzoeksrapport worden geproduceerd voor Intraval, Bureau voor Onderzoek en Advies (de opdrachtgever). Van studenten wordt verwacht dat ze een rapport opstellen waarin kennis en inzicht wordt gecombineerd met methoden, technieken en vaardigheden. Van belang is dat het rapport door de opdrachtgever als kwalitatief voldoende wordt geaccepteerd. De onderwerpen van de afgelopen jaren waren evaluaties van de gebiedsgebonden politiezorg in de regio Groningen, de sfeer en veiligheid bij wedstrijden van FC Groningen, jongerenoverlast in de stad Groningen, problemen bij softdrugsgebruik, mate van overlast bij coffeeshops en een onderzoek onder jongeren naar alcohol, drugs en agressie tijdens het uitgaan.
EC: 10
Semester: semester II
Onderwijsvorm: praktische oefening
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: presentatie,werkstuk,deelname
Literatuur:

- *afhankelijk van inhoud project*

Cyclus maatschappijtheorieen **SOBA312B**

Docent: dr. M.H. Bosman
Coordinator: dr. M.H. Bosman
Doel: Na afloop van dit college hebben studenten de volgende kennis, inzichten en vaardigheden:
1. Zij hebben kennis van de Canon van de Sociologie en de criteria

daarvoor
2. Zij kunnen een adequate schriftelijke weergave geven van de inhoud van een maatschappijboek
3. Zij kunnen de inhoud van de maatschappijboeken relateren aan eerder verworven kennis
4. Zij zijn in staat tot het formuleren van kritische vragen, met gebruik van eerder verworven kennis
5. Zij ontwikkelen het vermogen tot oordeelsvorming via lezen en onderzoeken, reflecteren, argumenteren
6. Zij zijn in staat om op academisch niveau over maatschappelijke concepten en vraagstukken te communiceren, zowel schriftelijk als mondeling
7. Zij ontwikkelen kwaliteitscriteria voor (het beoordelen van) bijdragen aan het maatschappelijk debat

Inhoud: In de cyclus Maatschappijtheorieen wordt een overzicht gegeven van door sociologen geschreven 'spraakmakende boeken', waarin relevante maatschappijconcepten en – theorieën worden gepresenteerd. Het doel is studenten te enthousiasmeren en het intellectuele debat te stimuleren naar aanleiding van deze boeken en concepten.
In de colleges worden elk jaar acht van deze boeken gepresenteerd door enthousiaste sprekers. Derdejaars studenten zijn verplicht en actief aanwezig bij deze presentaties. Actieve participatie wordt bewerkstelligd door voor elk college een panel van studenten aan te wijzen, die de sprekers kritisch moeten ondervragen. De eindtoets van de cyclus bestaat uit het schrijven van een recensie van een van de gepresenteerde boeken of van een ander boek op de lijst op www.maatschappijboeken.nl. Studenten kunnen daarnaast ook zelf een boektitel suggereren voor hun recensie. Alle boekrecensies worden op voornoemde site geplaatst, met voor de beste recensies een ereplaats.

EC: 4
Semester: hele jaar
Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege
hoor- en discussiecollege
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: verslag
boekrecensie
Opmerkingen: Dit vak loopt gedurende semester 1 en 2, dus het hele jaar. Er is maandelijks, 8 keer per jaar een college.

Literatuur:

· *boekenlijst op www.maatschappijboeken.nl*

Bachelorwerkstuk **SOBA313A**
Docent: dr. R.C. Smaniotto

Coordinator: dr. R.C. Smaniotto
Ingangseisen: alle projecten moeten met een voldoende zijn afgerond
Doel: De student laat zien in staat te zijn tot het uitvoeren van een kwantitatief wetenschappelijk onderzoek (op basis van bestaande data) en de rapportage hiervan, dat wil zeggen tot: het uitwerken van theoretische verklaringen om tot goed beargumenteerde hypothesen te komen, het toepassen van methoden van onderzoek en statistische data-analyse om deze hypothesen te toetsen, het kritisch reflecteren op de betekenis en implicaties van de gevonden resultaten, en het op correcte en leesbare wijze verslag doen van het onderzoek.
Inhoud: Het Bachelorwerkstuk vormt het sluitstuk van de Bacheloropleiding. Hierin laat je zien dat je in staat bent om een sociologisch onderzoek uit te voeren en hierover te rapporteren. Begeleiders bieden onderwerpen aan die zoveel mogelijk gerelateerd zijn aan hun eigen onderzoek. Onder zijn of haar hoede werk je het gekozen onderwerp uit tot een concrete probleemstelling met toetsbare hypothesen. Deze ga je toetsen op basis van een bestaande dataset. De resultaten rapporteer je in de vorm van een kwantitatief wetenschappelijk artikel.
Tijdens het traject lever je een aantal tussenproducten in die worden besproken in kleine groepsbijeenkomsten. We beginnen met een introductiecollege en twee verplichte verplichte bibliotheekinstructies. Verdere instructies voor de deelopdrachten worden via Nestor beschikbaar gesteld.
NB: Het is mogelijk om een eigen probleemstelling te formuleren. Deze moet echter aan een aantal voorwaarden voldoen. Bovendien moet er expertise voorhanden zijn onder de begeleiders. Als je geinteresseerd bent in deze mogelijkheid, neem dan in een vroeg stadium contact op met de coordinator, uiterlijk 1 november.
EC: 10
Semester: semester II
Onderwijsvorm: werkcollege,zelfstudie
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: werkstuk (individueel)
Literatuur:

- Te raadplegen in NESTOR, *Cursusdocumenten Bachelorwerkstuk*
- *Syllabus Schrijfvaardigheid deel 1 en deel 2 (verkrijgbaar bij repro)*, € 12,00

Testdagen en Vaardighedentraject **SOBA318**
Docent: dr. T.K. Terpstra
Coordinator: dr. T.K. Terpstra
Doel: Na afloop van het vaardighedentraject kan de student:
- beoordelen welke vaardigheden een afgestudeerd socioloog

nodig heeft
- onderzoeken welke vaardigheden hij/zij wil verbeteren en hoe hij/zij dit kan doen
- beroepsperspectieven van een socioloog beschrijven
- reflecteren op de eigen kwaliteiten in relatie tot de kwaliteiten die nodig zijn voor het toekomstig werkveld

Inhoud: Vaardighedentraject:
Het vaardighedentraject start aan het begin van het tweede jaar met het opstellen van individuele doelen. Hierover wordt een gesprek gevoerd met één van de vaardighedendocenten. Gedurende het tweede en derde jaar worden er op afgesproken tijden reflectieverslagen geschreven over de voortgang van de vooraf opgestelde doelen. Daarnaast wordt in de reflectieverslagen aandacht besteed aan de oriëntatie op de minor en master en de kwaliteiten die van belang zijn voor het toekomstig werkveld. Aan het einde van het derde jaar vindt er een afsluitend gesprek plaats. Dan wordt beoordeeld hoe het vaardighedentraject is doorlopen.
Testdagen:
Tijdens de testdagen neemt de student als respondent deel aan wetenschappelijk onderzoek en ervaart hij/zij hoe dit is. Hierdoor krijgt de student ook een beeld van diverse methoden om onderzoek uit te voeren en inzicht in de grote hoeveelheid onderzoek die binnen het Sociologisch Instituut/ICS wordt uitgevoerd.

EC: 1
Semester: hele jaar
Onderwijsvorm: praktische oefening
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: opdrachten
Opmerkingen: Voor het vaardighedentraject is eenmalige deelname aan de carrieredag een verplicht onderdeel.

Leiderschap, Strategie & Beleid **SOBA322**

Docent: prof. dr. G.G. Anthonio
Coordinator: prof. dr. G.G. Anthonio
Doel: Tijdens de colleges zullen we ons vanuit verschillende theoretische invalshoeken richten op de praktijk van leiderschap, de strategie en het beleid van maatschappelijke organisaties die zich bezig houden met zaken als veiligheid, welzijn en gezondheid. Juist bij het ontwerpen van beleid en bij beleidsinterventies in dit type organisaties, spelen organisatie veranderingen, vaak gebaseerd op veranderende maatschappelijke opvattingen (paradigma's) een rol.
De opbrengst van de colleges bij studenten omvat groei in kennis, inzicht en een bijdrage aan de persoonlijke vorming. De student kan aan het eind van de college reeks relaties leggen tussen trage

of plotselinge maatschappelijk veranderende opvattingen, de gevolgen op het alledaagse leven en de mogelijke impact door en op leiderschap, de strategie en het beleid van organisaties. We zullen onder andere stilstaan bij de rol die paradigma wissels kunnen spelen bij veranderingen. De studenten worden in de colleges toegerust om vanuit opgedane wetenschappelijk kennis en vanuit de actualiteit, zoals nieuws en media veranderingen in de samenleving en/of organisaties aan te wijzen, daar persoonlijk en kritisch op te reflecteren en vanuit een sociologisch perspectief te duiden.

Toetsing

De studenten houden (in groepjes) een duidelijk betoog in de vorm van een presentatie gebaseerd op een (aankomende) of over een maatschappelijke of organisatie verandering en is in staat die te verdedigen.

De student schrijft ter afronding een essay, met een uiteenzetting van de voor- en tegen argumenten van een bepaalde verandering en rond dit af met een heldere conclusie. De student laat hiermee zien dat het de kennis en het inzicht heeft om door middel van een theoretische analyse van een maatschappelijke- of organisatie verandering en hier kritisch op kan reflecteren.

Inhoud:

Veranderingen in organisaties beginnen vaak bij veranderingen van bepaalde opvattingen, die bestuurders of managers omzetten in strategische- en beleidskeuzes in organisaties. We noemen dit verschijnsel ook wel een organisatie veranderingen, waar zaken als een wisseling in visie en beleid (paradigma wisseling) vaak een rol bij speelt. Leiderschap zelf is ook aan verandering onderhevig. Autoritair leiderschap bijvoorbeeld wordt in moderne organisaties niet langer geaccepteerd. Van moderne leiders wordt in toenemende mate verwacht dat zij zich niet alleen op hun eigen rol en positie, organisatie of markt richten

maar ook rekening houden met publieke waarden zoals verbinding, transparantie, betrokken en duurzaamheid.

Theorieën over organisatie veranderingen, die een rol spelen bij veranderingen in de samenleving en in het alledaagse leven worden op levendige wijze aan de hand van literatuur, onderzoek en story telling (narratieven) en korte films met studenten gedeeld. We zullen o.a. stilstaan bij het werk van Victor Frankl (2015) die paradigma wisselingen heeft onderzocht en beschreven. Tevens zullen we stilstaan bij de verschillende visies op organisaties aan de hand van het werk van Mintzberg et al (2009). Aan de hand van het (promotie) onderzoek van Anthonio (2006) zullen we organisatie veranderingen in de praktijk van leiderschap, strategie en beleid bespreken.

Het begrip ‘organisatieveranderingen’ wordt dus vanuit meerdere invalshoeken besproken. Mogelijk beperkende en bevorderende factoren voor een wenselijke verandering in een organisatie wordt

op basis van verschillende theorieën verkend. Hierbij is er ook aandacht voor de moreel-ethische aspecten van bijvoorbeeld een goede, terechte, tijdige of juiste veranderingen (paradigma wisseling) in een organisatie. We zullen zien dat verhalen, narratieven en beelden hier vaak een grote rol bij spelen. We reflecteren op enkele verhalen en beelden van invloedrijke personen (change leaders) die krachtige maatschappelijke en organisatorische veranderingen binnen de domeinen veiligheid, welzijn en gezondheidszorg hebben gerealiseerd. Hierbij zullen (we delen) van de persoonlijke levensverhalen (autobiografieën) en de context bestuderen. We richten ons hierbij met name op de motivatie en de rol van (publiek) leiderschap bij een veranderende strategie en het beleid van sociale- en maatschappelijke organisaties.
Bij deze colleges staan inzicht en kennis verwerven, maar ook de bijdrage aan de persoonlijke vorming van de student centraal. Naast hoorcolleges wordt een deel van het onderwijs responsief vorm gegeven. Studenten worden actief betrokken bij de behandeling leiderschap, strategie en beleid, waaronder organisatie veranderingen op het gebied van veiligheid, welzijn en gezondheidszorg. Kennis en inzichten worden tijdens de colleges niet alleen overgedragen en gedeeld, maar ook persoonlijk verwerkt en krijgen hierdoor meer betekenis voor de studenten.

EC: 5
Semester: semester II a
Onderwijsvorm: nog niet bekend
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: essay,presentatie
Presentatie/Betoog (groepjes) en afsluitend essay (individueel).
Opmerkingen: Punten: presentatie/betoog 25% en essay 75% op totaal van 5 ECT

Literatuur:

- *Frankl, V. & Swildens L. (2015). De zin van het bestaan, Een psycholoog beleeft het concentratie kamp & een inleiding tot de logotherapie, Rotterdam: Uitgeverij Ad Donkers.*
- *Mintzberg, H., Ahlstrand, B. & Lampel, J. (2009). Strategie Safari, De Jungle van Strategisch Management, Amsterdam: Pearson Benelux.*
- *Uitermarkt, J., Gielen, A.J. & Ham M. (2012), Wat werkt nu werkelijk? Politiek en praktijk van sociale interventies, Amsterdam: van Gennip*

Voortgezette Statistiek **SOBA323**

Docenten: dr. M.A.J. van Duijn,dr. J.M.E. Huisman
Coordinator: dr. M.A.J. van Duijn
Doel: Het doel van dit vak is om studenten kennis te laten maken met de grondbeginselen van de beschrijvende en toetsende statistiek,

	gebaseerd op de wetten van de wiskunde en de kansrekening. Studenten leren de verschillende beschrijvende en toetsende technieken en de bijbehorende assumpties, en oefenen met de toepassing van deze technieken op bestaande data, waarbij met name de interpretatie van de uitkomsten een veel aandacht krijgt. Na afloop van de cursus kunnen succesvolle studenten: 1. de wetten van de kansrekening uiteenzetten en gebruiken, evenals een aantal wiskundige technieken gebruiken (oa., sommaties, kwadrateren, worteltrekken en het oplossen van eenvoudige vergelijkingen); 2. univariate verdelingen van variabelen weergeven en beschrijven met behulp van grafieken, locatiematen en spreidingsmaten; 3. kansen uitrekenen met de normale verdeling; 4. de principes van het statistisch toetsen uiteenzetten evenals de begrippen steekproevenverdeling en standaardfout verklaren en gebruiken; 5. Hypotheses over(verschillen tussen) gemiddelden kunnen opstellen en toetsen (evenals het uitrekenen van betrouwbaarheidsintervallen), de resultaten interpreteren en juiste conclusies trekken over de populatie; 6. Hypotheses over(verschillen tussen) proporties kunnen opstellen en toetsen (evenals het uitrekenen van betrouwbaarheidsintervallen), de resultaten interpreteren en juiste conclusies trekken over de populatie; 7. het statistisch programma SPSS gebruiken voor beschrijvende en toetsende analyses, evenals het programma R voor een aantal toetsende analyses.
Inhoud:	Voortgezette Statistiek herhaalt en bouwt voort op de stof uit de eerstejaarsvakken statistiek, om direct toe te passen in het Bachelorwerkstuk. Een aantal uitbreidingen van het multipele (logistische) regressiemodel worden behandeld. Daarnaast wordt in de colleges en bijbehorende literatuur de relatie tussen statische analyse en modelkeuze enerzijds en beantwoording van een onderzoeksvraag anderzijds besproken, met aandacht voor causaliteit en validiteit. In practicumbijeenkomsten worden SPSS-oefeningen en andere opdrachten uitgevoerd. De cursus wordt afgesloten met een praktische SPSS-opdracht en twee deeltentamens.
EC:	5
Semester:	semester II
Onderwijsvorm:	computerpracticum,hoorcollege,responsiecollege 14 uur hoorcollege, 12 uur practicum en 6 uur responsiecollege
Uren per week:	Variabel
Voertaal:	Nederlands
Toetsvorm:	deeltoets(en),werkstuk (individueel) Twee schriftelijks deeltentamens (essay), werkstuk (individueel)

Social and institutional change **SOBA904**

Docent: dr. M. Maes

Coordinator: dr. M. Maes

Doel: At the end of the course, students …

- … understand core theoretical conceptualizations of social institutions
- … know important theories of the emergence, dissemination, and change of social institutions
- … are able to analyze how and when typical institutions help solve problems of coordination and cooperation
- … understand the micro-macro problem and the concept of emergence, knowing important examples of emergent phenomena from sociology and other disciplines. Students can distinguish between alternative approaches to explaining sociological phenomena (Max Weber vs. Emile Durkheim vs. complexity science)
- … know core approaches to changing the behavior of individuals and collectives (incentives, nudging, institution design), and can reflect on their strengths and weaknesses in general and in specific cases
- … are able to discuss approaches of institution design (e.g. reputation mechanisms, peer punishment, meritocracy, signaling) and their ability to solve specific problems of social collectives.
- … know central arguments in the debate on the relationship between the state and the market, knowing classical arguments for a free, unregulated market and strong state providing social welfare institutions.

Inhoud: As a result of globalization and the success of the Internet; companies, organizations, and societies face new challenges of coordination, and cooperation. The complexity of these challenges is illustrated by the difficult negotiations for an international treaty to limit climate change. On the other hand, the success of Internet services such as wikipedia, and couchsurving proofs that coordination, and cooperation can be established even between strangers and on a global scale.

This course focuses on the effects of social institutions, i.e. norms (e.g. cultural conventions) and formal rules (e.g. law), on problems of coordination and cooperation in social groups, organizations, and societies. We will pay attention to how social institutions emerge, how they change, and how they affect the behavior of individuals and collectives. We will explore the conditions under which institutions have desired or undesired effects. Special attention will be paid to the role of the state in a market economy, and the effect of cultural norms on economic development.

To this end, we will discuss classical (Weber, Durkheim, Smith)

and contemporary theories (e.g. political economy, game theory, and complexity science) that have been used to explain social institutions. Students will be introduced to methods of analyzing social institutions and will be introduced to alternative approaches to changing the behavior of individuals. In particular, we will debate the design of incentive programs, institutional design (reputation systems, peer-punishment systems, signaling institutions, meritocracy), and nudging.

EC: 5
Semester: semester I a
Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: Variabel
Voertaal: Engels
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay) DIGITAL
Literatuur:

· *Articles in scientific journals, accessible through Web of Science*

Onderzoekspracticum 1 **SOSCH006A3**

Docent: dr. R.C. Smaniotto
Coordinator: dr. R.C. Smaniotto
Doel: Het doel van deze cursus is het oefenen van twee academische vaardigheden die onmisbaar zijn voor het volbrengen van een academische studie: schrijfvaardigheid (het opstellen van een goed gestructureerde, correct geschreven argumentatie met een wetenschappelijk stijl) en literatuurvaardigheden (het zoeken, lezen en verwerken van wetenschappelijke teksten en het correct ernaar verwijzen).
Na afloop van deze cursus zijn studenten in staat om een theoretisch betoog van academisch niveau te schrijven waarbij op de juiste manier gebruik wordt gemaakt van wetenschappelijke literatuur. Daarmee vormt deze cursus een voorbereiding op de cursus Onderzoekspracticum 2, waarin een vraagstelling theoretisch wordt uitgewerkt en wordt beantwoord met behulp van een empirisch onderzoek.
Inhoud: Het eindprodukt van deze cursus is een individueel geschreven essay van academisch niveau. Het onderwerp van het essay heeft betrekking op de verwerving en verdeling van geluk in de hedendaagse samenleving. Binnen dat onderwerp kies je zelf, na enige literatuurverkenning, een specifieker onderwerp waarin je je verder wilt verdiepen. Ondersteuning wordt geboden in de vorm van enkele hoorcolleges, werkcolleges en een bibliotheekinstructie.
EC: 3
Semester: semester I
Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands

Toetsvorm: werkstuk (individueel)
Literatuur:

- *Syllabus Schrijfvaardigheid deel 1: Het schrijven van een academische tekst. (verkrijgbaar via repro)*, € 7,00

Onderzoekspracticum 2 **SOSCH006A4**

Docent: M. Roos MSc.
Coordinator: M. Roos MSc.
Ingangseisen: Statistiek I en het onderzoekspracticum I moeten zijn gehaald om met het tweede deel van het onderzoekspracticum te kunnen starten.
Doel: In dit practicum wordt het schrijven van een onderzoeksrapport geoefend.
Inhoud: Tijdens het practicum komen alle aspecten van de empirische onderzoekscyclus aan de orde. Dit vak bouwt voort op de overige cursussen die in het schakelprogramma worden aangeboden en integreert datgene wat zowel inhoudelijk als op methoden- en techniekengebied is geleerd.
Er wordt gebruik gemaakt van bestaand onderzoeksmateriaal. De onderwerpen zijn zo gekozen dat aansluiting mogelijk is naar de masteropleidingen waar dit instroomprogramma op voorbereidt. De kwaliteit van het onderzoeksrapport is vergelijkbaar met het bachelorwerkstuk uit de reguliere opleiding.
EC: 7
Semester: semester II
Onderwijsvorm: practicum
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: werkstuk (individueel),verslag

Master vakken

20 juli 2016 10:06

Onderzoeksforum **SOMA01**

Docenten:	dr. W. Spijkers,dr. R.J.J. Wielers
Coordinator:	dr. R.J.J. Wielers
Ingangseisen:	De student dient formeel toegelaten te zijn tot het Masterprogramma
Doel:	Onderzoeksforum vervult een centrale rol in het afstudeertraject en heeft twee doelstellingen, beide gericht op de toepassing en integratie van eerder in de opleiding verworven kennis over onderzoek en onderzoeksmethodologie. In de eerste plaats leert de student op basis van eerder verworven kennis en vaardigheden te oordelen over de kwaliteit van sociaalwetenschappelijk onderzoek. Daarnaast ontwikkelt de student een afstudeerplan dat haar zal leiden naar de Master-scriptie.
Inhoud:	Tijdens de colleges worden afstudeerplannen, scriptie-opzetten en afgeronde scripties van studenten geëvalueerd en besproken. De bijeenkomsten hebben de vorm van een Forum, waarin de deelnemers hun standpunten en argumenten naar voren brengen en die toetsen aan die van anderen, om zo tot een eindoordeel te komen. Studenten bereiden zich voor door voorafgaand aan de discussiebijeenkomsten aan de hand van vragen opdrachten over het te bespreken onderzoek te schrijven. Tijdens de colleges nemen ze actief deel aan de bespreking en verantwoorden ze hun opvattingen. De bespreking van de scripties vindt plaats in twee stappen. In de eerste stap worden scripties thematisch met elkaar vergeleken op belangrijke aspecten van het onderzoek: de keuze van de probleemstelling, de uitwerking van de theorie en de hypothese, en de kwaliteit van data en analyse. In de tweede stap worden scripties in hun geheel besproken. Daarnaast verricht de student activiteiten ter voorbereiding van het eigen afstudeertraject. Centraal daarin staat de ontwikkeling van het Afstudeerplan, dat informatie bevat over de stage, de begeleidende docent en de wijze waarop de stage samenhangt met de te schrijven scriptie. Een tijdig afgerond en een met een voldoende beoordeeld Afstudeerplan is een eindterm van het vak.
EC:	5
Semester:	semester I a
Onderwijsvorm:	werkcollege
Uren per week:	2
Voertaal:	Nederlands
Toetsvorm:	opdrachten

Literatuur:

- *Scripties worden via links op Nestor beschikbaar gesteld*

Pro-sociaal gedrag **SOMA02**

Docent: dr. R.C. Smaniotto
Coordinator: dr. R.C. Smaniotto
Doel: De cursus heeft de volgende doelstellingen:
1) Inzicht in het begrip PSG. Dit houdt onder andere in dat je relaties kunt leggen met gelijksoortige concepten (bijv. coöperatie, solidariteit) en kunt aangeven in hoeverre er in een bepaald geval sprake is van PSG (of niet).
2) Inzicht in de verschillende verklaringen en perspectieven en de mogelijke beperkende en bevorderende factoren voor PSG, afkomstig uit verschillende disciplines en verschillende tijdsperioden.
3) Relateren: Het kunnen aanwijzen en bespreken van verschillen en overeenkomsten tussen die verklaringen en perspectieven, beperkende en bevorderende factoren voor PSG.
4) Kritisch beoordelen van maatregelen ter bevordering van PSG. En omgekeerd: een onderbouwd advies geven over maatregelen die instituties zouden kunnen nemen om PSG te bevorderen.
Inhoud: Prosociaal gedrag is, breed gedefinieerd, gedrag dat niet ten bate komt aan iemands eigen welzijn maar aan dat van anderen. Het is binnen verschillende disciplines een veelbestudeerd onderwerp. Zo hebben economen en biologen zich decennialang beziggehouden met de vraag hoe het mogelijk is dat mensen (en dieren) prosociaal gedrag vertonen. Sociologen en psychologen houden zich vooral bezig met de vraag welke factoren van invloed zijn op het prosociaal gedrag.
Voor de sociologie is PSG een bijzonder relevant verschijnsel. Alle vormen van menselijke samenlevingen berusten op onderlinge samenwerking: dat geldt voor kleinschalige verbanden zoals families, vriendschappen, buurten. Maar het geldt ook op grootschalig niveau: een samenleving kan niet functioneren zonder dat haar burgers zich aan de wet houden, belasting betalen, zich vreedzaam gedragen jegens hun medeburgers, hun kinderen leren hoe zij zich dienen te gedragen. Prosociaal gedrag van de burger is dus voorwaarde voor een sociaal cohesieve samenleving.
In deze cursus hanteren we een multidisciplinair perspectief op PSG. Aan bod komen zowel beschrijvende vragen (wie is er prosociaal?; welke condities zijn bevorderlijk voor prosociaal gedrag?) als verklarende vragen (hoe kunnen we PSG verklaren?). Aan het eind van de cursus gaan we in op de maatschappelijke implicaties van PSG en de mogelijkheid van “PSG-beleid”.
EC: 5
Semester: semester I b

Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 2
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay) DIGITAL openboektentamen
Literatuur:

- *tijdschriftartikelen en hoofdstukken uit boeken (meestal elektronisch te raadplegen)*

Beleidsontwerp **SOMA03**

Docent: dr. A.C. Glebbeek
Coordinator: dr. A.C. Glebbeek
Doel: De studenten hebben geleerd op een theoretische manier na te denken over de grondslagen van beleid. Deze grondslagen betreffen zowel het waarom van een publieke beleidsinterventie als wijze waarop deze interventie wordt geacht te werken. De taakverdeling tussen de vier ordes van het OMOP-model is leidend voor de eerste kwestie. Een succesvolle student beheerst de welvaartstheoretische argumenten voor een ingrijpen van de overheid in de productie en verdeling van goederen en diensten en weet dit analytische kader correct toe te passen op nieuwe situaties. Voor de tweede kwestie geeft de student zich rekenschap van de gedragstheoretische veronderstellingen die ten grondslag liggen aan de wijze van interveniëren. Hij of zij is zich scherp bewust van de mogelijkheden en beperkingen van een op economische prikkels gebaseerd beleidsontwerp. Aldus weet hij/zij een kritisch oordeel te geven over de toepasbaarheid van het 'new public management' op diverse beleidsterreinen.
Inhoud: Een beleidsontwerp is altijd gebaseerd op een onderliggende theorie. Dit kan een expliciete of impliciete theorie zijn, een wetenschappelijke of een huis-tuin-en-keukentheorie. Bezinning op deze theoretische aannames is niettemin wenselijk om de kwaliteit van beleid en advies te verbeteren en naderhand het beleid op zinvolle wijze te kunnen evalueren. Voor het laatste zal aansluiting worden gezocht bij de 'theory-based' c.q. 'realistic evaluation'. Hierin ligt de nadruk op het leren specificeren van probleemoplossende mechanismen, die geactiveerd kunnen worden binnen een bepaalde context (CMO-ketens). Voor de inhoudelijke grondslagen van beleidsadvies is een bruikbaar uitgangspunt gelegen in de welvaartseconomie en de economische organisatietheorie. Na bestudering hiervan zetten we de stap naar meer exclusief sociologische grondslagen voor beleidsadvies.
EC: 5
Semester: semester I a
Onderwijsvorm: hoorcollege
Uren per week: 4
Voertaal: Nederlands

Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay)
Literatuur:

- Le Grand, J., *Motivation, agency, and public policy. Oxford: Oxford University Press, 2006 (paperbackuitgave).* (ISBN: 0199298912), € 25,00
- Weimer, D.L. & Vining, A.R. , *Policy analysis. 5e druk. Boston etc.: Longman, 2011.* (ISBN: 9780205781300), € 60,00
- Pawson, R. & Tilley, N., *Realistic evaluation. London: Sage, 1997* (ISBN: 0761950095), € 36,00

Beleidsevaluatie **SOMA04**

Docent: dr. M.E.G.M. Rol
Coordinator: dr. M.E.G.M. Rol
Doel: De succesvolle student is bekend met de diverse wijzen waarop beleidsevaluaties worden uitgevoerd en past deze kennis toe bij het beoordelen van de kwaliteit en informatiewaarde van door anderen uitgevoerde evaluaties van beleid. Zij of hij heeft een scherp vermogen tot kritiek waar het gaat om de mate waarin evaluaties tot (theoretische) kennisvermeerdering leiden. Daarbij betracht de succesvolle student grote nieuwsgierigheid naar wat in het streven naar de interne validiteit van onderzoek buiten het gezichtsveld van de onderzoeker geraakt.
Inhoud: Aan de evaluatie van beleid kleven vele problemen en de praktijk wordt gekenmerkt door uiteenlopende benaderingen. We geven geen staalkaart maar richten ons op drie centrale kwesties waarmee de beleidssocioloog in de praktijk naar alle waarschijnlijkheid te maken krijgt: (1) de methodologie van netto effectiviteitsmeting; (2) de plaats en functie van beleidstheorieën; (3) de uitvoering van een meta-analyse ten behoeve van 'evidence-based policy'. Gezamenlijk belichamen deze kwesties de problemen die rijzen als men tot een beoordeling wil komen van de effectiviteit van beleid. We benaderen het vak niet als een statistisch-methodologische aangelegenheid, maar vooral conceptueel en inhoudelijk. We zoeken nadrukkelijk aansluiting bij de benadering van theoriegestuurde evaluatie. Daarnaast zal ruim aandacht worden besteed aan methodologische zaken, zoals het standaardmodel van effect-evaluatie, de mogelijkheden en beperkingen van experimentele methoden, en het gebruik van statistische correcties als oplossing voor selectiviteitsproblemen. Uitgangspunt is dat ook sociologen die zelf geen beleidsonderzoeker worden, wel in staat moeten zijn beleidsonderzoek uit te zetten en te beoordelen.
In het eerste deel vindt de theoretische voorbereiding plaats en worden zes hoorcolleges gegeven. In het tweede deel zullen we in kleinere groepen gedurende een hele dag in werkcollegevorm gepubliceerde evaluaties kritisch beoordelen.
EC: 5

Semester: semester I b
Onderwijsvorm: colloquium,hoorcollege,responsiecollege
Het hoorcollege heeft een grote responsiecomponent
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (meerkeuze),tentamen
Het eerste deel wordt afgesloten met een meerkeuzetentamen. Het tweede met een open-boek essaytentamen.
Opmerkingen: Voor de beoordeling van het eerste deeltentamen wordt gebruik gemaakt van een gemengd absolute en relatieve cesuur. Het eindcijfer is een combinatie van het eerste en tweede tentamen. Er bestaat geen herkansing voor het eerste deel in dezelfde vorm als het MC-tentamen.

Literatuur:

- Swanborn, P.G., *Evalueren. Amsterdam: Boom, 2007* (ISBN: 9789047300410), € 43,50
- *Ondersteunende teksten, de online-links waarvan beschikbaar worden gesteld tijdens college.*
- *Primaire teksten, beschikbaar gesteld tijdens het tweede deel van de cursus.*
- Pawson, R. & Tilley, N., *Realistic evaluation. London: Sage, 1997* (ISBN: 0761950095), € 34,99

Stage Master programma **SOMA07A**

Coordinator: dr. H. Steenbergen
Doel: Met de stage wordt beoogd dat de student kennis maakt met de sociologische beroepspraktijk.
Inhoud: De stage kan onderzoeksmatig of beleidsmatig zijn. Een stage duurt minimaal 7 weken. Voorbeelden van stageadressen zijn:
- universitaire onderzoeksinstituten
- beleidsmatige onderzoeksinstituten
- onderzoeksafdelingen bij grote gemeentes;
- beleidsafdelingen van gemeente, provincie of ministerie
- beleidsafdelingen van ziekenhuizen
- koepelorganisaties van onderwijsinstellingen, onderwijs-begeleidingsdiensten.
- Adviesbureau's

Zie de studiegids of de afstudeergids voor meer informatie.
EC: 10
Semester: semester II
Onderwijsvorm: stage
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: stageverslag

Scriptie master programma **SOMA08A**

Coordinator: dr. H. Steenbergen
Doel: In de scriptie komt al het geleerde van de studie samen. Met de scriptie toont de student aan, zelfstandig een wetenschappelijke studie te kunnen uitvoeren.
Inhoud: De scriptie kan een beleidsanalyse (interventie, ontwerp of evaluatie) of een sociaal-wetenschappelijk onderzoek zijn. De scriptie kan gekoppeld worden aan de stage, maar mag daar ook los van staan. Koppeling ligt voor de hand wanneer de stageopdracht voldoende mogelijkheden biedt om tot een scriptie uit te werken. Dat is echter niet altijd het geval. Daarom is het ook mogelijk om met de scriptie aan een nieuw onderwerp te beginnen.
Het vak Onderzoeksforum bereidt voor op het schrijven van de scriptie. Het verdient aanbeveling dit vak te volgen voordat een begin gemaakt wordt met de scriptie.
Zie de studiegids of de afstudeergids voor meer informatie.
EC: 20
Semester: semester II
Onderwijsvorm: praktische oefening,zelfstudie
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: scriptie

Arbeid en levensloop **SOMA20**
Docent: dr. R.J.J. Wielers
Coordinator: dr. R.J.J. Wielers
Doel: De student verwerft inzicht in de stand van het wetenschappelijk onderzoek naar de wijze waarop Nederlanders levensloop en arbeid op elkaar afstemmen. Na afloop van de cursus is de student inhoudelijk voorbereid op het zelf verrichten van wetenschappelijk onderzoek naar de ontwikkeling van het arbeidsaanbod en de arbeidsmarkt in Nederland.
Inhoud: Het arbeidsaanbod van Nederlanders verschilt sterk naar levensfase. Afhankelijk van de levensfase hebben mensen verschillende behoeften wat betreft hun arbeidsparticipatie. In de cursus staat de rol die betaalde arbeid in verschillende levensfasen centraal.
Na een inleidend college over de overgang van het ‘traditionele’ naar het ‘flexibele’ model volgen colleges waarin de vormgeving van het arbeidsaanbod in verschillende levensfasen centraal staat: jongeren, vrouwen met gezinsverantwoordelijkheid, mannen met gezinsverantwoordelijkheid, ouderen. In de laatste twee colleges verschuift de focus naar de vergelijking met andere landen: de rol van de Nederlandse verzorgingsstaat en de vraag in hoeverre het Nederlandse beleid verschilt van dat in andere landen.
EC: 5
Semester: semester I a

Onderwijsvorm: werkcollege
Uren per week: 2
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: opdrachten
Opmerkingen: Aanwezigheid bij de werkcolleges is verplicht.
Literatuur:

· *Artikelen beschikbaar via links op Nestor.*

ALO: Arbeid en arbeidsrelaties **SOMA22**

Docent: prof. dr. A. Akkerman
Coordinator: prof. dr. A. Akkerman
Doel: Aan het einde van de cursus kent de student de consequenties die recente veranderingen op de arbeidsmarkt hebben voor de instituties die arbeidsverhoudingen in Nederland regelen. Ook heeft de succesvolle student kennis van alternatieve instituties voor arbeidsrelaties.
Inhoud: Onder druk van veranderingen op de arbeidsmarkt, veranderen belangrijke instituties op de arbeidsmarkt die de relaties tussen werkgever en werknemers regelen. Voorbeelden daarvan zijn de veranderingen in het arbeidsrecht, de discussie over de legitimiteit van collective arbeidsvoorwaarden onderhandelingen en verdergaande decentralisatie van de arbeidsvoorwaardenvorming.
De vraag die in deze cursus centraal staat is: wat zijn de consequenties van maatschappelijke ontwikkelingen voor de manier waarop wij de relaties tussen werknemers en werkgevers hebben geregeld. In Nederland is lange tijd sprake geweest van veelal collectieve oplossingen als oplossing voor belangenverschillen (en het daaruitvoortvloeiende latente conflict) tussen werknemers en werkgevers. Mondialisering, technologische veranderingen en demografische ontwikkelingen leiden tot druk op deze collectieve oplossing: flexibilisering, vergrijzing en arbeidsmigratie. In deze cursus bestuderen we wat de gevolgen hiervan zijn voor:
1. Pro-sociaal gedrag: sociale cohesie en collectieve actie (bijvoorbeeld binnen organisaties en tussen groepen werknemers (arbeidsmigranten vs autochtone werknemers; jonge vs oudere werknemers; hoog- vs laaggeschoolde werknemers etc)
2. De houdbaarheid van de belangrijkste instituties die arbeidsrelaties reguleren, zoals: Vakbonden, Arbeidsrecht (ontslagrecht), Traditionale arbeidscontracten, de Ondernemingsraad; Centraal overleg (SER, Stichting van de Arbeid, Voor- en najaarsoverleg), Collective arbeidsvoorwaarden overleg en Algemeen verbindend verklaren(AVV);
3. Zeggenschap, participatie, arbeidstevredenheid, cooperatie en productiviteit van werknemers in organisaties;
4. Sociale cohesie en sociale en economische ongelijkheid in de

Nederlandse maatschappij.
In de cursus maken we kennis met de twee belangrijkste theoretische benaderingen om (veranderingen en inrichtingen van) arbeidsrelaties te bestuderen: Human Resource Management theorie (HRM) en Industrial Relations theorie (IR). Het fundamentele verschil tussen de twee benaderingen is dat HRM uitgaat van gedeelde belangen van werknemers en werkgevers, terwijl IR er juist vanuit gaat dat werkgevers en werknemers verschillende belangen hebben en dat individuele werknemers daarbinnen een fundamenteel zwakkere machtspositie hebben. Daar waar HRM oplossingen zoekt en bestudeert voor de problemen in de arbeidsrelatie in het verbeteren van management binnen de organisatie, zoekt IR de oplossing in collectieve oplossingen (instituties), zoals bijvoorbeeld cao onderhandelingen, vakbonden, centraal overleg, wetgeving etc. We onderzoeken in de cursus welke consequenties dit fundamentele verschil van inzicht heeft voor de aanpassingen die men voorstelt voor de hierboven beschreven veranderingen op de arbeidsmarkt.
Wat kunnen we verwachten van alternatieve oplossingen voor problemen in de arbeidsrelatie? Zullen oplossingen op individueel en organisatie niveau, zoals nu in de VS dominant zijn (mediation, arbitration, court action) in Nederland werken en de bestaande instituties voor arbeidsrelatie overbodig maken? Wat zijn eventuele (on)gewenste effecten voor de organisatie of voor de maatschappij? Bij ongewenste effecten kun je denken aan wangedrag op het werk of toenemende sociale ongelijkheid in de maatschappij. Of zullen er nieuwe vormen van ‘collectieve’ actie (class action) ontstaan?

EC: 5
Semester: semester I b
Onderwijsvorm: werkcollege,hoorcollege
Flipped classroom
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: zie opmerkingen
Opmerkingen: 1. Policy briefs: in de maatschappij bestaan er veelal verschillende visies over wat de aard, de oorzaak, en de juiste of beste oplossing is voor problemen. De ontwikkeling van beleid(svoorstellen) vindt daarom plaats in een context waar met verschillende actoren (stakeholders) rekening moet wordt gehouden. Door middel van een policy brief leren studenten op korte termijn de relevante context, de stakeholders en hun belangen in kaart te brengen. (Duo-opdracht)
2. Scenario-ontwikkeling: beleid wordt veelal ontwikkeld onder onzekerheid. Zeker wanneer beleid voor de middellange of lange termijn ontwikkeld wordt, moeten aannames worden gemaakt over hoe de beleidscontext zich ontwikkelt. Voor beleid gericht op

arbeidsrelaties is het bijvoorbeeld belangrijk om te weten hoe de werkgelegenheid zich op langere termijn ontwikkelt. Door middel van scenario-planning leren studenten op systematische wijze verschillende scenario's te ontwikkelen voor de context waarin beleid (dat kan overheidsbeleid zijn maar ook beleid binnen organisaties) geimplementeerd wordt. Zo kan bijvoorbeeld de effectiviteit van verschillende beleidsmaatregelen worden ingeschat onder verschillende aannames over de ontwikkelingen in de beleidscontext. (min 2 max 4 groepsopdracht).

Literatuur:

- *wetenschappelijke artikelen (en event. Onderzoeksrapporten en beleidsnotities)*

PMB: Klassieke Werken **SOMA23**

Coordinator: dr. H. Steenbergen

Doel: Na de cursus kan de student:
(1) verschillende theoretische benaderingen van de totstandkoming van beleid in een politieke en maatschappelijke context met elkaar contrasteren, analyseren en evalueren;
(2) wetenschappelijke werken kritisch lezen en bediscussiëren.

Inhoud: In deze cursus staan vijf klassieke politiek-wetenschappelijke werken centraal. De rode lijn in al deze werken is dat ze bestuderen welke beleidskeuzes er gemaakt worden. Ieder boek behoort tot een aparte benadering in de politicologie: vergelijkende politicologie, rationelekeuzetheorie, politieke sociologie, conflictbenadering en politieke filosofie.
In de cursus wordt er een grote eigen bijdrage van studenten gevraagd: tijdens deze cursus lezen studenten zelfstandig vijf boeken. Naar aanleiding van ieder van de boeken schrijven de studenten iedere week een boekbespreking. In een wekelijkse bijeenkomst nemen studenten en de docent het boek en de boekbespreking door.

EC: 5

Semester: semester I a

Onderwijsvorm: werkcollege

Uren per week: Variabel

Voertaal: Nederlands

Toetsvorm: schriftelijke opdrachten

Opmerkingen:
- Dit boek is niet meer beschikbaar. Studenten kunnen een kopie maken van een facsimile.

Literatuur:

- Anthony Downs, *An Economic Theory of Democracy. (1957) New York: Harper. 310 pp.**
- Arend Lijphart, *Patterns of Democracy. Government Forms and Performance in Thirty-Six Countries. (2012) New Haven: Yale University Press. Second Edition. 309 pp.*

- Larry Bartels, *Unequal Democracy: The Political Economy of the New Gilded Age.(2008) Princeton: Princeton University Press. 344 pp.*

PMB: Toekomst van de Partijendemocratie **SOMA24**

Coordinator: dr. H. Steenbergen

Doel: Na de cursus kan de student:
(1) centrale concepten in het veld van politieke partijen en partijsystemen contrasteren;
(2) debatten over de rol van politieke partijen in de democratie analyseren;
(3) de toekomst van de partijendemocratie evalueren vanuit een theoretisch perspectief;
(4) kort en krachtig wetenschappelijk schrijven.

Inhoud: Partijen spelen een centrale rol in het verzekeren van een link tussen maatschappij en beleid; tussen wat kiezers belangrijk vinden en wat de overheid doet. De mate waarin politieke partijen deze rol nog steeds vervullen, wordt door academici betwijfeld: de band tussen politieke partijen en de samenleving en kiezers is verbroken; door globalisering en Europese integratie is de mate waarin politieke partijen overheidsbeleid kunnen bepalen sterk beperkt. Als antwoord op deze ontwikkeling zien we de opkomst van populistische partijen die zich sterker richten op representatie dan regeringsmacht.
In de cursus wordt er een grote eigen bijdrage van studenten gevraagd: iedere week leveren studenten een paper in over het onderwerp van die week. In een wekelijkse bijeenkomst nemen studenten en de docent de literatuur en de papers door.

EC: 5

Semester: semester I b

Onderwijsvorm: werkcollege

Uren per week: Variabel

Voertaal: Nederlands

Toetsvorm: schriftelijke opdrachten

Literatuur:

- *Een reader met artikelen.*
- Peter Mair ed., *On Parties, Party Systems and Democracy Selected Writings of Peter Mair. (1990) Colchester: ECPR Press.*
- Peter Mair ed., *The West European Party System. (1990) Oxford: Oxford University Press.*

Medicalisering, gezondheidszorg en sociale controle **SOMA902**

Docent: dr. D. van Tol

Coordinator: dr. D. van Tol

Doel: de student heeft inzicht in actuele medisch ethische vraagstukken en is in staat aan de hand van sociologische literatuur te

reflecteren over medicalisering, de rol van de medische professie in de samenleving en vragen rondom grenzen en doelen van de gezondheidszorg.

Inhoud: Steeds meer aspecten van zowel het maatschappelijke leven als het persoonlijke leven van individuele burgers worden beschouwd vanuit medisch perspectief en gedefiniëerd in termen van 'ziekte' en 'gezondheid'. Het medisch domein dijt daarmee uit en de oordeelsbevoegdheid van medische professionals neemt toe. Binnen de medische sociologie wordt deze ontwikkeling doorgaans aangeduid met het begrip medicalisering. Gezondheidszorg kan daarmee worden beschouwd als een systeem van sociale beheersing en controle. Medicalisering gaat niet vanzelf maar gaat gepaard met voortdurende discussie en debat over uiteenlopende medisch ethische kwesties. Tijdens de reeks (gast-)colleges zullen actuele voorbeelden van dergelijke debatten worden uitgelicht en verdiept aan de hand van sociologische en medisch-ethische literatuur. Medicalisering van het lichaam, de dood en de voortplanting zijn voorbeelden van thema's die aan bod zullen komen. Doel van de collegereeks is studenten naar aanleiding van actuele medisch ethische vraagstukken inzicht te bieden in en aan te zetten tot reflectie over medicalisering, de rol van de medische professie in de samenleving en vragen rondom grenzen en doelen van de gezondheidszorg.

EC: 5
Semester: semester I b
Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege
hoor- en werkcolleges, varierende werkvormen
Uren per week: Variabel
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: schriftelijk tentamen (essay)
tentamen en schrijfopdrachten
Opmerkingen: Aanwezigheid bij de (gast)colleges is verplicht.
Literatuur:

- *reader*

C&V: Theorieen **SOMA904**

Docenten: dr. J.K. Dijkstra,dr. R. van der Ploeg
Coordinator: dr. J.K. Dijkstra
Doel: Kennis/nzicht in:
-kenmerken van verschillende vormen van criminaliteit
-theorieën over individuele en sociale factoren ter verklaring van criminaltieit en crimineel gedrag
-maatschappelijke consequenties van criminaliteit
-pogingen om criminaliteit te reduceren

Inhoud: De cursus beoogt verdieping van theoretische benaderingen van criminaliteit en veiligheid, en inzicht in hedendaags onderzoek naar

aspecten van criminaliteit en veiligheid waarin deze theorieen worden getoetst. Sociale en individuale factoren die criminaltieit verklaren worden behandedd in relatie tot verschillende vormen van criminaliteit, zoals jeugdcriminalitiet, organisatiecriminaliteit en aggressie. Verder worden de consequenties van criminaltieit, zoals angst en beleid om criminaliteit terug te dringen verkend.

EC: 5
Semester: semester I a
Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege
Uren per week: Variabel
Voertaal: Engels en Nederlands
Toetsvorm: essay,opdrachten
Literatuur:

· *Reader*

C&V: Beleid en interventies **SOMA905**

Docent: dr. G.E. Huitsing
Coordinator: dr. G.E. Huitsing
Doel: Na de cursus kan de student:
1) Criminologische theorieën toepassen op beleid;
2) De effectiviteit van beleid en interventies beoordelen;
3) Verbinding leggen tussen onderzoek en praktijk;
4) Huidige beleids- en interventiepraktijken beschrijven en beoordelen;
5) Een criminologische interventie ontwerpen en beschrijven.

Inhoud: Om de criminaliteit in te dammen en de veiligheid te vergroten neemt de overheid talrijke maatregelen. Welke maatregelen werken en welke niet? Aan interventies op het terrein van criminaliteit en veiligheid worden steeds hogere eisen gesteld. Interventies moeten bewezen effectief zijn. In deze cursus worden interventies besproken die dat zijn. Daarbij wordt ook kennis genomen van (quasi-)experimentele onderzoeken die hebben aangetoond of een interventie werkt. Enkele gastdocenten vertellen over de mogelijkheden en onmogelijkheden van (quasi-) experimenteel onderzoek bij beleidsevaluaties.

EC: 5
Semester: semester I b
Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege
Voertaal: Nederlands
Toetsvorm: essay
Literatuur:

· *Voorafgaand aan de cursus wordt via Nestor de literatuur bekend gemaakt.*

Sociale determinanten van gezondheid **SOMA909**

Docent: prof. dr. B.J.M. Steverink

Coordinator:	prof. dr. B.J.M. Steverink
Ingangseisen:	Geen specifieke entreevoorwaarden
Doel:	Na het volgen van dit vak kan de student: 1) klassieke en actuele inzichten op het gebied van sociale determinanten van gezondheid benoemen; 2) kennis ten aanzien van sociale determinanten van gezondheid nuanceren in termen van beschrijvende en verklarende kennis op macro-, meso-, en micro-niveau; 3) actuele maatschappelijke problemen analyseren in het licht van de opgedane kennis ten aanzien van sociale determinanten van gezondheid, en 4) conclusies trekken over interventies en beleid ten aanzien van actuele maatschappelijke problemen op het terrein van sociale determinanten van gezondheid en deze becommentarieën, zowel mondeling als schriftelijk.
Inhoud:	Gezondheid, en daarmee ook welzijn in het algemeen, zijn belangrijke thema's in de sociologie omdat het centrale criteria zijn voor het functioneren van zowel de samenleving als geheel, als van individuen. Al sinds Durkheim breken sociologen zich het hoofd over de vraag waarom sociale factoren en sociale relaties zoveel invloed hebben op de fysieke en mentale gezondheid en zelfs op de levensduur van mensen. Inzicht in dit fenomeen kan zeer belangrijke beleidsimplicaties hebben, vooral in een maatschappij waarin het relatieve aandeel ouderen nog steeds toeneemt, en dus de gezondheid van mensen hoog op de beleidsagenda staat. Het veld van onderzoek naar de relatie tussen sociale factoren en gezondheid is enorm, maar ook heel divers, en er zijn veel verschillende verklaringen geopperd voor het bestaan van deze relatie. In deze cursus zal een systematisch overzicht gegeven worden van het onderzoek en zullen de belangrijkste verklaringen aan bod komen. Specifiek zal aandacht worden besteed aan de rol van gedragstheorieen (waaronder gezondheidsgedrag) die mogelijk de link tussen sociale factoren en gezondheid kunnen helpen ophelderen. Naast onderzoek, wordt ook uitgebreid aandacht besteed aan beleid en interventies en de implementatie ervan. Hoor- en werkcolleges worden afgewisseld met gastcolleges door experts op specifieke terreinen.
EC:	5
Semester:	semester I a
Onderwijsvorm:	werkcollege hoorcolleges, werkcolleges, zelfstudie
Uren per week:	Variabel
Voertaal:	Nederlands
Toetsvorm:	deelname,essay,presentatie,schriftelijke opdrachten deelname, presentatie, schriftelijke opdracht, essays
Literatuur:	

· *Selectie van relevante artikelen wordt op Nestor geplaatst*

Research forum for thesis preparation **SOMASN01**

Docent: F. Giardini PhD.
Coordinator: F. Giardini PhD.
EC: 5
Semester: semester I a
Onderwijsvorm: praktische oefening
Uren per week: 2
Voertaal: Engels
Toetsvorm: opdrachten

Theories of networks and sustainable cooperation **SOMASN02**

Docent: prof. dr. R.P.M. Wittek
Coordinator: prof. dr. R.P.M. Wittek
Doel: After completion of the course, students (1) have an overview of main theoretical approaches in which social networks are used to explain sustainable cooperation and related phenomena at the individual and societal level; (2) are able to reconstruct the social mechanisms behind social network explanations in existing research; (3) can develop their own social mechanism based network explanations of selected societal phenomena.
Inhoud: Social networks are inextricably linked to almost any aspect of human life. Some even claim that we live in a network society. It is therefore not surprising that meanwhile there seems to be a social network explanation for almost anything, from obesity to revolutions. But what exactly is a network explanation? Despite the widespread use of the term “network theory, there is no coherent framework that would qualify as such.

The main objective of this course is to systematically review the theoretical foundation of current social network research, disentangle its major assumptions, identify its strengths and weaknesses, and assess its explanatory power in relation to other approaches. Theories of cooperation will be used as an exemplary case for this purpose.

The course is structured into three major sections. The first section provides an introduction into the foundations of structuralist explanations, and how they differ from other major theoretical paradigms. It reviews the theoretical micro-foundations behind the initiation, maintenance, and decay, of cooperative social relations and their outcomes. And it develops a conceptual model that will guide analysis in the subsequent parts of the course.

The second section analyzes the role of social networks for different levels of analysis, ranging from the individual to the population level of societies. Here, key phenomena and “outcomes” for four specific levels and their relation to networks are

discussed. At the level of the individual, we examine the link between personal networks and important characteristics of individuals during different phases of their life course. How important is an individual's social network when it comes to health and well-being, income, or success and failure in other domains of life? Conversely, how do such characteristics shape an individual's social network?
At the level of natural groups and communities, we examine the interrelationship between social networks and group level phenomena, like different forms of collective action (e.g. joining cooperatives). What role do social networks play in getting and keeping collective action going? In turn, how does such group level cooperation impact the social network of its members?
At the level of organizations, we examine the role of networks for vital processes and outcomes within and between formal organizations, and in markets. How do informal networks impact knowledge sharing, prosocial behavior, or performance of teams, departments, and whole organizations? Do informal networks make inter-organizational cooperation more successful? And how do formal organizational structures affect the informal ties in and between organizations?
At the level of populations and large-scale collectivities, like nation states, we have a closer look at how social networks help us to better understand societal level phenomena, like segregation, inequality, or opinion dynamics?
The third section takes stock and attempts to synthesize the findings obtained during the previous steps. What does a network lens add to our understanding of individual, group, and societal level phenomena, in particular sustainable cooperation? What are the ingredients of a good "Theory of Networks"?

EC: 5
Semester: semester I a
Onderwijsvorm: hoorcollege,werkcollege
Uren per week: Variabel
Voertaal: Engels
Toetsvorm: werkstuk (individueel)

Policy evaluation with network applications **SOMASN03**

Docent: F. Giardini PhD.
Coordinator: F. Giardini PhD.
EC: 5
Semester: semester I b
Onderwijsvorm: colloquium
Uren per week: Variabel
Voertaal: Engels
Toetsvorm: deeltoets(en),schriftelijk tentamen (essay)

Policy design with network applications **SOMASN04**

Docent: F. Giardini PhD.
Coordinator: F. Giardini PhD.
EC: 5
Semester: semester I a
Onderwijsvorm: werkcollege
Uren per week: 4
Voertaal: Engels
Toetsvorm: essay,presentatie

Prosocial Behaviour **SOMASN05**

Docent: G.M.A. Lodder MSc.
Coordinator: G.M.A. Lodder MSc.
Doel: The course has the following goals:
1. Get insight into the term “Pro-social behavior” (PSG). Amongst others, this means that you can connect PSG with similar concepts such as cooperation and solicarity, and you can indicate whether or not certain situations are examples of PSG.
2. Get insight into several explanations for PSG, perspectives on PSG and factors that can inhibit or increase PSG, based on different disciplines and in different points in history.
3. Being able to identify and discuss differences and similarities between these explanations, perspectives, and inhibiting or increasing factors
4. Critically discuss measures that can be taken to promote or inhibit PSG. Being able to give a well thought through advice on measures that institutions could take to promote PSG.

Inhoud: In a broad sense, pro-social behaviour is behaviour that does not benefit someone’s own wellbeing but others’ wellbeing. PSG has been studied in many different disciplines for many decades. For instance, economists and biologists have examined how it is possible that humans and other animals exhibit prosocial behavior. Sociologists and psychologists mainly study which factors influence PSG.
Within sociology, PSG is especially relevant. All human societies are build on cooperation, which is mainly true for smaller groups such as families, friendships and neighborhoods. But even at the macro level, societies cannot endure if citizens do not abide the law, pay taxes, are peaceful, and teach their children how to behave. This means that PSG of citizens is a requirement for a social cohesive society.
In this course, we have a multidisciplinary perspective on PSG. We discuss several elements both at the descriptive level (who are prosocial? Which conditions exist to promote prosocial behavior?) and mechanisms (how can we explain PSG?). At the end of the

course, we will discuss societal implications of PSG and the possibility of PSG policy.

EC: 5
Semester: semester I b
Uren per week: Variabel
Voertaal: Engels
Toetsvorm: essay,opdrachten

Social Network Analysis **SOMASN06**

Docent: dr. C.E.G. Steglich
Coordinator: dr. C.E.G. Steglich
EC: 5
Semester: semester I
Onderwijsvorm: colloquium,responsiecollege,zelfstudie
Uren per week: Variabel
Voertaal: Engels
Toetsvorm: deelname,presentatie,schriftelijk tentamen (essay)
Literatuur:

- Garry L. Robins, *Doing Social Network Research (SAGE, 2015)* (ISBN: 978-1446276136), € 36,99